27-5-62 Số 1555 Do Linh Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường

SỐ NÀY : 6 TRANG GIÁ 2$

NHẬT BÁO NGHỊ LUẬN CHANH TRỊ KINH TẾ XÃ HỘI VĂN HÓA

Tự Do

TIẾNG NÓI CỦA NGƯỜI VIỆT TỰ DO

Chủ nhiệm : KIỀU-VĂN-LÂN

Báo-quán : 25-27-29, Võ-Tánh — Saigon — Hộp thư số 653 — Điện thoại tự động 25.521

Năm thứ Chín.—Số 1.555 Chủ Nhật 27-5-62 (24 th. Tư (th.) Nhâm-Dần) Giá 2 đ.

ĐỌC TRONG SỐ NÀY :

- Chánh phủ Úc sắp gửi một nhóm huấn luyện viên sang Việt Nam.- Các vô trường trong toàn quốc đã bắt đầu đóng cửa từ đêm 25-5-1962
- Bất ngờ : lập trường Nga Xô về Ai Lao chống lại lập trường Trung Cộng (T. C. đòi Mỹ rút quân khỏi Thái, còn Nga chỉ cho là Mỹ đã gây khó)
- Mất Nam Tha, điều đáng mừng !- Thần dược interféron trừ bệnh nguy hiểm

(Trang 3 và 4)

Phái đoàn V. N. tiếp xúc thân mật với kiều bào ở Tân Đảo

SAIGON.— Tin này đã đăng tóm tắt trong số báo trước, nay được tin thêm :

Một phái đoàn Việt Nam Cộng Hòa do ông Luật sư Đỗ Mạnh Quát, Đặc biệt Quốc hội, Tổng Khối Liên Minh Xã hội cầm đầu, đã lên đường đi viếng Việt kiều tại Tân Đảo và Tân Thế giới cách nay máy tuần.

Ngay khi đến nơi, phái đoàn đã ra mắt đồng bào tại Noumea chiều ngày 2-5-62 sau khi vào nhà thờ Quát, Đức Mục xuống ơn cho Tổng Thống và nước Việt Nam qua những ... cho khán. Tại nhà hội, có mặt ... 400 đồng bào. Phái đoàn ... các chương trình, trao đổi ý kiến, giải đáp các sự thắc mắc sau rồi tiếp tổng nhóm, trong cuộc đàm đạo thân mật riêng. Phái đoàn đã cố gắng thính nỗ đồng bào hiểu thêm quan điểm của chánh phủ và gây đồng kết thêm tương việc phụng sự Tổ quốc.

Trong tuần, Phái đoàn tiếp tục đi thăm đồng bào tại nhà, tại xưởng, tại chợ, tại mỏ, tại cửa hàng. Đồng thời, viếng đồn tiếp Việt kiều tại trụ sở của Phái đoàn ở Hotel Horizon, bất kỳ ngày đêm. Có nhiều Việt kiều ở xa Noumea, biết phái đoàn tới, đã và tại đây để thăm hỏi sức khỏe của Phái đoàn, hỏi thăm bà con bên nhà và tình hình chung của nước nhà.

Ngày 28-4, Phái đoàn dự bữa cơm chính thức do ông Toàn quyền khoản đãi. Tối lại, dự buổi họp của Rotary Club của Noumea để nếp xúc với giới thương lưu ở đây. Sau đó, Phái đoàn đã gửi điện tín đến bạn niên Việt Nam ở Nouvelle Calédonie và chúc.

Ngoài ra, Phái đoàn có đi Port Uli vào thứ sáu 4-5-62, và trở về Noumea ngày 8-5-62 vì một tuần chỉ có hai chuyến đi Uli.

Phái đoàn làm việc không ngừng và thu lượm được nhiều kết quả khi quan trọng việc giải thích cho ... bà ở Tân Đảo và Tân Thế giới hiểu rõ tình hình nước nhà cùng chủ trương đường lối của Chánh phủ trong việc xây dựng chế độ Cộng Hòa Nhân vị.

Vụ xe đò Thiên Tân GÂY TAI NẠN đã ra Toà

PHONG DINH. — Chiếc hãm ... đến chưa quên vụ tai nạn khủng khiếp vừa xảy ra tại tỉnh lộ số Cà Vồn, do chiếc xe đò Thiên Tân số NDH-560 chạy xuống đây vùng Bassac, làm 9 hành khách thiệt mạng. Sau cuộc điều tra của nhà chức trách, biết anh Nguyễn văn Bá là người lái chiếc xe bị nạn nói trên. Vì vậy tối xét Bá bị tòng giam vào khám ngày 22-5-62 và bị truy tố ra tòa vì hội ngộ rất 9 nạn nhân.

Trở ra tòa Tiểu hình Phong Dinh ngày 25-5-62, sau khi hỏi qua các nhân chứng ... bị can Bá đã nhìn nhận tất cả tội lỗi của mình. Tòa tuyên bố công nhận trái giam tại xử Nguyễn văn Bá, đến ngày 8-6-62 tới đây sẽ đem ra xét xử.

(N.X.)

Phái đoàn Việt Nam tiếp xúc ... dân xã Tân Việt trong khi tới thăm các kiều bào ở Tân Đảo.

NHẬN XÉT THỜI CUỘC

Chiến tranh Hòa Lan—Indonesia

Chiến tranh ở tây Tân ghi Nê. — Trong công trình chuẩn bị cuộc lại tây Tân ghi Nê, Indonesia đã dùng chiến thuật dụ kích, đem quân đến Tân ghi Nê bằng mọi cách (bằng cách nhảy dù, cách đổ bộ bằng tàu nhỏ). Tại nơi rất quan trọng trên ngay vào trung, rồi tìm cách liên lạc với nhau mà dành lung tung các địa điểm Hòa Lan. Hoà Lan có vẻ không đủ phương tiện để đối phó với chiến thuật ấy.

Những sự biến chuyển có thể có. — Cái khó cho Hòa Lan là không dám dùng những phương tiện để đánh mạnh, tỷ dụ như tìm các máy bay và tàu Indonesia từ nơi xa đã tấn công, hoặc là thả bom các căn cứ xuất phát của Indonesia. Trong trường hợp đó, quân chính quy Indonesia sẽ tấn công lại luôn, bằng tất cả lực lượng của họ. Khi ấy sẽ là đại chiến, và Hòa Lan sẽ bị thua mau, đồng thời tình hình trầm trọng còn có thể đưa đến nhiều cái bất ngờ.

Lập trường hai bên. — Indonesia đòi lại Tân ghi Nê, theo đúng nguyên tắc toàn thể Nam Dương quân đảo khi xưa là thuộc địa của Hòa Lan, thì khi trả về, Hòa Lan phải trả hết. Còn Hòa Lan bảo rằng đất đó gồm toàn thổ dân Papou, do đấy chỉ có thể nhận giải pháp trả cho giống dân đó quyền tự quyết. Nhưng Indonesia đòi phải để chánh quyền của ô. Sokarno cai trị xứ đó ngay, — vì đó cho thực dân tổ chức « trưng cầu dân ý » thì cũng như là cho luôn xứ đó để thực dân cai trị. Nhưng Hòa Lan không chịu. Cuộc điều giải của L.H.Q. và Mỹ vì thế thất bại và Indonesia mới bắt đầu đánh.

Kế hoạch Indonesia. — Ông Sokarno vẫn còn đánh nhỏ, để dọ ý các nước. Ông Sokarno chưa muốn làm mạnh, vì nhiều lý do : sợ họa người, sợ phản ứng Tây Phương. Đồng thời, ông đi mua vũ khí của Nga, để bắt chẹt Tây Phương mạnh hơn (nếu Mỹ có ngại, thì hãy ủy hiếp Hòa Lan để nước này mau trả Tân ghi Nê — Ý ông Sokarno là vậy).

Còn Nga bán vũ khí cho Indonesia, chỉ là để lọc sự rối loạn ở một khu vực, chứ chưa phải là để gây thêm thế lực ở miền đó.

Tương lai sẽ ra sao ? Ông Sokarno có thể hi vọng, vội một tình thế rối loạn hơn chút nữa, Tây Phương sẽ ép Hòa Lan nhượng bộ thêm để đưa đến một giải pháp mà Indonesia có thể chấp nhận.

KÚT XẾP GÂY NGẠC NHIÊN :

vẫn chủ trương lập Chánh phủ Liên Hiệp Ai Lao và không đòi Mỹ rút quân khỏi Thái Lan.

- Hoàng thân Phouma đã về Ailao và xin gặp Quốc Vương.
- 10 máy bay và 250 binh sĩ Anh đóng ở Chiêng Mai tại cực bắc Thái Lan.

Chạm súng giữa quân Mỹ và Cộng quân

TÂN GIA BA.— Đài Mã Lai thuật tin Vọng Các, cho hay rằng có những toán quân đo thám Cộng sản đã vượt sông Cửu Long và tới khu vực Mỹ đóng quân. Vì thế từng có cuộc chạm súng giữa Cộng quân và quân Mỹ. Ngoài ra một số do thám C.S. bị bắt. (T.V)

Khrouthchev hòa hoãn

MẠC TƯ KHOA (AFP) 25-5. — Tại đài bá âm Nga chiều thứ sáu, Krouchtchev đã đề cập tới vấn đề Đông Nam Á trong khi trường tranh cuộc du hành của ông ở Bảo gia lợi.

Ông Krouchtchev đã nhắc lại những luận cứ từng được các nhà lãnh đạo Nga nói tới nhiều lần : « Phái thành lập một chánh phủ liên hiệp quốc gia do Hoàng thân Souvanna Phouma điều khiển. Quyết định của chánh phủ Mỹ đem quân đội tới Thái Lan chỉ làm cho khó khăn thêm việc giải quyết vấn đề Ai Lao. Người ta hoan hỷ nhận thấy hai hoàng thân Souvanna Phouma và Souphanouvong tuyên bố vẫn tôn trọng thỏa hiệp thành lập một chánh phủ liên hiệp quốc gia. Vì thế chánh phủ Nga sẽ vẫn giữ nguyên lập trường là tán thành việc thành lập ở Ai Lao một chánh phủ trung lập và độc lập.

Các quan sát viên khẳng định ở Mạc tư khoa lưu ý rằng ông Krouchtchev đã đọc bài diễn văn — diễn văn ngắn nhất từ lúc ông lên cầm quyền tới nay — với những lời không gay gắt, rõ ràng là có ý muốn thuyết phục Mỹ và Tây phương nên hoàn tất một giải pháp hòa bình ở Đông Nam Á hầu tránh một cuộc đại chiến.

L.T.S.— Như thế, Nga chỉ phê bình là cuộc tiến binh của Mỹ gây khó khăn — chứ Nga không đòi Mỹ phải rút quân khỏi Thái.

Hoàng thân Phouma đã về Ai Lao

(Reuter) 25-5. — Hôm nay Hoàng thân Souvanna Phouma đã rời Ngưỡng quang, đếp phi cơ về Khang Khay Hoàng thân Souphanouvong ra phi trường đón hoàng thân Phouma.

Phát ngôn viên Uỷ hội quốc tế kiểm soát cho hay hoàng thân Souvanna Phouma đã chấp thuận gặp các nhân vật Uỷ hội cùng vị đại úy Anh John Addis tại Khang Khay vào ngày mai. (Ông Phouma sẽ trao cho Uỷ hội quốc tế một bức thư gửi cho quốc vương Lào yêu cầu được yết kiến, và đồng thời đặt lại rõ vấn đề mở cuộc hội đàm Tam hoàng để thành lập chánh phủ liên hiệp.

Trong khi đó phát ngôn viên tòa sứ quán Mỹ tại Vạn tượng đã phủ nhận những tin tức cho rằng Mỹ yêu cầu chánh phủ Lào cắt chức của tướng Phoumi Nosavan.

Saravane thất thủ ?

(AFP) 25-5. — Thống chế thủ tướng Sarit Thanarat cho hay tăng theo các tin nhận được ở Vọng Các, thành phố Saravane ở Nam Lào đã bị vào tay cộng sản.

Nhưng theo các nguồn quân sự Mỹ ở Vạn tượng hôm nay thì không nhận được tin gì nói về việc Saravane thất thủ.

Lực lượng Anh đóng ở Chiêng Mai.

(AP) 25-5. — Các phi cơ của không quân hoàng gia Anh đã bay từ Tân gia ba đến Vọng các hôm thứ sáu.

6 phi cơ thuộc phi đội đóng tại Tân gia ba đã hạ cánh tại phi trường Vọng các trước khi lên đường đi Chieng Mai, một trung tâm tại miền Bắc Thái.

4 phi cơ Anh kiểu Hunter sẽ cất cánh đi Chieng Mai, để họp cùng 6 chiếc làm thành một phi đội. Các lực lượng Anh ở Chieng Mai sẽ lên tổng số 250 người.

4 kẻ hoạch mưu sát tướng De Gaulle bị khám phá

BALÊ (AP) 24-5— Hôm thứ năm, sở cảnh sát cho hay 5 người bị buộc tội mưu sát Tổng thống De Gaulle đã có sẵn bốn kế hoạch để làm lật đổ chuyến xe lửa chở Tổng thống Pháp, phá hủy xe hơi của Tổng thống Pháp hay bắn Tổng thống với loại súng hết sức nhẹp từ một ngôi nhà vào chỗ Tổng thống đứng trong dinh. Các súng dùng vào việc này đã bị tịch thâu.

Mỹ xin lỗi Nhựt

HOA THỊNH ĐỐN (UPI) 25-5.— Mỹ đã xin lỗi Nhựt về việc đã quên không báo cho Nhựt biết trước việc Mỹ điều động các phi cơ quân sự Mỹ đóng tại Nhựt đưa qua Thái Lan.

Các nhân vật Mỹ nói cùng Nhựt : « Chúng tôi hết sức tiếc Chúng tôi đã có khuyết điểm trong việc thông báo. Chúng tôi mong rằng việc này sẽ không thể xảy ra nữa ».

THẮC MẮC và KHIẾU NẠI

Bộ Quốc Gia Giáo dục giải thích về đề nghị chọn Giám khảo kỳ thi Tú Tài phần I

L.T.S.— Chúng tôi cố đăng nể đề, để nghị lựa chọn giám khảo hay thi Tú Tài I, nay được Bộ sở quan giải thích rõ ràng như sau :

Đông-Lý Văn-Phòng
Bộ Quốc-Gia Giáo-Dục

Kính gửi Ông Chủ-Nhiệm
Báo Tự-Do Saigon

Thưa Ông Chủ-Nhiệm.

Về đề nghị nêu trên, thiêm Bộ trân trọng phúc đáp rõ :

Những Giám-Khảo kỳ thi Tú Tài phần I, theo nguyên tắc, đều là những giáo sư Trung Học Đệ Nhị. Cấp phụ trách các lớp Đệ Nhị, nghiên là những lớp luyện thi Tú Tài phần I.

Nếu vậy, có thể cử thêm :

1.— Các giáo sư Trung Học Đệ Nhất Cấp không dạy lớp Đệ Nhị ;

2.— Các giáo sư không ở ngành Trung Học Đệ Nhị Cấp nhưng đã từng dạy ở lớp Đệ Nhị.

Số đề trước kia, đã kinh không hoàn toàn theo đúng nguyên tắc nêu trên là vì thiếu giáo sư.

Kính chào ông Chủ-Nhiệm.

NGUYỄN-ĐÌNH-HƯNG

(Xem tiếp trang 2)

Dân vệ đi tuần bị Việt Cộng giệt 3 quả mìn làm 4 người chết

BIÊN HÒA.— Vào khoảng 9giờ sáng 2-5-62, một tiểu đội dân vệ trú đóng tại xã Phước Thiền, thuộc quận Dĩ An (Biên Hòa) đang đi canh gác cho đồng bào làm ăn chính lược. Bất ngờ bị một toán V.C. phục kích giựt nổ bề quá mìn. Anh em dân vệ bị tử thương bốn người và 1 bị thương, nhưng số các lại đã chống cự mãnh liệt với bọn V.C. và không đầy 15 phút sau, xã đoàn dân vệ hay tin chạy đến tiếp viện đẩy lui được V.C.

P.S.

Một thanh nữ Cộng Hòa bị V.C. hạ sát

DĨ AN.— Hồi 20 giờ 21-5-62, tỉnh thanh thị Quý 21 tuổi, thanh viên Cộng Hòa ở xã Hòa An (Dĩ An) đang ở trong nhà bỗng bị một toán V.C. đến bắt. Cô Quý phản đối nên bị chúng đánh đập tàn nhẫn và sau khi làm xấu cô Quý, bọn V.C. ha sát nạn thôn trước sự chứng kiến đau thương của cha mẹ cô. Xong chúng rút lui và không quên hăm he gia đình cô gái sẽ số sau.

P.S.

— Thực rắc rối ! Bố, giờ mẹ con mày đi coi hát bóng lại vời thêm mấy chục bạc nữa.

CÁC VÔ TRƯỜNG đã đóng cửa từ đêm 25-5-62

SAIGON.— Luật Bảo Vệ luân lý (trong đó có điều cấm nhảy đầm) được Quốc Hội biểu quyết và đã được Tổng Thống ký tắc lệnh ban hành ngày 22-5-1962. Sắc lệnh và luật này đã đăng Công báo VNCH ngày 24-5-62, tức thì 24 giờ sau luật phải được thi hành.

Hôm 25-5-62, Tòa Đô Chính và tất cả các Tòa Tỉnh Trưởng đã tổng đạt cho các vô trường ở khắp trong nước không được mở cửa để tiếp khách khiêu vũ nữa. Đêm qua 25-5-62, không còn nhà khiêu vũ nào mở cửa nữa. Nhà báo còn thấy cửa là vì có môn bài bán bar (giải khát)

TH. Nh.

Ông Bộ trưởng Quốc Phòng Úc loan báo : Úc sắp gửi một nhóm huấn luyện viên QUÂN SỰ SANG VIỆT NAM

SAIGON.— Hôm 24-5, Ô. Athe Townley, Bộ trưởng Quốc Phòng Úc Đại Lợi, loan báo rằng theo lời yêu cầu của Chính phủ Việt Nam Cộng Hòa, Chánh phủ Úc sắp gửi một nhóm huấn luyện viên quân sự sang Việt Nam.

Ông Townley cho biết rằng hiện nay tại Việt Nam đang có một vấn đề khẩn cấp là việc Cộng sản xâm nhập và phá hoại đo Bắc Việt khởi xướng, chỉ huy và ủng hộ. Để giúp Việt Nam đối phó với hiểm họa ấy, - Úc Đại - Lợi đã viện trợ cho Chánh phủ Việt Nam Cộng Hòa một số dụng cụ truyền tin, giấy thép gai và nhiều vật dụng khác dùng vào việc phòng vệ các thôn xã, và Chính phủ Úc cũng đã hứa sẽ giúp thêm cho Việt Nam những phương tiện đó.

Ông Bộ trưởng Quốc Phòng Úc nói tiếp :

« Hiện nay có vấn đề cần thiết là viện trợ cho Việt Nam trên phương diện huấn luyện quân sự, đặc biệt là đã bị tác tác chiến trong rừng rậm, địa hạt mà các lực lượng quân đội Úc đã có nhiều kinh nghiệm quý giá.

« Bởi vậy, Chánh phủ Úc đã định sẽ gửi một nhóm chuyên viên quân sự tới Việt Nam để huấn luyện binh sĩ Việt Nam về các mặt tác chiến trong rừng rậm bảo vệ các thôn ấp và về hoạt động liên hệ khác như công binh, bảo hiểm v.v. Đại tá F. P. Serong, cựu Chỉ huy Trưởng Trung tâm Huấn luyện tác chiến trong rừng rậm tại Canungra, sẽ rời tới thăm Saigon trong một tuần lễ gần đây để nhận định tình chỉ và tìm cách nâng hiệu nhằm đặt trách vụ của các huấn luyện viên quân sự. Úc được phối hợp với các biện pháp phòng vệ, chống lại các hoạt động của Cộng sản ».

Ông Townley nhấn mạnh rằng Chính phủ Úc không phải những lực lượng chiến đấu sang Việt Nam và cũng không được Chính phủ VN yêu cầu như vậy. Nhiệm vụ của các huấn luyện viên quân sự Úc sẽ chỉ lãnh đạo trong việc huấn luyện nhân dân Việt Nam, để giúp họ đánh lại bọn Việt cộng đang âm mưu thôn tính Việt Nam bằng một phương trào không bỗ cổ tổ chức.

Ông Bộ trưởng Quốc Phòng Úc kết luận :

« Nếu Cộng sản thực hiện được âm mưu của chúng tại Việt Nam, sự kiện sẽ có ảnh hưởng ngay hai đến nền an ninh của toàn thể miền Đông Nam Á, và rất cuộc đến nền an ninh của chính Úc Đại Lợi nữa. Việc Chính phủ Úc đáp ứng lời thỉnh cầu, viện trợ cho Việt Nam, một nước được Minh ước Liên Phòng Đông Nam Á bảo vệ là một việc rất phù hợp với trách vụ của Úc Đại Lợi trong Minh ước ấy ».

HÌNH TRÊN : Đại Tướng Lê văn Tỵ cùng các quan khách đang quan sát một số chiến lợi phẩm do quân tụ tịch thâu được trong trận đánh ở Kiến Tường.

(Ảnh BA LÊ)

Nhờ chiến thuật « Trực Thông Vận »

QUÂN ĐỘI V. N. C. H. đánh tan mau lẹ tiểu đoàn 504 của Việt Cộng tại Kiến Phong

- Việt Cộng để lại 72 xác chết, bị bắt 24 tên, hầu hết khí giới nặng bị tịch thu.

Tường thuật của VĂN THANH

SAIGON.— Như chúng tôi đã loan tin trong số báo ngày hôm qua, sáng 23-5 lực lượng của khu Chiến thuật Tiền Giang phối hợp với Biệt Ấn và Dân vệ đã chiến thắng trong cuộc tấn công Việt Cộng tại vùng Nhân Nhân thuộc quận Mỹ An, Kiến Tường.

Hồi 9 giờ sáng 25-5, phái đoàn báo chí đã được mời đến tận nơi để quan sát mặt trận và xem kết quả quân đội ta đã thâu được.

Chiếc phi cơ Dakota chở Đại Tướng Tham Mưu Trưởng Lê văn Tỵ và Phái đoàn Báo Chí V.N và ngoại quốc tới phi trường Mộc Hóa vào đúng 9g30. Tại đây, Đại Tướng và Phái đoàn Báo Chí đã được Đại Tá Huỳnh văn Cao Chỉ huy trưởng khu Chiến Thuật Tiền Giang đón tiếp. Sau đó Đại Tướng Tổng Tham Mưu đã duyệt qua đội quân danh dự đứng dàn Chào. Đại Tướng và Phái đoàn Báo Chí đã được Đại Tá Huỳnh văn Cao tỉnh hầy chiến thắng vừa qua và thưởng đầu đã xem các chiến lợi phẩm đã thu được tại nơi đây, và bên cạnh đó là các tù binh Việt cộng.

○ *Trận đánh tiến diễn ra sao ?*

Vào 7g30 sáng ngày 23-5 được đưa mật báo có tiểu đoàn 504 V.C. vừa đóng tại xã Nhân Ninh, lực lượng biệt động quân phối hợp với Biệt Ấn và Dân vệ liền tấn công vào đúng điểm tiên, thì tên cộng bắt ngờ, trong đội Việt Cộng sau một hồi chống trả đã vội rút lên Ấp Bắc để đi về Kinh Trà Lăng nơi đây là cứ điểm của chúng, có lực lượng dân quân địa phương trợ lực. Nhưng chúng không ngờ, đã có một đơn vị khác của ta được máy bay trực thăng thả xuống phục sẵn tại nơi đây, vì, khi 3 trung đội này rút về hiện bị đơn vị ta nổ súng tấn công.

Bị bao vây tứ phía, VC đã còn cách liều mạng đánh. Sau 2 tiếng đồng hồ ác chiến, VC từng lớp bị ngã gục, số còn lại phải đầu hàng. *Kết quả trận đánh :* sau 9 tiếng đồng hồ giao chiến từ 9 giờ sáng đến 6 giờ chiều, kiểm điểm lại trận địa, ta thấy VC để lại 72 xác chết, bị thương 45 tên và bị bắt sống 24 tên. Vì chiến lợi phẩm ta tịch thu được 1 khẩu đại liên 30 (Chưa xác định được chúng lấm cao thêm để thích hợp với vị trí đồng lầy, 3 mortier 60 ly, 1 trung liên Bar, 2 Mas 49, 4 thompson, 2 Carbine, 5 súng trường Garant Mỹ, 13 Mas 46 1 fog nhỏ có lớn. Ngoài ra còn có nhiều quân trang vũ dụng như áo lá, ba lô, bản đồ, thuốc men, quân áo đủ loại, cờ đảng đỏ có hiệu và rất nhiều tài liệu, nhật ký.

Sau trận này, tiểu đoàn 504 kể là đã bị tan rã. Vì phía ta có 8 binh sĩ bị tử thương, 9 binh sĩ bị thương, vũ khí không mất gì.

Các tù binh V.C.

Bản đội chính quy V.C. bị bắt trong trận này gồm 24 tên. Họ ăn mặc đồ đen, chân không giày dép điệu hết sức mệt mỏi và buồn tham. Tuổi của họ ở vào khoảng từ 17, 18 đến 40. Một tù binh tuổi chừng 18 trông hiền lành mặt mũi khá sáng, đã trả lời với Đại Tướng rằng : em đang học lớp nhất và bị VC bắt đi theo để mang xoong chảo.

Một tù binh khác trả lời các câu hỏi của bên bảo dưỡng, — cho biết đặc anh là trung đội trưởng trung đội 3, đại đội 1, Tiểu đoàn 504, tên là Huỳnh văn Lý ; 26 tuổi, quê ở Châu Đốc, đã có vợ và 2 con. Anh ta mới gia nhập Đại Đội VC chừng 2 năm nay và đã thăm cấp chứng 3, 4 trận thì bị bắt. Trung đội của anh ta có nhiều người đang tại sinh Kiến Tường, từ ngày đóng ở đây, họ chưa đi chuyển đi nơi nào khác và anh ta cũng chưa được về thăm gia đình lần nào. Trên nhỉ, bị thương đâm, theo anh là vì bị đánh « chớp nhoáng » quá.

Hỏi lý do vì sao anh gia nhập Bộ Đội V.C. Anh ta cho biết : lúc đầu bị V.C. bắt rồi đem đi huấn luyện học tập và Chính trị, và đường lối của V.C. bị nhồi sọ. Anh phải chiến đấu để đánh đổi lấy cho quốc gia (?!) Với vẻ mặt hăng say, anh nói một cách thao thao bất tuyệt : « bây giờ họ lại có nhiệm vụ tranh đấu để lập một *Chính phủ Liên Hiệp Trung ương* tại miền Nam kết hợp quân đội VNCH và quân đội giải phóng ».

Nhưng khi chúng tôi hỏi lại anh rằng, anh có biết T.T. Ngô Đình Diệm và thành tích của T.T. ra sao chăng thì Anh trả lời là chưa hề nghe nói đến, mà chỉ trông thấy anh. Anh lại nói, không biết Hồ Chí Minh là người thế nào, nhưng biết rằng Hồ Chủ tịch là lãnh tụ cả nước (!)

Khi chúng tôi hỏi Anh ta có bao giờ được đọc báo Saigon không. Anh trả lời, Anh chưa bao giờ được đọc báo. Mặt mát vì Quân đội V.C. cần ngặt các binh sĩ của họ không được đọc báo mặt khác Anh không hề thấy một tờ báo nào ở thôn quê mà anh đã qua.

Hỏi chuyện Anh đến đây thì chúng tôi được mời lên máy bay về Saigon. Có phóng viên Mỹ bắn bom vì mang theo được một kỷ niệm quý của chuyến thăm này mà có xin được một, đặc ân duy nhất, chỉ « người đẹp » mới được chấp nhận là của VC mặt kỷ niệm ghi nhớ cuộc Chiến tranh « Bộc biệt » tại Việt Nam.

LẬP TRƯỜNG

Hãng Hàng Không Việt-Nam nên nghĩ đến hàng triệu khách hàng của mình.

Xét chung, ai cũng phải công nhận rằng hãng Hàng Không Việt Nam là hãng vận tải hiếu khách nhất so với các tổ chức vận tải đường bộ hoặc đường thủy ở nước ta ngày nay.

Trong thời gian gần đây, các đường giao thông bằng xe hơi và tàu hỏa đã bị trục trặc, hãng Hàng Không Việt Nam rất đắt khách, nhất là trên những đường bay ra các đô thị miền Trung như Đalat, Ban mê thuột, Nhatrang, Đànẵng, Huế...

Tuy đắt khách như vậy, hãng Hàng Không Việt Nam vẫn biết đối mặt với hạng người cần phải tranh thủ với thời gian và không gian trong khi thi hành phận sự của họ đối với xã hội, chẳng hạn như các nhà báo.

Nhưng, có một điều mà chúng tôi thấy cần phải lên tiếng để yêu cầu Ban Giám Đốc hãng Hàng Không Việt Nam đặc biệt quan tâm vì lợi ích của những người sống về nghề báo, của đông đảo các tính, của quốc gia xã hội và của chính hãng Hàng Không Việt Nam rồi. Đó là vấn đề đánh quyền ưu tiên cho báo chí !

Còn gì khó cực cho các đại lý báo ở một đô thị miền Trung cho bằng khi đi đón báo hàng ngày, mà lại nhận được một cầu trả lời gần lên : « Hôm nay, báo chưa tới ! » Bao nhiêu người ăn chực rằm chờ ở nhà đã chia báo cho các tiệm sách, đã phát báo cho các em đi bán lẻ, gói báo và gửi báo đi các miền lân cận bằng xe lửa, bằng xe đò, bằng thuyền, bằng máy bay, đường liên riêng ! Còn gì nhọc nhằn cho những người sống về nghề phát hành báo ở các tỉnh hơn là khi họ nhận được cùng một lúc hàng mấy ngàn tờ báo, gồm hai ba số báo khác nhau của hàng mười mấy nhà báo khác nhau ? Báo chí là món hàng hoa, mà hoa thì sớm nở tối tàn, hàng mỹ thì tợ bóng tuyết tốt ngon lắm nhưng dễ đến ngày mai thì hầu như biến thành cả khô rau héo ! Báo đến chậng chạt cả mấy ngày trong một lúc, có kể lấy, có người chê, bán lấm sao cho khỏi ế đọng, mà ế đọng thì lại phải gửi trả về, công cước xe hơi, tàu hỏa tuy không nặng bằng cũng cước máy bay nhưng là thứ tiền « vất đi » một cách hoàn toàn vô ích, hoàn toàn phí phạm ! Còn gì bực tức cho đông bào nghiện báo bằng khi ra tới tận tiệm sách đến mua một tờ báo, mà mất nửa tao bảy tiết chưa chắc đã chuốc được một tờ báo « đánh hành đánh hết » đến như vậy ? Những đức giả đã hơn nhận sau bao công tôn nhọ lắm khi cũng phải bực bội chán nản ; trải hai ba hôm mong mỏi tờ báo mà chẳng thấy tâm hồn, lúc đem thì đến đáp hai ba tờ, chẳng là gì cả cơm nước, nếu ngoài, cũng việc đã mất ngày vàng cho bộ giận hay sao ?

Đề cho một phần báo có thể tới các đô thị tương đối nhanh chóng hơn, nhà phát hành Thống Nhất đã nghĩ ra một cách : chia số báo gửi về các đô thị ra làm hai gói. Ít nhất cũng xin cho một gói

(Xem tiếp 1 trang 6)

Tin Toà án

Vụ « Xiếc Tây Đức » được tha bổng.

SAIGON.— Bạn đọc hẳn chưa quên, sau đêm trình diễn của gánh xiếc Tây Đức bắt đầu chăng 4-1962 đã làm cho 2 khán giả quý mất một thanh mang và một bị gãy chân.

Vì vậy tên tử tù trên trường của gánh xiếc là Edgard-Fischer và người bao thầu tổ chức là Mohamed Ibrahim, mỗi người 3000đ và liên đền bồi thường cho bạn thương Hồn nhiên Kiệt 2 triệu đồng và về ý gây thiệt mạng và vô ý gây thương tích cho 2 khán giả đó xem biểu trình diễn nói trên.

Sau đó, do đơn trực tố của nạn nhân bị gây chấn trái là bà Elisabeth-Andersen nên phiên tòa ngày 3-5-62 lại xử phạt thêm tài từ gây ra tai nạn là Thomas Khuger 1000 đồng và vô phát bồi thường tam cho bà Andersen 200 ngàn đồng, nhưng buộc 2 ông Ibrahim và Fischer phải chịu trách nhiệm dân sự.

Do đó các bị can và nguyên cáo đều không ưa, tiếp viện Chưởng lý công khang cáo tối thiểu nên mới vụ đã được xét xử lại sáng qua trước thượng tòa.

Về dân sự, theo công tố viên, Khugel là tài tử của đoàn xiếc, y gây ra tai nạn thì, chủ chính của gánh xiếc vẫn là bà ông Bạch và Gloil Bach phải chịu trách nhiệm dân sự. Kết luận công tố viên đòi cho Ibrahim và Fischer là những người không có tư cách gì để chịu trách nhiệm dân sự cả nên họ phải được đem ra ngoài vụ.

Các ông cao vấn được 3 luật sư Trương Đình Dzu, Vương văn Bân và Nguyễn Hữu Phú bênh vực. Kết quả sau lời bào chữa rất tân tiến của các luật sư. Tòa định, nhận xét trở ra tuyên bố bãi vụ thăm và tha bổng cả 3 bị can vì tai nạn xảy ra là một trường hợp ngoài ý muốn của người bị và bồi vì thăm quyền và quyền lợi điều sự.

Hãy mạnh dạn tố cáo bọn mướn và cho mướn báo

TIN ĐẶC BIỆT TỰ DO

Lương thực và hàng hoá tiêu thụ ở Bắc Việt

Thu mua nông sản nhiều gấp rưỡi

NĂM NGOÁI ĐỀ XUẤT CÁNG THÊM SANG CÁC NƯỚC CỘNG SẢN

Tin của CÔ THÂN

Phụ trách trường hợp thông tin của TỰ DO tại miền Bắc vĩ tuyến 17

Theo chỉ thị của trung ương đảng Lao Động, ngày 16-4-1962, bộ Nội thương của chính phủ cộng sản Bắc Việt đã mở một hội nghị đặc biệt để rút kinh nghiệm về việc thu mua nông sản của nông dân trong năm qua và nghiên cứu những biện pháp mới để phải thi hành, sao cho thu vét được nhiều nông sản hơn nữa trong vụ lúa chiêm gặt vào tháng 5 âm lịch sắp tới. Trong hội nghị này, hai nhiệm vụ của công tác thu mua nông sản đã được vạch ra :

1) Bảo đảm cung cấp đầy đủ nguyên liệu cần thiết cho công nghiệp, thủ công nghiệp, nghề cá v.v...

2) Cung cấp vật tư cho xuất khẩu để đưa sang các nước cộng sản khác đổi lấy nguyên liệu, máy móc và hàng hóa khác nhằm « phục vụ sản xuất xây dựng và nhu cầu và đời sống của nhân dân ở thành thị cũng như ở nông thôn ».

(Xem tiếp 2 trang 5)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường

THANH CUNG BÍ SỬ

dịch giả : LƯ SƠN

(449) Bệnh tình của Tây Thái Hậu bỗng nhiên trở nên trầm trọng. Lâm cho mọi người đều sửng sốt hoang mang. Long giu Hoàng Hậu cùng các Thái-vương Đại thần tức thì tề tựu ở nội cung, lúc bấy giờ Tây Thái Hậu đã mất nhân-nghĩa, mặt mày tái nhợt nằm trên giường. Các người ở lâu đứng chờ hồi lâu mới thấy Thái Hậu mở mắt hỏi tả-hữu :

— Phà Nghi đã chính vị rồi ư ?

Long giu hầu đứng cạnh giường trả lời :

— Thưa vâng, đã lâm lễ chính vị buổi sáng hôm nay, và đã có chiếu thư bá Cân thiên hạ rồi đó. Thái hậu nằm im, không nói gì nữa. Độc một lát mới nói như là lảng vảng ngâm ngùi :

— Sau này, phàm có chánh sự việc lớn, con phải thường nghĩ cẩn thận tới Nhiếp-chánh hoàng, trước khi cho thi hành việc đó, để tránh mọi sự lỡ lầm. Đoạn, bà thở lấy tay vẫy Nhiếp-chánh hoàng Tái Lễ lại gần giường và nói với thái độ tất mật thực :

Nhà người đã thụ mang Nhiếp-chánh trong nhiệm, chức vụ thật thế nặng nề, đối với quốc gia đại sự, nước hết phải dựa vào nhân-tài. Long Giu hoàng hậu chớ đừng đợc đoán, đề khỏi có sự hối hận về sau. Tài lễ cung cần cẩn đều xin vâng. Thái hậu coi chừng như, còn muốn nói gì nữa, song, trong cuống họng đã có tiếng ực ực, khiến lưỡi bà líu lại đ ớ không ra lời chỉ nắm tay dấm mạnh vướng giường, rồi quên quại ít lâu mới tắt thở vì trời, cách vua Quang Tự băng hà chỉ có hai hôm.

Trong triều thì xây ra vụ song tang như thế, trong nước thì có vụ đông Tôn Văn cùng các đồng chí cách mệnh thôi nghĩa ở Võ Xương phất cờ lật đổ Mãn Thanh.

(Mai tiếp)

Trả lời Y-Học thường thức

Trả lời một quốc nhân kỳ tên không rõ, KBC. 4.734

1) Những mụn đỏ của bệnh giang mai ở thời kỳ thứ 2 lớn nhỏ không chừng, thường thì không đau.

2) Ở hàng (bẹn) ai cũng có mấy cục hạch nhưng chỉ chỗ bàng hạt ngô thôi. Khi bị bệnh « hột soài », hạch sẽ sưng to và đau, to như cái hột vịt, hột soài đừng với danh biệu của nó.

3) Nếu bị giang mai mà chỗa không đến nơi đến chốn thì thứ mầu vẫn có thể thấy được.

4) Điều 4 ông hỏi, đừng thể không hại gì, trừ ra nó bị rách hoặc bị thủng mà không biết.

Trả lời cậu Nguyễn Thanh Xuân, đường Lê Lai Saigon

1) « Hài sách » không bắt là mắc chứng bệnh vì người khỏe mạnh thường cũng có.

2) Muốn chữa cho hết, hơi khó. Nhưng có thể làm giảm đi sát nhiều được. Giảm đi nhất là đừng phơi thu phi(sữa calcium) 4 phần, dinh dưỡng (clous de gérofle) 1 phần, tán nhỏ, dầy 8 mm rồi nhét mũi mỗi ngày vài 3 lần sau khi tắm rửa sạch sẽ và lau khô.

Phòa và dinh dưỡng có thể mua ở tiệm thuốc Bắc. Muốn phi phơi, để phòa vào một mảnh sắt rồi bỏ lên lửa, chừng nào thấy phòa hết sẽ thì lấy ra để nguội và tán nhỏ.

3) Người khỏe mạnh, tiêu hóa điều hòa thì giác ngủ ngon lành không mộng mị. Muốn vậy nên tránh các thức kích thích thần kinh như trà, cà phê, xô cô la, các gia vị — trước đó nặng, trong bữa cơm tối, nên ăn các món nhe, nhai kỹ và ăn vừa phải thôi. Đừng để bón táo.

Trả lời cậu Trần Thiện Khải ở Vĩnh Bình

1) Người ta có da mịn thì lỗ chân lông nhỏ gần như không trông thấy cũng nên đa số thì lỗ chân lông lớn. Muốn làm cho bớt thấy lỗ chân lông nên dùng nước mát trái chanh dành với mỡ cái lòng trắng trứng gà cho kỹ rồi thoa lên da, sau khi đã rửa chỗ da bằng nước nóng cho thực sạch, trước khi đi ngủ. Sáng hôm sau cũng dùng nước nóng mà rửa cho sạch lượt trứng và nước chanh đi. Làm như vậy nhiều lần sẽ có kết quả.

2) Những vẩy cá ở trên mũi là do chất sáp ở lỗ chân lông kết lại với bụi, xác tế bào mà thành ra. Dùng «savon schyolet» và nước nóng mà rửa cho thật sạch, dọan thoa «alcool camphré» lên trên.

Nên kiêng các chất béo và đường để bớt táo.

Trả lời ông Nguyễn văn Tiến, đường Nguyễn Thông Saigon

Ông bị nhức đầu và nước tiểu đỏ máu đâm, nâm nghĩ thì bớt, lâm việc thì tăng, như thế đã hơn năm nay và đã đi «khám» trên 10 v.B.S. rồi. Mười vị B.S. trực tiếp khám bệnh cho ông mà chưa tìm ra căn nguyên, thì bởi bệnh « cách bức » Như thế nhẹ, lại càng khó đoán. Tuy thiên cũng có thể nghĩ là «áp huyết» (hypertension) hay là tiểu đường.

Ông nên khám thử nước tiểu và đo «áp huyết»(tension artérielle) xem sao.

BIỂM PHIM

« Les Motards »

Phim đen trắng — Màn ảnh thường

Les Motards phim của Pháp, câu chuyện tình cảm vui tươi, pha lẫn những mảo rượt bắt sôi nổi và những chuyện cười.

Chuyện phim diễn biến quanh chiếc « cặp da ngoại giao » của ông Đại sứ Caragua. Ông Đại sứ là một người có tính nóng nảy của dân miền nhiệt đới, lại thêm tính « khiêm nhượng » rất ghét những cảnh dân rước lính đỉnh xe đưa xe đón, và phêng viên ảnh hưởng... Ấy thế, mà chính phủ Pháp lại không hiểu điều đó, vẫn tổ chức cuộc đón tiếp theo nghi lễ khiến ông vô cùng nhỉ giận, đòi lên máy bay về nước. Nhưng vì cần ông là kỳ kết với chính phủ mượt hiệp ước «thân thiện». Nhưng khi ở phi trường trong lúc lộn xộn, «chức cặp da ngoại giao» của ấy đã bị một bọn gián điệp lấy cắp. Không biết trong cặp có gì quan trọng, mong nhất định chỉ kỳ kết hiệp ước khi nào tìm thấy cặp đó. (!)

2 chuyện các rối lâm chính phủ Pháp điên đầu, 3 nhân viên phục vụ tại Bộ Ngoại giao bị thải hồi. M... cuộc rượt bắt xôn xão giữa bọn gián điệp và viên cảnh sát trưởng cùng các em tẻ ngúc, đã điên ra để đánh giặt chiếc cặp da.

Kết cục 2 anh em đã tìm được chiếc cặp da, nhờ đó ông anh được thăng chức Thanh tra và cậu em được ăng vào đội Cảnh sát cơ động.

Chiếc cặp da được ông Đại sự tỉnh trong mở ra, mọi mắt đều lim lâng theo rồi, ông Đại sự kéo ra một bình « cà phê » con nóng hổi — cà phê nhà tiếng của sứ ông. Nhấp một ly rồi ung vui vẻ ba bốn ly hiệp ước...

Đặc điểm của phim có nhiều điểm chọc cười khá lý thú, những mảo rượt bắt bằng mô tô sôi nổi. Tài tử trong phim diễn xuất linh động, nhất là Francis Blanche và Roger-Pierre Jean Marc Thibault. Phim đề giải trí.

VĂN THANH

TÌM VIỆC

Thanh niên học lực tú tài, biết xử dụng máy chữ, có bằng lái xe (AB) muốn tìm một việc làm vừa sức để học thêm. Xin thư cho L. Chân 13F đường số 9 Phú Thọ, Saigon.

TIN CÁC TỈNH

Viện Thống Kê V.N. nghiên cứu sự tiêu thụ gạo và tình hình vệ sinh, Y-Tế công cộng tại thành phố Đà Lạt

DALAT.— Chống tôi vừa nhận được tin Viện Thống Kê Việt Nam đang tổ chức một cuộc thăm dò và nghiên cứu về sự tiêu thụ gạo và tình hình y tế vệ sinh công cộng của dân chúng thành phố Đalat. Viện thống kê sẽ cử một số chuyên viên đi sâu vào dân chúng tìm hiểu sự tiêu thụ gạo của mỗi gia đình, vấn đề ăn uống, khám bệnh của dân chúng. Tất cả những điều mà dân chúng tiết lộ cho các chuyên viên thống kê sẽ được hoàn toàn giữ bí mật.

T.G.

Thề lệ cho con em theo học lớp mẫu giáo Âu trĩ viện Nhatrang

NHA TRANG.— Trường mẫu giáo Âu trĩ viện do Phong trào Liên đới Xã hội phụ nữ Khánh Hòa sáng lập sẽ thu nhận 140 em để học lớp mẫu giáo trong niên khóa 1962-63. Lớp này chỉ dành cho con em giới bình dân lao động thuộc khu vực xóm mới Nhatrang-Tây. Muốn được nhập học các em bé phải sinh trong khoảng năm 1957 và cha mẹ phải nộp tiền 9 tháng 450đ dành cho gia đình đủ ăn và 180đ cho gia đình nghèo túng.

Sau khi nhận đơn, Phong trào LĐXHPN sẽ phái cán bộ về từng nhà để điều tra về gia cảnh hầu có thể định số tiền học phí hợp với tiền của giới lao động.

T.G.

Tấn công vào một mật khu quan trọng của Việt Cộng, Hạ được 5 tên tại chỗ

QUẢNG NGÃI. — Ngày 21-5-62, lực lượng Bảo An và Dân Vệ thuộc quận Sơn Hà đã tuần tiễu gặp một đội toán V.C. vũ trang về định cướp lúa gạo của dân chúng bên ta liền mở cuộc truy kích tấn công vào tận mật khu của địch.

Kết quả sau 2 tiếng đồng hồ giao tranh, ta đã hạ được 5 tên chết tại chỗ, tịch thâu 1 súng Mas 36 và nhiều tài liệu quan trọng tại mật khu của V.C.

(M.H.)

Lui xe bất cẩn ép chết 1 thợ dá

PHƯỚC LONG.— Khoảng 9 giờ sáng ngày 21-5-62, thì xế Nguyễn văn Đó lái chiếc xe vận tải hiệu Renault số NDE-117, từ Đồng Xoài theo Quốc lộ 14 chạy lên ấp Phước Thành xã Phước Thiện Quận Đôn Luân Phước Long để chở dá.

Trong lúc «lui» xe đến sát bờ thành để cho lao công đổ dá cho dễ, tài xế bất cẩn thế nào lại lui quá dà và đâm ngay vào 1 đám thợ dá đang làm việc phía sau. Tai nạn xảy ra làm anh Lê văn Y 22 tuổi tránh không kịp bị thùng xe ép đập ngực và bể sọ chết thê thảm. Tài xế đã bị cảu lưu.

K.N.H.

5 gia đình nạn nhân bị V.C. hạ sát đã được ông Trưng úy Quận trưởng Lái Thiêu gởi tiền trợ giúp

LÁI THIÊU. — Trong số báo hôm qua chúng tôi có loan tin một số đồng cần bộ V.C. không rõ xuất xứ từ đâu lén lút đột nhập vào Xã An Sơn quận Lái Thiêu Bình Dương, vào lúc 10 giờ đêm 22-5-62. Bọn chúng ra tay hạ sát 5 nông dân (4 đàn ông và 1 đàn bà) và bắt các theo 2 nông dân khác đem đi biệt dạng (1 ông lão. 1 thiếu phụ).

Để chia buồn cùng 5 nông dân xấu số bị V. C hạ sát, Trưng úy Quận trưởng quận Lái Thiêu gởi đến cho mỗi thân nhân có người bạc phước 200$. Riêng ông Nguyễn văn Trước (1 người, trong số người bị hạ sát) là kẻ tàn phế nặng cảnh tay và gia đình thật nghèo nàn nên được ông Quântrưởng trao cho 1 số tiền trội hơn là 1.000 ngân đồng.

Quanh tấm vé số trúng 100.000$

TÂY NINH.— Hôm vừa qua chúng tôi có loan tin vụ 4 người hùn mua 9 tấm vé số, trong đó có 1 vé mang số 630.458 ngày 22-5-62 xổ trúng được 100.000 đồng. Nhưng Tổng ý ấp Long Lợi, xã Long Thành (T.N.) đã trốn mất để đoạt luôn của 3 phần kia. Nội vụ đưa ra chánh quyền, Tổng bị cầu lưu điều tra.

Sáng ngày 24-5-62 con gái của Tổng, đến Chi Cảnh sát Long Hoa thủ nhân là tự cô đã trốn vé số trật thế vào trong lúc cô và cha cô đó sổ. Và tấm vé số ấy có đã trao cho tỉnh nhân cô là Thiện di lánh để cùng cô trốn đi nơi khác xây tổ uyên ương. Hiện cô Thiệt và cậu Thiện đã bị cầu lưu chờ thẩm nhân về số ấy đến.

T.A.

THẮC MẮC và khiếu nại

(Tiếp theo trang 1)

Vài lời trình bày với Ty Vệ Sinh Đô Thành

SAIGON.— Đã từ lâu, cứ năm ba tháng các người vết cống rãnh bùn lầy phần ở mấy con đường lân cận, đưa vẻ đập thành đống ở lề đường Nguyễn Thiện Thuật, mùi hôi thối tuồi nhặng xông vô nhà bà con ở phố thật là khó ngửi và khách bộ hành qua lại không đường đó, cũng phải một đôi phút bịt mũi.

Tệ hại nhất là mỗi khi gió lớn lại tung bụi ra đường hoặc vô thùng nước của dân phố đến lấy nước ở máy chưa kịp đem về. Thật là mất vệ sinh cho quần chúng khu phố.

Chúng tôi mong Ty Vệ Sinh Đô Thành lưu ý giải quyết vấn đề trên đây để dân phố ở gần được nhờ.

Dân phố
N.T.

Tìm việc làm

Học sinh nghèo, học lực Đệ nhị, đã đỗ bằng T.H.Đ.N.C. xin nhận kèm trẻ em tư gia hoặc xin làm việc gì vừa sức như thư ký, để có phương tiện tiếp tục việc học. Xin thư cho Song Nguyên 107/2A Nguyễn huỳnh Đức Phú Nhuận.

Học sinh tư cảnh đúng đắn đã đỗ tú tài nhân dấy học tại tư gia Xin tới gặp học hiệu thư tới cầu Hoàng trong Tài số nhà 9 lot 44 Phan đình Phùng Saigon. Gần trường Hồ cơ.

BẠN ĐỌC VIẾT

Xin triển hạn khai lược giải cá nhân 10 ngày nữa

Kính thưa ông Đô Trưởng, chúng tôi là trong những thanh niên thuộc hạn tuổi phải khai lược giải cá nhân năm khóa 1962 đã hết hạn kỳ vừa rồi mà còn một số ít anh em chưa kịp đi khai lược giải cá nhân theo luật định.

Thưa ông Đô trưởng, tuy lệnh đã đề hết hạn ngày 23-5-1962 nhưng còn một số anh em chúng tôi công vì bận bịu công việc làm ở nơi xa xôi chưa đi khai kịp trong hạn định, tuy nhiên vào Đô chính đã cho triển hạn thêm kể từ ngày 16-4-62, nhưng lệnh đó chúng tôi được biết trên báo chí từ ngày 21-4-62, thì chỉ còn có 3 ngày nữa lại mất nữa ngày thứ bảy và trọn ngày chủ nhật thì còn lại có một ngày rưỡi nữa chúng tôi vội vàng đi khai chúng may lại gặp phải mưa trở ngại lớn lao cho chúng tôi là các cơ quan hành chánh địa phương theo đúng quy tắc, nên khó cho việc khai báo, họ bắt chúng tôi mất người phải có một tờ khai gia đình mà trong lúc đó giấy gia đình chúng tôi hiện còn ở cơ quan chính quyền để thị lại gấp rút giấy đình mới mà chưa được phát ra cho dân chúng.

Lại một lần nữa các nhân viên phụ trách hết buộc chúng tôi trở về xin giấy chứng nhận gia đình cho chữ ký của cấp hữu trách rồi mới trở lại khai được.

Nhưng khi chúng tôi đến ông phường ông phường trả lời giấy gia đình còn ở cảnh sát cuộc. Đến ông cảnh sát cuộc, thì được trả lời giấy từ thay đổi của hàng đổi biết đâu mà tìm, chờ (1 lâu nữa thì phường trưởng đến tận nơi phát cho.

Thưa ông Đô Trưởng, việc cần kíp mà chúng tôi bao giờ chúng ở xao tính trang nghi ngờ vậy thì liệu chúng tôi làm thế nào để kịp khai báo trong hạn định một cách chính xác được ?

Vậy một lần nữa mong ông Đô Trưởng rộng lượng gia hạn thêm cho chúng tôi 10 ngày nữa để chúng tôi có đủ bổ sơ khai báo với chính quyền.

Trân trọng kính chào ông Đô-Trưởng

MÁCH GIÚP

Ô. MaYong Khoan (Tân định).— Nếu ông bà đã 60 tuổi, không có nghề gì sinh sống và chỉ có 1 người con đi làm mới gia đình, thì người con ấy có thể xin miễn binh được, ông bào cậu con đến hỏi các thể lệ tại bội đồng trung binh thuộc địa phương cần ấy cư ngụ.

Ông Phiếu Hòa, Saigon.— Đâu sao, cũng vẫn còn thể xin cho chứt định. Ông cứ gởi đơn đề xin được miễn 1 tuổi, cho cậu em được dự kỳ thi Tú Tài tới, kèm theo chứng chỉ cậu học khá và những lý do khác. Vì sợ cho chờ « rang » suốt 14-5, xin ông hiểu là « lúc đêm gần sáng ngày 14-5 ». Người V.N. thường nói « đêm 13 rạng ngày 14 » thì đây đã hơn, nhưng vẫn chưaang bào chứ đã lâm vẫn tắt đi.

Hộp thư Tòa soạn

Ô. Nguyễn Công Minh : Chúng tôi đã tường « cổ gắng » đăt lên mặt báo vấn đề ông nêu ra, dưới nhiều hình thức khác nhau ; nhưng ông đã không đọc thấy thì chắc cũng vẫn không thấy cảm cho những trường hợp đặc biệt.

ĐÀN BÀ ĐI BIEN MÔ CÓI MỘT MÌNH !

Bà Mai Thọ Thai lần đầu tiên Bà Đã Sanh Nở Nhiều lần Bà Thường Bị Tiểu Sản Bà Sanh Mà Nuôi Con Khăng Được.

SAU KHI BIẾT CHẮC BÀ ĐÃ THỌ THAI NÊU BÀ MUỐN ĐƯỢC :

— Sanh Mau Không Đau Bụng
— Sức Khỏe Dồi Dào Giữ Mũ Sắc Đẹp
— Tránh Được Tiểu Sản
— Sanh Con Dễ Nuôi

BÀ NÊN UỐNG **Bảo Mẫu Dưỡng Thai Hoàn**

(Cả 2 loại : Hoàn Mật và Viên Dẹp giá 28đ.50 uống 5 ngày)

MỖI THÁNG CHỈNG VÀI HỘP

Mẫu thuốc đã được tin nhiệm từ 1935, gặt hái được nhiều kết quả mỹ mãn do cụ Đông y sĩ Võ văn Vân sáng chế.

CÓ THAI MÀ CÓ BẠCH ĐÁI

Khi có thai mà có bạch đái hoặc đau trăng đa dưới, đau thắc ngang lưng, đau bụng thắc, đường tiểu nóng gắt, nên uống BÀ ĐÀ AN THAI SỐ 43. VÕ VĂN VÂN do Đông Dược sĩ Võ văn Thiêu kê chế. (Tiệm thuốc Bắc nào cũng có bán). VÕ-Văn-Vân Dược Phòng 201-211 Đại lộ Ngô-thái-Học Saigon (Các tiệm thuốc Đông y đều có bán).

Đàn NGANG Cung

Nem đời

Kính gửi Ông Hà Thượng Nhân đề đáp lại bài « Xin ai hiểu đâm »

Ông « đời lúc ngông nghênh lúo lếu »
« Khóc dở dang » ông « tếu càng hay ».
Cao lương « không ớt, không cay »
« Nem đời » không bốc, ai say vị hèm ?
Em từ thở yêu « nem » Hà-Thượng,
Muốn góp vui những ngượng mồi mồm.
Ngột đời điên lâm trò xôm,
Đàn ngang riêng ấy, mình ôm, độc cười.
Nay em biết người ngoài lâm kẻ
Biết đời nhiều vố, mê « ba gai »
Im hơi, lặng tiếng, phủi tai
« Bất can kỳ sự » mặc ai « đương đầu »
Công thông cảm nỗi rầu Hà-Thượng,
Mượn đàn ngang vui « chuyện hỏ hang »,
Càng « sỏ » ảo lớn lâm, tàng,
Càng ngẫm trách móc cỏ nàng bênh hôi.
Bốc tờ nọ kéo lôi bà bệnh,
Dở trò dê lạm lệnh cấp bằng,
Độc quyền giựt hụi lăng mảng,
Phu-nhân mệnh-phụ ý « ẩn » chức chồng.

Hậu-trường lâm ngang ngông số dách,
Ai biết đâu ? Ai mách, ai nghe ?
Trời bắt Hà-Thượng cũng che :
Bất tài, chụp giựt, be hề làm trời.

Nay mạo muội mấy lời thô thiển,
Nhũng nhèo ông, ông miễn bình em.
Số em nặng nợ tình « nem »
Ai cang, ai kiện : bóc xem « nem đời »

Em cố hiểu ngoười (1)

Em HÀ-THỊ-BẮT-TRI
(Biên Hòa)

(1) Ngài (giọng Quảng Nam)

(Xem tiếp trang 4)

Phụ Nữ đa mặt xanh xao, yếu đuối mau già, nguyên do vì máu xấu kinh nguyệt không đều từ cung ra giấy chảng đau, bạch đới nhiều, nên mau dùng thuốc:

KIỆN MỸ TỐ RỒNG BAY

1 lần là được giúp sức quý Bà quý Cô được khỏe mạnh vui tươi mãi mãi BỆNH ĐAU PHỔI mới phát phátn nhiều bị cảm gió, ho phong, tỉ mũi, nghẹt mũi, hắt hơi, nóng lạnh, nhức đầu, đau ngực, [illegible] cùng trước :

HO — SỔ MŨI RỒNG BAY

vài ngày [illegible] cơn bệnh, giá mỗi hộp 5đ. Nếu Trị không đúng mặt thuốc đã ho đầy đưa lâu ngày biến thành ĐAU PHỔI sanh ra phải nóng, ho khan, cổ ngứa, rang ngực, đêm ngủ không yên, không sáng ho liên miên, phụ sức máu nóng sanh ho, vì ho sẽ hại bậy tim ngay !

HO MẤT PHỔI RỒNG BAY

mỗi trị đời cơn bệnh đó, loại nước 30đ, loại viên 5đ, đông y d. v. HUỲNH QUANG 646 Phan thanh Giản Saigon, có bán khắp nơi.

— Hãi hùng, tim đập mạnh, mất bắt thường.
— Hay chóng mặt, xây xẩm, khó thở.
Uống thuốc sương tim :

TÂM CHÍ BỬU La-Vạn-Linh

Hiệu nghiệm đặc biệt đề trị : tim lớn, tim yếu, tim mệt, ít ngủ, mộng mị, hay quên. Đây là phương thuốc dưỡng tim an thần quí giá, chống hiệu tối hậu để bồi bổ tinh thần, ngủ để ăn ngon, sắc khỏi hồng hào, lao lực không mệt (có bán khắp nơi).

Đông dược sĩ LA CHÁNH 532 Đông Khánh Cholon.

PHÒNG TÍCH CON NHẠN

TRỊ NO HƠI ĐỆ MÁNH
TIÊU PHÒNG TÍCH VO SONG

Thăn dược chữa tuyệt cân, bệnh ăn ách, nôn ọc, mỏi vai, nặng bụng, đầy bụng, đa bụng đầy... tức ngực, nghẹn cổ, phạm phòng... Lâu năm đành tiếng tại Bắc Việt. Có bán khắp nơi

Đông Y-Sĩ BƯƠM-VÀNG

Kiêm Đông Dược sĩ NGUYỄN-VĂN-NHỰ
19-b đường Ngô-tùng-Châu Saigon

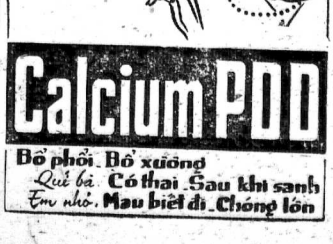

Calcium POD

Bổ phổi. Bổ xương
Quỉ bà. Có thai. Sau khi sanh
Em nhỏ. Mau biết đi. Chóng lớn

HÃY DÙNG
Cortal QUÍ NGÀI KHỎI LO
NHỨC MỎI
NHỨC ĐẦU
CẢM HÃN
NÓNG LẠNH
NHỨC RĂNG
CÚM...
Cortal

TÔI ĐỖ
ANH ĐỖ
CHÚNG TA ĐỖ
TRƯỜNG HỌC
Phen nầy ta trượt thì ai đậu cho ?
THUỐC BỔI BỔ ÓC VÀ TRÍ NHỚ
CERVOTONIC

TÌM THUỐC TRỊ HO ?

Bịnh phong đàm, Ho kéo dàm mệt ngất, Ho khan mệt tức ngực, Ho kinh niên, đã dùng nhiều thuốc không khỏi, cần tìm thuốc :

CAO HỒ QUẢNG-AN-TIÊN

Trị các chứng Ho của người lớn. Ho sán hậu. Hiệu nghiệm đã bổ phổi, ngừa lao, lành ho. (Có bán khắp nơi).

Đông Dược sĩ LÝ TRÁC 169- Lê văn Duyệt — Saigon.

Đông Dược phẩm THANH-LONG-THẦN Ve 01,250 : 60đ. Ve 01,125 : 30đ.

Chặn đứng các cơn ho : Ho gió, Ho gà, Ho sản, Ho huyết, Suyễn

Phong đờng hàng đầu tiêm bệnh ; nếu Tân Lộ lên kịn thì GIỜ ĐỘC cùng thăng lâm gì được. Phải là cảm ngũ của lục Phủ ngũ Tạng nó cản là cái gốc của KHÍ. Phong, Hàn, Thử, Thấp, Táo, Hoả bách vào Phổi sinh ra HO; HO lâu ngày, Phế-Khí bị đại thương, trị chưa dứt, mới lại :

Đông y Dược sỹ HOÀN-SINH (Vũ-đức-Thắng) 469B Lê văn Duyệt SAIGON.

Do Vô Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường

Tự Do

Số 1.555— CHỦ NHẬT 27-5-62 TRANG 4

Đàn ngang cung

(Tiếp theo trang 2)

Xem thơ Xuân Hương

Khuôn duyên những ước được vuông tròn,
Mà chịu thăng trầm với nước non.
Con Tạo ghen chi tài với sắc,
Lò cừ thử mãi sắt cùng son.
Nắng hoe rực rỡ, hoc càng thắm,
Nước rỉ lam nhơm đá chẳng mòn.
Cái kiếp tài tình mang lấy nợ,
Oán hờn gì truyện cón còn con.

*

Một mối duyên tơ chắp mấy vần,
Nét tình khen khéo vẽ nên xuân.
Tám câu tả điểm lòng son thắm,
Bảy chữ phô trương giá trắng ngần.
Cỏ ý hay là quen phóng bút,
Hữu tình chi lắm hồi giai nhân !
Bao lời than thở vì duyên phận,
Cái nghiệp văn chương cũng nợ nần.

ĐÀNG LIÊN

Thú mộc-tôn

Hè về vừa lúc thảnh thơi,
Có ông bạn đánh xe hơi chợy vào,
— « Đi anh đi, thú vị sao !
Vui cùng các bạn ước ao « mộc-tôn ».
Yêu nhau câu truyện thêm giòn,
Cùng nhau bàn chuyện nước non lòi thế (1)
Miếng dồi, miếng chả thật mê,
Lại thêm nếp-cẩm la-de đáng tiền.
Chẳng tiền thôi cũng lo tiền
Khéo tay dun dủi quanh miền thế gian
Nhấm ngon rượu lại nồng nàn,
Càng làm cho bạn đồng bàn say sưa.
Giờ đây sắp tới mùa mưa,
Thú « mộc tôn » sẽ được vừa lòng nhau.
Mát trời cho khách ngồi lâu,
Khi vui uống hết cái sầu... đàn ngang.

ĐÀNG LIÊN

(1) *Trong lúc uống rượu có nhiều người bàn đến bài « Thề non nước » của Tản Đà.*

Ăn

Trời sinh cái miệng để mà ăn,
Ăn đói ăn no tính chuyện xăng.
Ăn thiếu ganh thăng no cũng bụng,
Ăn thừa khinh đứa đói nhăn răng.
Ăn tham sớm ngự ngồi nhà đá,
Ăn tạp mau vào cỗ đó xăng.
Đâu kẻ biết ăn mà để sống ?
Đời đây hợng sống để mà ăn.

VIỆT HY

Tình trăng gió

Hai chú tranh nhau chiếm Mặt Trăng,
Khoe tài nặn ốc lột cả Hằng.
Sơn Tinh hùng hồ trâu cau dọm,
Thủy Chúa mon men sính lễ đăng.
Dơ dáy trần gian không gội rửa,
Lâm le tiên cảnh quyết xâm lăng.
Chú nào lên trước lo tìm kế
Cản bước người sau đạp ngã văng.

VIỆT HY

Cuộc đời

Cuộc đời chát chúa ách long đong,
Thêm kiếp phù sinh luống nào lòng !
Phú quý tựa như mây lộng gió,
Lợi danh chẳng khác bọt trôi sông.
Nay còn nhựa sống, còn trai trẻ,
Mai đã da mồi, đã cụ ông.
Một cuộc trăm năm là mấy chốc,
Tất hoi, thôi cũng nửa tay không.

H. KHINH (Tuy hòa)

Mười Thương

Một thương « bà cụ phi dê »
Hai thương « cô gái nói sẻ » độn mông
Ba thương chỉ lắm « đường cong »
Bốn thương « em gái » có vòng ngực to
Năm thương thiếu nữ « chân bò »
Sáu thương các ô « một mo » còn tình
Bảy thương « đứ giả nữ sinh »
Tám thương các « nữ minh tinh » nước nhà
Chín thương những mợ « dê già »
Mười thương ngoài phố các bà « khiêu dâm »

TRÀO PHÚNG

HỘP THƯ ĐÀN NGANG CUNG

BÀI NHẬN ĐƯỢC TRONG TUẦN.— «Không ngoài mấy lời» của K.T. «Yêu thì» của Học Kỳ, «Nay các anh em» của Trọng Vinh, «Gửi ông kỹ sư» của Phúc Vân. «Vần bài 35» của Ét-Ka-Em. «Bạn Hồng», «Đành nhau gánh nước», «Lưu Bị» của Vô M. Châu, «Việc đâu có đó» của Tô Cao, «Cư cuối đi» của Tâm Tăng, «Đôi giòng thông cảm» của Bích Vân, «Năm nhớ mười thương» của Bửu Hằng, « Ghen thế à » của Lệ Ngọc, «Thật là phục nhà» của Chiếu Tướng, «Tặng ông bác sĩ» của Tuyết Vân, «Chỉ tại cái là đó» «Đông đưa thế» của Quang ngũ nhân, «Gửi ông bạn già» «Đi đâu mà vội» của Hoài Phương, «Văn nghệ ?» của Lê Du, «Đưa bác Hà» của Nhị Nương, «Đại phá» của Tú Chợt, «Vần sẽ rõ nữa» của Đa tình Khách, «Gửi ông Tú Quẹt» của Đại Hiền, «Xem thơ Tản Đà» của Đàng Liên, «Lập tiếng» của M.A.V. (Đà nẵng).

Xin trân trọng cảm ơn các bạn.

Ô. Ô. NGUYỄN KIỂM, HẬU ĐIỀN— Nhị vị tiên sinh vẫn còn ở chỗ cũ đấy chứ ? Mong tin.

Bạn VĂN KHÔI— Xin gửi lời thăm. Có dịp sẽ xin có thư riêng.

BÀ GIÁO (?) (đường Phan đình Phùng)— Rất tiếc là tôi không bà được cái bản hạnh quen cụ giáo nhỉ. Có là bà lầm tôi với một người nào đó.

Y học thường thức

(Tiếp theo trang 3)

thì ta có thể ngờ rằng bệnh thận viêm đã biến sang thể trí tính hay kinh niên rồi đấy.

Trị liệu. — Ngoài vấn đề trị liệu các bệnh chủ động đã gây ra bệnh thận viêm cấp, tính, ta nên hết sức để đặt trong việc dùng thuốc nhất là triệt để tránh các được phẩm có tính cách « phạt » thận.

Vậy, nên để bệnh nhân nằm nghỉ, cho dùng nước, sữa hoặc chào trắng, chè đậu xanh, đậu đen nấu kỹ, — về sau cho ăn cơm với rau đậu, rồi tới thịt và kiếng muối cho đến khi lành hẳn. Nên dùng trái cây chín, càng tốt.

Cho dùng thuốc nhuận tràng, thuốc lợi tiểu tiện như nước rau ngổ, nước nhu đường, nước cuống trái anh đào (queue de cerise) chất «théobromine».

Ta cũng nên khám răng và cuống họng bệnh nhân, nếu cần thì phải chữa răng và cắt «hầu hanh»(amygdales) đi vì đó cũng là nguyên nhân thông thường của bệnh thận viêm cấp tính.

(Còn nữa)

BẠN ĐỌC LUẬN BÀN

Mất NAM THA : điều đáng mừng !!

Phải chăng phe Cộng đã mắc mưu ?

Bài của Đ.B.M.

Nam Tha : vị trí chiến lược

Trên bản đồ, Nam Tha là 1 thị trấn lớn nhất của miền Bắc Ai Lao. Cách Luang Prabang vài trăm cây số, có trường bay, Nam Tha đã trở thành một tiền đồn bảo vệ để đó.

Trong cuộc tranh chấp với Pathet Lào Nam Tha đã biểu dương cho chủ quyền của chính phủ Hoàng gia tại Bắc Lào. Vì vậy sự phòng thủ thành phố này trở nên quan trọng : gần 3000 binh sĩ trong đó có các quân thiện chiến nhảy dù, phi binh và 1 ít cố vấn quân sự Hoa kỳ, dưới quyền chỉ huy cả một tướng lãnh quân đội hoàng gia : Tướng Pathammavong.

Những tin tức trong mấy ngày gần đây cho biết Nam Tha thất thủ, toàn bộ quân đội hoàng gia rút về Ban Houei sai trên sông Cửu Long và sau đó lại bỏ luôn Ban Houei sai sang tị nạn ở Thái Lan. Nguồn tin trên đã gây một xúc động rất lớn tại thủ đô các nước tự do. Tại Hoa kỳ các yếu nhân và đảng phái chống kích chính phủ Kennedy là nhau nhược, vì trách nhiệm. Các nước tự do kịch liệt công kích Mỹ và gán trách nhiệm cho Mỹ trong việc thất thủ Nam Tha.

Người ta tự hỏi : việc thất thủ Nam-Tha là do Cộng quân đánh thật hay đó chỉ là một kế hoạch đã được định trước ?

Cộng quân đánh thật

Nếu giả thuyết thứ nhất này được chấp thuận thì cũng là điểm đáng mừng. Đáng mừng vì với một đạo quân trù phòng mạnh như vậy thì nguyên Pathet Lao sẽ không làm gì nổi. do đó sự hiện diện của Việt Cộng và Trung Cộng trong hàng ngũ Lào Cộng đã trở nên rõ rệt. Chính Mỹ cũng phải công nhận như vậy.

Điều đáng mừng thứ hai là uy tín của ông Phouma chỉ còn là con số không vì trước đây ông đã từng tuyên bố, khi nhận lãnh thành lập chính phủ liên hiệp, rằng sẽ thi hành triệt để lệnh ngưng bắn, giữ nguyên tình trạng cũ...

Nhưng điều quan trọng hơn cả là phe Cộng bị lột mặt nạ và người tự do lại ý thức được một lần nữa rằng đối với cộng sản những văn kiện, hiệp ước chỉ là đồ bỏ.» Nói ngưng bắn tôi lại bắn ! Nhiệm vụ của người chiến sĩ tự do như vậy là phải đề cao cảnh giác nếu cần phải dùng vũ lực để chống lại vô lực : «đi với bụt mặc áo cà sa, đi với ma mặc áo giấy».

Những nghi vấn : Phe Cộng mắc mưu

Việc Nam Tha rồi Ban Houei sai thất thủ là một sự thật. Đường trên phương diện phòng lý cũng như dư luận quốc tế cộng quân đã mắc tội phá lệnh đình chiến và chiếm cứ thành phố này bằng vũ lực. Tuy nhiên người ta thấy có nhiều uẩn khúc trong việc đó và có thể Cộng sản đã mắc mưu của Mỹ. Như vậy bọn Cộng sản Lào quả mụ thật ? Và Mỹ đã tính được một thế cờ tuyệt diệu !

Đứng về phương diện chiến lược, miền Bắc toàn là rừng núi, thành thoảng có một vài thung lũng, dân cư thưa thớt, lại giáp giới với Trung Cộng ! Bảo rằng Nam tha bảo vệ cho Luang Prabang cũng không đúng vì ở miền rừng núi giữ một thành phố không có nghĩa lý gì. Cộng quân vẫn có thể hoạt động ở ngoài thành phố mà quân đội trấn đóng không kiểm soát được. Và lại nếu phe cộng tấn công Luang Prabang thì việc đem quân ở Nam Tha về cứu cũng khó khăn hầu như không thực hiện nổi vì sự tiến lạc vời thành phố này phải nhờ máy bay. Hơn nữa nếu cố tình giữ, khi chiến tranh tái diễn biết đâu Nam-Tha chẳng trở thành một Điện Biên Phủ thứ hai cho các cuộc tấn công biên ngoài của Trung, Việt Cộng.

Vì thế Mỹ có lẽ đã quyết định bỏ Bắc Lào để trở về phòng thủ Trung, Nam Lào. Nhưng không để bỏ bây nhiêu đất dai mà không được việc gì nên Mỹ đã định kế hoạch làm cho Pathet Lào nổ súng đồng thời cho quân đội Hoàng gia rút khỏi thành phố và lẽ dĩ nhiên quân lính ở hợp Pathet và các đoàn quân Việt Cộng sẽ không bỏ lỡ cơ hội và vào thị trấn để cướp phá... dù cho Phouma và Souphanouvong có rất cố kéo chúng trở lại. Chúng tôi đâm dưa ra nhận định trên đây vì :

1) Trận đánh Nam Tha xảy ra rất chớp nhoáng. Người ta chỉ biết tin thất thủ mà không biết tin khởi đánh. Việc đánh một đội quân hai ba ngàn người trang bị khí giới Mỹ khỏi một vị trí phòng thủ có hầm hố, chiến lũy không thể nhanh chóng như vậy được. Như vậy chắc quân đoàn đội Hoàng gia chỉ chống cự « lấy lệ ».

2) Sau khi Nam Tha thất thủ, quân đội Hoàng gia bỏ luôn Ban Houei sai, bọn Lào Cộng đã thấy « cái ngu » của mình nên không dám kéo quân vào đóng ở thành phố thứ hai này. Các phi cơ thám thính trong mấy ngày qua cho biết không có Lào Cộng tại nơi này mà ngược lại cờ Hoàng gia vẫn bay phấp phới (có lẽ do Lào Cộng vội kéo lên để khỏi bị mắc mưu lần nữa !)

3) Ông Phouma đang ăn mừng tiệc cưới con gái ở Paris hốt hoảng trở về Lào khiến trách Souphanouvong và ra lệnh Pathet Lao rút khỏi Nam Tha (nhưng tay đã nhúng chàm biết làm sao được ! ! ?)

4) Chính phủ Hoàng gia rất bình tĩnh. Vẫn không chịu nhường hai bộ quốc phòng và nội vụ trong chính phủ liên hiệp tương lai. Phái bộ thiện chí Boun Oum — Nosavan vẫn tiếp tục lên đường du thuyết tại các nước coi như không có chuyện gì xảy ra.

Hậu quả

Dù Cộng quân có cả gan dám tấn công Nam Tha hay bị mắc mưu Mỹ chăng nữa thì trên phạm lý Lào Cộng cũng đã bị buộc tội gây hấn phá cuộc đình chiến. Và đó cũng là điều mà Mỹ hằng mong đợi. Nhưng hậu quả của nó không phải chỉ là những lời nói kết tội suông mà là ở những hành động. Mỹ đã có bằng cớ cho thế giới biết rằng cộng sản gây hấn, thiếu thiện chí ông Phouma không đủ tư cách lãnh đạo chánh phủ liên hiệp với hai bộ quốc phòng và nội vụ trao về phe ông.

Chính phủ Kennedy đo đó có thể cứng rắn, biện pháp quân sự có thể áp dụng mà không cần sự chịu trách nhiệm trước dư luận quốc tế. Và Mỹ đã dụng biện pháp quân sự thật.

Điều mà người ta lấy làm ngạc nhiên là phản ứng của khối Cộng hầu như không có. Phe Cộng đã bị dồn vào cái thế bí do cái ngu của Cộng sản Lào—Việt (Nhưng «con đại cái mang biết làm sao) Tóm lại, cả ý thì nhất trong vụ Nam Tha là Cộng sản đã giúp, Mỹ cũng có nên tự do tại Đông Nam Á.

NHỮNG VIỆC MỚI LẠ ở Ai Lao và Thái Lan

(Tiếp theo trang 3)

Còn Mỹ thì có thể bị vọng cứu được Ai Lao, với một chánh phủ Liên hiệp trong đó có hai ông Boun-Oum và Phouma hợp tác chặc chẽ với nhau.

Ý nghĩa chính của cuộc tiến quân

Kút Xép bảo : Mục đích chính của cuộc tiến quân của Mỹ là thành lập những căn cứ nguyên tử tại Thái Lan.

Nga luôn luôn bị vấn đề « căn cứ » ám ảnh. Nhưng ở đây, Kút Xép có thể gần đúng.

Nếu không lập căn - cứ nguyên tử, thì ít nhất Mỹ cũng phải biến khu vực Đông Nam Á thành bất khả xâm phạm trước quân đội Trung Cộng. Đó là mục đích chính, có 2 phần :

1) Đẩy lui CS khỏi ĐNÁ. Xét ra phải lâm thật mạnh, thật « ăn » mới giải quyết được mối nguy hiện tại.

2) Ngăn ngừa mọi cuộc đại tấn công của T.C, hay mọi trường hợp đại chiến bất ngờ.

Sự có mặt của quân lực chiến đấu Mỹ ở Thái sẽ làm thay đổi tình hình ở ĐNÁ. Sự có mặt ấy (có nghĩa là để ngăn ngừa đại chiến), là một bảo đảm để Mỹ có thể sẽ thi hành những biện pháp mạnh tại VN và Ai Lao. Chúng ta thử chờ xem điều đó có đúng.

Giải pháp chia đôi Ai Lao

● Giải pháp chia đôi Ai Lao, bị rập tắt từ lâu, nay lại cố chỏi ra và ám ảnh tất cả.

— Quyền chủ tịch Uỷ ban ngoại giao Thượng nghị viện Mỹ đề mọi ra giải pháp đó.

— Ngoại trưởng Thái Lan đã nhắc lại giải pháp đó, nhân là người ta có nói đến nhiều, nhưng ông không phản đối, chỉ bảo là cái đó tùy nơi người Lào (xin nhớ là trước đây Thái Lan đã chống lại giải pháp chia đôi, sợ bị hớ mất Bắc).

Xin nói về giải pháp đó : chia đôi Ai Lao, theo đề nghị nói trên, không phải là chia theo đường dọc. Chúng tôi được biết rằng đề nghị ấymuốn chia Ai Lao theo dọc sông Nam Cà Dinh, ở phía trên sông Bên Hải một chút. Nếu chia như thế thì sẽ có đường rạnh ở bản đảo Đông Dương đi từ sông Bên Hải, xuyên qua rặng Trường Sơn sang Lào, bắt đầu ngoài sông Nam-Cà-Dinh, đi ngược lên phía Tây Bắc đến vùng Pakxane. Miền Nam, gồm Thakhek, Savannakhet Saravane, Pakxé, Attopeu, Tchépone, sẽ thuộc phe Quốc Gia, còn miềnBắc sẽ thuộc phe Trung Lập, hay là mặc cho C.S. thao túng. Thái Lan bị hở ở biên giới Bắc, sẽ không phản đối nữa, vì đã có quân lực Mỹ trấn giữ đất Thái.

Lợi và hại của giải pháp đó

Có nhiều giải pháp đó hại cho Ai Lao. Nhưng có những người Q.G. Lào bảo rằng, Thà cắt đôi còn hơn phải nhận một chánh phủ trung lập để rồi mất hết.

Đối với Mỹ, bề ngoài là đã nhượng bộ C S.

● Nhưng bề trong, Mỹ lại nghĩ khác : dọc biên giới Cho-Việt không có cách gì kiểm soát nổi. Nếu lấy dọc Cửu Long và dọc Nam Cà Dinh thì sẽ phòng - thủ và kiểm soát dễ dàng (vì là biên - giới thiên nhiên). Nếu chia như thế, thì *Việt Nam sẽ được hoàn toàn yên ổn*, vì không còn chung biên giới nữa rừng với Việt Cộng do mặt Lào nữa.

Mỹ lại cần có một thủ trang hoàn toàn yên ổn trong nhiều năm ở Đông Nam Á, và điều ấy chỉ có thể thực hiện nhờ một cuộc cắt xẻ thiên nhiên, lấy biên giới là sông, và nhất là nhờ sự có mặt của quân đội Mỹ để ngăn ngừa mọi cuộc tấn công của Trung Cộng.

Một thời kỳ hòa bình tạm

Nếu giải pháp đó thành,theo đề nghị của một số các giới Mỹ và Ai Lao, thì Đông Nam Á sẽ hoàn toàn yên ổn cũng như Nam Hàn đã yên cả chục năm nay,cũng như Tây âu đã yên, và được cơ hội làm ăn thịnh vượng.

Có thể vụ Đông Nam Á diễn tiến thế nào, đã do 2 ông Kút Xép và Kennedy toan tính ở Vienne rồi.

Tuy rằng đây là những tin do các ngoài giao — chúng ta hãy cho rằng đó là những giả thuyết, những ngụ ngôn. Nhưng có thể quốc tế sẽ đi đến giải pháp ấy (thưa các bạn, sao có ai ngờ việc chia cắt V.N ?) Có lẽ chúng ta sẽ có dịp bàn cãi nhiều vào lúc giải pháp ấy trở nên rõ rệt. Sự có mặt của quân Mỹ ở Ai Lao có thể là dề thúc đẩy giải pháp ấy.

Dầu sao, chúng ta hãy chờ coi. Đây là chúng tôi chỉ làm phận sự thuật lại cùng các bạn... Người ta đương hi vọng nhờ đấy mà có hòa bình một vài chục năm.

TRẦN-VIỆT-SƠN

TỜ BÁO « TỰ DO » và công việc phụng sự bạn đọc

Chúng tôi trân trọng cảm ơn các bạn đọc đã viết thư đến Tòa báo nói chuyện, góp ý kiến và hỏi thăm về công tính của các ban chuyên môn của Tự Do trong việc chỉ dẫn, mách giúp cho các bạn đọc về mọi phương diện, đề giải quyết các khó khăn thường ngày.

Để trả lời chung quý bạn, chúng tôi xin ghi những điều sau đây :

1) Tờ Tự Do, từ lúc đầu, đã luôn luôn có những mục Mách thuốc, Mách Luật, Mách Nghề và chỉ dẫn Mách Giúp về mọi phương diện (những điều Mách giúp hàng ngày đã trong mục Hộp thư Tòa Soạn). Thư từ gửi đến quá nhiều, lại thêm các chuyện gia thường trả lời cần thận, và có ít điều về hành chính, quân sự, cần bí kỹ, cho nên đôi khi để chậm lại, có bạn mong.

2.— Quyết định mới của chúng tôi, nhằm mục đích phục vụ bạn đọc một cách thật tế, ích lợi nhiều, đã nhằm vào việc chia thành mục, có những chuyên gia về Luật, Y khoa, Hành Chánh, Kinh tế (Canh nông Kỹ nghệ), Khoa học, Quân sự, v.v... để trả lời các bạn mau chóng, và nhiều cột báo sẽ dành cho công việc đó.

3) Chúng tôi nhằm vào việc trả lời cần thận, có ghi rõ cả vấn đề (trừ ra những vấn đề quá riêng biệt để các bạn đọc khác, có trường hợp giống, cũng có thể biết ngay.

4) Chúng tôi cũng nhằm vào việc trả lời mau chóng. Vậy kể từ ngày quý bạn ước lượng thư hồi đã đến tay chúng tôi, quý bạn cứ chờ bao hàng ngày, trong khoảng từ hai ba ngày đến 1 tuần, sẽ có trả lời nơi trang trong, chia ra từng mục có ghi :

Mách Giúp, Mách Luật, Mách Nghề, Mách Thuốc.

Quý bạn có ý kiến hoặc những yêu cầu, đòi hỏi nào, cũng thu ở trang trong, mục « *Bạn đọc viết* », sẽ thấy ý kiến mình nêu ra để đến tai các nhà hữu trách. Những vấn đề cần bao giờ cũng được đăng sớm. Đôi khi có thể có bài không được đăng, là vì lý do ngoài ý muốn của chúng tôi.

3) Quý bạn có điều hỏi, xin ghi rõ các trường hợp của quý bạn chung quanh vấn đề, thì chúng tôi mới có thể trả lời đúng, và để chúng tôi khỏi phải đặt ra giả thuyết quá nhiều.

6) Ngoài ra, để tiện cho chúng tôi về phương diện chuyên môn và phân công, các câu trả lời về Y học sẽ chia 2 mục : « *Trả lời Y học thường thức* » để trả lời về các điểm Tổng quát có ích chung; và mục « *Mách Thuốc* » để trả lời cho những trường hợp cá biệt, đòi hỏi chỉ dẫn thuốc men đặc biệt (đỡ nhiều phí tổn về thuốc cần phải cho biết đầy đủ chi tiết về bệnh, các thuốc đã dùng vv...)

7) Cuối cùng, quý bạn cũng tìm thấy nơi trương trong những khám phá thảo học Y học và mọi điều tìm tòi có *Ích lợi thiết thực* đến đời sống chung, sẽ được trình bày cần thận.

Hãy mạnh dạn tố cáo bọn mướn và cho mướn báo

Tác phẩm, tác giả và công chúng

(Tiếp theo trang 3)

Khi gấp sách lại, tôi chợt nhớ tới một câu của St Exupéry mà vị Linh mục đã viện dẫn trong bài giảng buổi sớm trước ngày chúng tôi rời khỏi Hải Cảng, ít giờ trước khi tầm mắn sắp buông xuống chia cắt quê hương : « *Le plus grand péché c'est de pécher contre l'espoir* ». Bất giác, tôi chợt thấm cảm vui ý của tác giả tại sao đã không thêm bớt gì trong kỳ tái bản này. Chia xẻ niềm hi vọng đó, «Ai cảm thấy thanh thản hơn khi tìm vào tác phẩm.

Một điều khiến tôi bực mình vô cùng khi đọc Xóm Giáo là tôi không sao có thể không nghĩ rới một tập truyện khác cũng viết về một xóm nghèo mới xuất bản gần đây. Đó là cuốn Thêm Hoang của Nhật Tiến, Mà thật ra hai tập truyện nầy không có liên quan tới nhau dưới bất cứ một khía cạnh nào, nếu không muốn nói là chúng khác hẳn nhau, hay xa hơn nữa, chống đối nhau. Từ kỹ thuật tới chủ đề, lối diễn tả cũng như xây dựng nhân vật... tất cả đều khác xa nhau. Vậy cái gì đã khiến tôi nghĩ hoài tới truyện trước khi cần chuyên tâm đọc truyện sau ? Những mảnh thêm hoang của Nhật Tiến thật xấu xa quá. Và những mái nhà ẩm cũng của Xóm Giáo thật tươi đẹp quá Nhưng cả hai,tuy cách biệt trên phương diện luận lý, lại rất gần gũi nhau trong thực tế : *cảnh nghèo.* Những nhân vật của THÊM HOANG bị chiến tranh hủy hoại nên sa đọa, điên cuồng..., những nhân vật của XÓM GIAO tuy cũng chịu ảnh hưởng trực tiếp của cùng một chiến cuộc đó (mà dấu ích còn rõ rệt hơn, là những vết đạn lỗ chỗ trên mặt trước giáo đường) nhưng lại tiến dần tới sự thánh thiện. Lớp người kể sau lại đứng lấy *hy vọng* để sống. Lớp người kể sau lại dùng *hy vọng* là một động cơ để thúc đẩy sự sống. Dầu bấu vịn hay đủ xử dụng, cả hai cũng chung nuôi một yếu tố chính là lòng hy vọng. Đó cũng là một nguyên cớ để người đọc quên bản tâm.

Sự bận tâm này, cộng với một và chạm thực tế đã khiến cho người đọc nảy sinh ý nghĩ ngờ : nghi ngờ sự thánh thiện của *tất cả* các nhân vật trong Xóm Giáo. Xin đan cử một vì dụ :

— Anh công nhân Phong, vì nghèo khổ nên phải chịu cảnh tha phương cầu thực. Vậy mà việc làm đầu tiên của anh khi có tiền là gửi về đóng góp việc công ích chung cho Xóm Giáo. Hành động ấy cao đẹp quá ! Nó không phải là không thể có ngoài cuộc đời (nhất là ở đây, động cơ thúc đẩy Phong có thể tại vì người yêu của anh liên đang ở Xóm Giáo, tại vì anh yêu nên Xóm Giáo như chính quê hương anh) nhưng ở đây bớn vì nó được đúng đề làm sáng tỏ cho chủ đề tác phẩm, nên sắc hại thay, nó lại trở nên tiểu thuyết quá, vì do đó, trở nên xa cách với cuộc đời...,

Thêm một ý nghĩ khác về sự « thánh thiện hóa » *tất cả* các nhân vật : nó khác cho tác phẩm một sắc diện kém sống động nếu không muốn nói là giả tạo.

Ngay tới Pascal, nhà tư tưởng nòng cốt của tiết lý Thiên Chúa giáo cũng còn nhận xét«*l'homme n'est ni l'ange ni bête* ». Một số các nhà văn nổi tiếng đã dùng chính ngay cái bản chất « *bête* » của con người để xây dựng nên những nhân vật thật toàn thiện. Và họ đã thành công. Tại sao ? Có lẽ tại vì những nhân vật đó rất gần gũi với mọi người, trên cả hai bình diện xấu hoặc tốt. Những nhân vật tốt bại (les salauds) trong các tiểu thuyết Âu Mỹ hiện nay, thường lại được coi là những nhân vật giàu nhân tính nhất.

Phương vị ngôn ngữ và cử chỉ của họ lại chân thật và gợi cảm thật nhiều ? Mà những nhân vật có bản tính xấu tốt lẫn lộn nào phải là hiếm ở bất cứ nơi đâu ! Ngay trong cái thế giới mà mọi người đều có đức tin tắt cao của Don Camillo vẫn còn đầy rẫy những mẫu người xấu xa (chẳng cứ riêng gì Peppone đâu). Thành ra, sau khi đã được tác giả giới thiệu các nhân vật rồi, người đọc có thể đoán trước ngay được sự diễn tiến của sự việc : trăng trường học sẽ xảy xong, trăng sẽ có ánh điện xua đuổi bóng đêm, rằng những thử thách sẽ được vượt qua và những người yêu nhau sẽ được lấy nhau. Có lẽ bởi vì mọi người đều *yên tâm đón sự an bài của Chúa* (trang 120) nên sự bài trí xếp đặt của tác giả ở đây rất lu mờ. Ngay từ những trang đầu tiên, cái « số mệnh » của Xóm Giáo đã được chỉ định rồi. Sự dịu dắt tiếp tục, dù cho có đôi khi quanh co khúc khuỷu, không gây được không kể hồi hộp cần thiết cho một cuốn tiểu thuyết. Mà, đã cho có hay không có hồi hộp, trên hết mọi sự, Xóm Giáo lại là một cuốn tiểu thuyết.

Có nhiều người thường trách một số nhà văn nước ta thời tiền chiến thường hay thị hoá cái nghèo cùng như có một số khác lại bi thảm hoá cái nghèo. Trong ít năm tao loạn gần đây, sống đung chạm với quá nhiều cảnh bi thảm nên ngày nay nếu có nhà văn nào viết về cái nghèo một cách thật bi thảm (như Nhật Tiến chẳng hạn) chúng ta cũng không còn coi đó là truyện trong tiểu thuyết nữa. Những mảnh đời vụn vặn mà ta đã gặp, đã chứng kiến, đủ cho có được phản ánh với một mức sâu tối tăm thêm, chúng ta vẫn còn thấy một tỷ lệ nào đó của sự thật. Và chúng ta chấp nhận.

Nhưng gặp tức giả nào thì vị hóa cái nghèo, đủ cho thì vị hóa một cách nhẹ nhàng và bông bẩy đến đâu, chúng ta cũng chỉ có thể mong được rằng sự thì vị hóa đó, với bao nhiêu thành tâm thiện ý đi nữa, cũng chỉ là việc làm cần thiết cho loại truyện *sonnette.* Nhưng nếu trong một cảnh đêm đông tăm tối, nếu có ai đốt một ngọn nến mỏng lung, rồi reo to lên rằng ánh sáng của ngọn nến thật là huyền ảo, rằng cảnh trí đó thật là thần tiên, thì chúng ta chỉ coi biết hoặc là tin theo người đó, hoặc là cho rằng điều đó quá xa lạ với chúng ta. Và bởi chúng ta là những người tầm thường sống gò bó trong quá nhiều ràng buộc, nên đành nhường trường thần tiên cho những ai có thì đốt nến mà thôi. Chắc sẽ có bạn đọc nóng lòng muốn hỏi: tôi xem tác giả Hà Châu có phải là người đốt nến đó không ? Điều ấy, xin mời quý bạn đọc Xóm Giáo và tự phán đoán lấy. Tờ chủ đồng tế nhị của người viết bài điểm sách, tôi sẽ có thật nhiều cầu trả lời để làm vừa lòng bạn, vừa lòng ông chủ báo, và vừa lòng cả tác giả mà chúng kỳ vọng giống đã tặng cho long lanh ánh mực trên trang đầu tập sách còn thơm mùi giấy mới đang nằm trước mặt tôi đây. Có một điều mà tôi có thể đoán chắc với bạn là bạn sẽ không tiếc công khi làm công việc phán xét đó.

Bởi vì ngoài một vài nhận xét có tính cách thật tổng quát và đơn sơ vừa nêu trên đây, Xóm Giáo có khá nhiều cái hay mà tôi cần và sẽ giới thiệu với quý bạn trong đoạn dưới,

Trước khi làm việc đó, tôi muốn nhận xét thêm và tâm lý một vài nhân vật chính :

Trước hết, theo tác giả, ông Trùm Mỹ là một người *thốc thời*, tuy có tuổi nhưng có óc tân tiến. Xóm Giáo rất nhỏ. Bức tường cao, vì đó cho nhà nhặt tin đâu, khi xảy ra là cả xóm đều hay biết. Vậy mà ông Trùm Mỹ lại không hay biết gì cả mối thiện cảm giữa con gái ông và Hải hay sao ? Và một khi đã hay biết lại thêm sẵn có lòng yêu mến Hải, mà ông lại để dàng nhận lời cầu hôn của thày giáo Quý tới vậy sao? Dù cho có ngăn trở vì không được quyết định qua cấp bách nhưng lẽ ra một người cha nếu thức thời và có óc tân thời ông, hẳn phải làm mọi việc gì hơn thế nữa chứ ?

(Mai tiếp)

BÔ HUYẾT DƯỠNG THAI QUẢNG AN HÒA

Lúc có thai thường hay ói mửa, chóng mặt, ăn không ngon, đau lưng bần thần mệt nhọc; Qui bà dùng Thuốc Bổ Huyết dưỡng thai QuảngAn Hòa để dưỡng thai, tiêu hóa, ngon cơm, ngủ kỹ. Lợi Tiểu bảo chế rất công hiệu cho thời kỳ thai nghén và lúc sinh được mau mắn, không đau bụng, đứa trẻ mạnh khỏe dễ nuôi, không bệnh tật.

Tăng phát hành nhà thuốc Quảng An Hoà 169 Lê văn Duyệt

Và có bán khắp các tiệm thuốc Bắc.

Nhà thuốc HỒI-XUÂN

Đông Y-sĩ NGUYỄN-QUANG-TỴ

Trước ở Hà Nội, nay mở tại 337, Đường Nguyễn thiện Thuật Saigon (gần vườn Bà Lớn, kế bên Viện Bài Lan).

Với mỗ Đông y nhiều năm kinh nghiệm. Xem mạch thần suất cần bình để chữa tận gốc. Một nhà thuốc có đủ Sâm, Nhung và gia dược thực. Đã chạc hết sức khéo của công, tư chức, thương gia và lao động đã lao tâm, mệt trí, thận suy, tim yếu, hay ăn, ít ngủ, Di, Mộng, Hoạt tinh. Các bạn sinh học nhiều kém trí nhớ, sự lao sa cần bổ, lâu năm không thuốc nào chữa khỏi. Các bậc cao tương, nhiều thầy đa dụng đầy, ăn uống khó tiêu, đau bụng, ít đặc, khó chịu, hay bị tức đầy, hay mệt nhọc, có bệnh khác nên chỉ sợ hai cần bình sinh ra. Hãy lại ngay nhà thuốc, chỉ mặt TỲ THUỐC bảo đảm thấy khỏe hẳn hơn nữa.

Phong ngứa

Không phải thòa phết sơ sài bên ngoài mà hết, dầu có hết chỗ nầy, cũng lại lan chỗ kia, là tại phong độc chất chứa trong máu sâu mà ra, thuốc GIẢI PHONG SÁT PHONG HOÀN «ÔNG TIÊN» có tài lọc sạch máu độc, giết vi trùng độc trong máu xấu, trừ tuyệt các chứng bệnh kể trên.

Gần có

ngăn ngầm, đau gò cổ cục, đau thắt ngang lưng, tay chơn tê liệt, uống LÔI CÔNG HOÀN «Ông Tiên» sẽ hết lần.

Hồng nhi

TÂN « Ông Tiên » trẻ em còn trong thăng đến 6 tuổi, ho nóc, tay đau mà mạnh của ăn bọc xương, uống 1 tuần là sẽ thấy dứa nhà lên cân thập hại, hay là đang cảm nóng mà mang bằng vô 30 phút hạ hỏa và ban trái đều trở ra hết. Có bán khắp tiệm thuốc Hoa-Việt. Saigon 228 đường Lê thánh Tôn, Đ.D.S. Nguyễn-hoàng-Hoanh.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường

Tự Do

Số 1.555— CHỦ NHẬT 27-5-62 TRANG 3

THƠ VÀ THI NHÂN

Nỗi buồn hôm nay!

Hàng mi khép chặt khung trời
Tâm tư chiều xuống sương rơi vai gầy
Dư âm bật khóc đế giày
Nỗi buồn tuổi trẻ hàng cây cúi đầu
Trên môi nắng đã héo nhầu
Tiếc thương còn lại chiều sầu đáy lòng
Bước dài tàn sự đi vong
Tình hoi mười tuổi lưng công dáng xuôn
Bàn chân đi lạc cuối tuần
Buồi chiều thứ bảy ngặp ngừng đi xa
Linh hồn sa mạc Ha ra
Tịnh riêng buộc chặt ngã ba cuối đường
Nửa đời câu chuyện mười phương
Mùa xuân đi biệt phố phường hôm nay
Thương em nói rộng vòng tay
Trường sơn heo hút mất cay lưng đồi
Một phương thương gởi 4 trời
Nhớ nhung nắng nhỏ ngàn khơi qua đèo
Mất buồn lệ thả buông neo
Sầu lên chín lớp tình nghèo vá vai
Mỏi chân lý tưởng đường dài
Nửa mạnh áo mảng hồn bay vào đời
Đên khuya lên nửa môi cười
Tóc quăn lửa tuổi hai mươi khô dầu
Đường ngược chiều, cô nhân đâu?
Vla hề gọi bạn trên đầu mây bay
Dừng chân mở rộng vòng tay
Sơn vai áo nhớ những ngày quê hương
Ngựa yên bốn vó qua đường
Với trăng Bắc đầu dừng cương vào hồn
Trăng chiều nêo nhớ cô đơn
Mêm môi rượu cúc sóng cồn mùa thu...

VĂN TUẤN (Quảng Nam)

LỜI BÀN CỦA VŨ - HOÀNG - CHƯƠNG

Bạn Văn Tuấn lần đầu tiên đến thi đàn. Câm hứng phong phú, và đặc biệt ở chỗ dải bày phóng túng, nên nhiều ý từ hình ảnh bất ngờ.

Y HỌC THƯỜNG THỨC

NHỮNG CHỨNG BỆNH
về thận và các cơ quan phụ thuộc
IV.— THẬN VIÊM (Néphrites)
Bệnh này gồm có 2 thể: thể cấp tính và thể chỉ tính

A) Thận viêm cấp tính (nephrites aigues) thường thấy xuất hiện trong những bệnh nhiễm như bệnh thương hàn, sưng phổi (phế viêm), cảm.đơn độc (éryaipèle), yết hầu viêm (angines), bạch hầu (diphterie) v.v... Ở đây ta chỉ thấy trong nước tiểu chất dân bạch và những vật thể rất nhỏ hình trụ (cylindres) mà ta phải dùng kính hiển vi mới nhận ra được, ngoài ra không có triệu chứng gì khác biệt nữa. Khi bệnh chủ động hết thì thận cũng sẽ lành nghĩa là trong nước tiểu không còn dân bạch nữa.

Nhưng cũng có trường hợp thận viêm cấp tính trở nên cực kỳ nguy ngập như trong khi bị ngộ độc bởi chất « sublimé », lân tinh, thạch tín chẳng hạn, nạn nhân không tiểu tiện mà bong bóng thì lớp kẹp nghĩa là thận bị « liệt » hẳn, không sản xuất được nước tiểu nên bệnh nhân bỉ đái hoàn toàn (anurie : vô niệu). Nếu có thông khoan bong bóng, ta sẽ chỉ lấy được ít giọt nước tiểu, một thứ nước tiểu đậm màu, rất nhiều dân bạch. Sau một vài ngày bệnh nhân sẽ bị hôn mê và qua đời, ít khi thoát nạn. Nhưng ngày nay, ở những nước tân tiến người ‘có thể dùng một cái máy đặc biệt gọi là « thận nhân tạo » (rein artificiel) để thay thế cho thận bị bệnh trong một thời gian. Như vậy máu vẫn được lọc như thường trong khi chờ đợi thận lành trở lại, nhờ thế mà cứu sống được nạn nhân vì niệu tiểu không thể xuất hiện được. Cũng cần phương pháp khác nữa gọi là phương pháp « đổi máu »(exangui transfusion) nghĩa là chích lấy máu đục của bệnh nhân đi và thay vào đó bằng một thứ máu tốt lành mục đích cũng là « hoãn binh chi kế » để chờ thận hoạt động trở lại...

Ngoài những trường hợp kể trên, thận viêm cấp tính cũng còn thấy xuất hiện cùng với bệnh giang mai ở thời kỳ thứ nhì hoặc nhân khi ta bị cảm hàn (coup de froid). Ở đây các triệu chứng cũng khá nặng và rõ rệt : nước tiểu sẫm, đục, đậm máu và có nhiều dân bạch, có khi lẫn cả máu nữa. Vì tiểu tiện ít, nước bị giữ lại trong người và gây ra chứng phù nề chân cẳng hay ở toàn thân, mặt sưng to như mặt ông «Địa», mí mắt mọng lên như quả « nhót ». Vì phù nề nhiều quá mà bệnh nhân đột nhiên lên cân cả mấy chục ký, trông chẳng khác con bò « mộng » ! Sau khi dùng thuốc lợi tiểu tiện, bệnh nhân đi đái như « tháo cống », người xẹp dị nhiều, khác hẳn khi trước. Cũng có khi bệnh nhân bị sốt hoặc hừng nhiệu tích nữa. Tuy nhiên, nếu kịp thời đối phó, bệnh nhân thường qua khỏi và trong nước tiểu không còn máu chứa dân bạch nào.

Nhưng trong vài trường hợp sau khi bạn thận viêm đã lành, thứ nước tiểu ta vẫn thấy có dân bạch mạc đâu đã hết sức kiêng khem giữ gìn trong sự ăn thực: cũng như trong sự sinh hoạt hàng ngày. Chứng « dân bạch niệu » đây không đáng làm cho ta quá lo ngại nếu ngoài nó ra ta không còn thấy mệt: chứng gì khác nữa. Nhưng nếu nó đi kèm với sự huyết cao

(Xem tiếp trang 4)

NHỮNG VIỆC MỚI LẠ
Ở AI LAO VÀ THÁI LAN

- **Phải chăng Trung Cộng đã mắc lừa Mỹ ở Ai Lao ?**
- **Phải chăng Nga và Mỹ đã toa rập nhau tại Đông Nam Á để mưu vọng một giải pháp hoà bình lâu dài.**
- **Đến lúc, ông Phouma tán thành Mỹ và ngán Trung Cộng.**
- **Giải pháp chia đôi Ai Lao liệu thành không ?**

TRẦN VIỆT SƠN thuật

Chung quanh vấn đề Ai Lao và cuộc tiến binh của Mỹ vào Thái Lan, trong tuần qua, đã có nhiều sự tiến tiến và thêm những nghi vấn. Chúng tôi xin thuật trong bài này để quý bạn đọc xét.

Phải chăng Trung cộng mắc lừa Mỹ

Trong cả thời gian gần 1năm Mỹ dong vai trò một nước mít rẽ, không giám làm mạnh ở Ai Lao. Mỹ lại cần chiều theo ý Nga để gây áp lực đối với chánh phủ Boun Oum. Có lẽ vì thế mà Cộng sản yên chí rằng Mỹ không dám làm mạnh. Cộng sản bèn tấn công ở Nam Tha để gây áp lực thêm đối với quân hoàng gia Lào, đồng thời gây thêm áp lực để đối Mỹ phải giải quyết vấn đề Việt Nam. Không ngờ Cộng quân vừa tấn công là quân HoàngGia rút lui ngay, rồi chạy dài và bỏ luôn bản Houei Sai ở biên giới Thái. Kết quả : Mỹ đã có lý do để đem quân đến Thái Lan. Quân Mỹ bèn nhảy vào Thái Lan luôn.

Trung Cộng đã nắc lửa luôn cả trong việc Ai Lao đã tập trung đến 5.000 quân ở một thị trấn lẻ loi trong miền rừng núi bao la Bắc Lào. Một thị trấn như thế không đủ bảo vệ được Luang Prabang vì địa hình Lào toàn rừng núi rất rộng. Thế mà Cộng quân lại cố đeo tình lý đó để đánh, mới gây nên cuuyện !

Mỹ đem quân rất nhiều vào Thái Lan

Quân số Mỹ vào Thái Lan không phải chỉ có 6.000 mà là vô hạn định. Những tin Mỹ đều xác nhận việc đó. Số quân 6.000 chỉ là đợt đầu tiên. Ngoài ra, còn nhiều quân từ đất Mỹ đem sang Thái nữa, liên miên ngày đêm bằng tàu và máy bay.

Kút Xếp bảo : Mục đích chính của Mỹ khi đem quân vào Thái là để lập những căn cứ nguyên tử.

Như thế : Mỹ đã cố ý làm mạnh, dương đầu luôn cả với Trung Cộng.

Phải chăng Nga tán thành Mỹ phần nào ?

Hiện Nga chỉ mới hăm đoa bằng lời, chưa có một hành động nào có tính cách thật tế để chống lại hành động Mỹ ở Thái Lan. Tại sao ? tại vì cuộc tiến quân của Mỹ trực tiếp đe dọa Trung Cộng, là điều mà Nga không thể không mừng.

Lý do :

— Trung Cộng thấy bị Mỹ uy hiếp mạnh hơn, sẽ phải quay đầu về thân phục Nga.

— Trung Cộng không còn hi vọng làm bá chủ ở Đông Nam Á nữa và sẽ không đòi độc quyền chiếm ảnh hưởng ở phần đất này. Nga sẽ có lời ăn tiếng nói mạnh hơn ở Đ.N.Á. Nếu Mỹ lập xong các căn cứ nguyên tử, Trung Cộng lại càng phải thót vào, để nương cho Nga quyền dương đầu với Mỹ.

— Trung Cộng không còn đám tự ý gây chiến ở Đông Nam Á nữa — mà phải có sự đồng ý của Nga.

— Trung Cộng sẽ phải nhờ cây Nga sẽ vô thế mới, là dịp để Nga tán thêm chất Trung Cộng.

— Trung Cong sẽ phải đem quân lên phục Nam, là dịp để miền Tây Bắc phải bỏ hở, thuận tiện cho Nga trong trường hợp Nga cần tiến quân.

Nghi vấn về một giải pháp ở Lào

Mỹ vào tiết vận động việc thành lập một chánh phủ Liên hiệp Ai Lao, sau khi tiến binh vào Thái Lan. Anh cũng ủng hộ Mỹ.

Những người ta thấy Nga lại làm lơ. Còn Trung Cộng lại chống lại giải pháp do Mỹ đề nghị. Trung Cộng đã thấy rõ bị đón quá nặng, và tình hình đã đổi khác hẳn, lợi cho Mỹ ở Đ.N.Á. Bây giờ, Trong Cộng cũng bằng lòng một nước Ai Lao trung lập, nhưng phải với điều kiện là quân Mỹ rút lui khỏi Thái Lan (nhưng đây lại là điều mà Mỹ sẽ không chịu).

Ở Genève, phe Cộng đòi : họp lại Hội nghị, dải lại vấn đề. Nhưng ông chủ tịch Anh bảo : Bất thành vấn đề, họp Hội nghị nữa là vô ích. Hãy rằng lập chánh phủ Liên Hiệp cho xong.

Ông Phouma ủng hộ Mỹ

Ông Phouma vội vã về nước. Tới Ngưỡng Quang hôm chủ nhật, ông phải ở lại đó 5 ngày, vì bất mãn trước lập trường mới của ông Souphanouvong. Ông Hoàng Pathet Lào đã đòi rằng quân Mỹ phải ra khỏi Thái Lan thì mới họp Hội nghị Tam Hoàng trở lại.

Lập trường ấy trái với lập trường của ông Phouma. Ông Phouma tuyên bố : « Tôi chỉ mong có 1 điều là quân Mỹ đứng vào Ai Lao : thế là chánh phủ Liên hiệp có thể đỉnh lập được», như thế là ông chấp nhận việc để không ảnh hưởng vào Ai Lao. Tức là ông ủng hộ lập trường Mỹ.

Ông Phouma có thể vui mừng trước thỉnh hình mới, vì nếu chánh phủ Liên hiệp thành được mà Ai Lao không còn bị Cộng quân đe nặng nữa (nhờ sự có mặt của các đạo quân Mỹ) thì ông có thể thoát ra khỏi sự kềm chế của phe Cộng.

(Xem tiếp trang 4)

NHỮNG VẤN ĐỀ GIÁO DỤC

Vài vấn đề về « Tuổi » với việc thi cử

Nên bỏ sự hạn chế tuổi

Chúng tôi thiết nghĩ rằng với đà tiến và sự nảy nở trí khôn của một số đông trẻ em, điều kiện hạn tuổi tối thiểu để ra dự bắt buộc trẻ em phải có đủ để thi là một hàng rào cản trở sự học.

Hàng rào đó đặt ra không hề cản được những kẻ học nhảy mà chỉ cản những trẻ em có tài đặc biệt. Và lại số trẻ em 16 tuổi đi thi Tú tài I cũng vẫn luôn luôn là hiếm, cho nên sự hạn chế tuổi không cần thiết lắm.

Còn một vấn đề khác nữa : trước đây, ở các trường Pháp tại V.N, trẻ em từ 12ẻ lên 6e, bất cứ năm nào, hễ học thật giỏi thì được chánh thức nhảy lớp. Nhẩy như thế không có hại nếu xét ra trẻ em có trí khôn đã vượt thời gian. Đấy cũng là một vấn đề nên xétđến.

H.V.BÁ

Xin nới hạn tuổi thi vào Sư Phạm

Kính gửi ông Bộ Trưởng Quốc Gia Giáo Dục

Thưa ông Bộ Trưởng,

Chúng tôi một số thí sinh thi hỏng kỳ thi tuyển giáo sinh lớp Sư Phạm cấp tốc năm ngoái (1961) kính đệ ông Bộ trưởng lượng xét lời thỉnh cầu sau đây :

Nguyên năm ngoái (1961) chúng tôi 17 tuổi cũng đã được dự kỳ thi tuyển Giáo sinh vào lớp Sư Phạm cấp tốc, chẳng may chúng tôi bị rớt. Tự biết rằng : học lực còn non lại Trong một năm trời chúng tôi đã gắng biết bao sự tốn kém, by sinh của Gia đình vẻ việc ăn học, với mục đích năm nay thi lại.

Nhưng đột nhiên ngày 21-5-62, khi chúng tôi đến trường Sư Phạm nghe ngóng tin tức thì thấy nhà trường thông cáo như sau :

Ban 1 năm từ 19 tuổi trở lên...

Ban 2 năm từ 18 tuổi trở lên...

«Đọc thông cáo chúng tôi rất đỗi bàng hoàng. Thật là cả một bầu trời sụp đổ, hy vọng tiến tan, công ăn học trôi theo dòng nước !

Vì có khuynh hướng giáo dục, chúng tôi đêm ngày tâm niệm, học hành mong thi đỗ vào lớp Sư phạm cấp tốc để được phụng sự trong giáo giới. Sự thay đổi đột ngột tuổi thi này khiến chúng tôi vô cùng thất vọng.

Vì vậy, chúng tôi thỉnh cầu ông Bộ trưởng hãy cho đ? nguyên tuổi thi (17 tuổi) như mọi năm, ít nhất là cho năm nay, vì từ đầu năm học 1961-1962 chúng tôi không thấy thông cáo về việc thay đổi tuổi dự thi như trường Quốc gia Sư Phạm đã thông cáo.

Chúng tôi kính mong ông Bộ Trưởng chiếu tình và kính xin ông nhận nơi đây lòng tôn kính và biết ơn của chúng tôi.

Đại diện môt nhóm thí sinh.

LÊ VĂN ÁNH

CÂU CHUYỆN KHOA HỌC

THẦN DƯỢC INTERFÉRON
một mình tiêu diệt các bệnh ung thư, trái, cúm, bạch hầu...

Hiện nay các thứ thuốc trụ sinh đều đã thành công với hầu hết các thứ bệnh do vi trùng, trừ ra những bệnh do siêu vi trùng (hay là cực vi trùng : thứ vi trùng rất nhỏ có thể lọc qua ống lọc bằng sứ).

Các nhà bác học đây công nghiên cứu, mà vẫn chưa tìm ra thứ thuốc nào thật sự hiệu nghiệm.

Nhưng phúc trình của ông Isaacs, nhà bác học Anh, tại xứ Ecosse, đã làm trần động dư luận y khoa học giới như một tiếng bom nổ...

Khám phá lạ lùng

Ông Isaacs khám phá ra rằng: khi có cực vi trùng xâm phạm vào một mô trong cơ thể, thì các tế bào bị xâm phạm, trước khi chết, còn tiết ra một chất đặc biệt để ngăn chặn không cho siêu vi trùng xâm phạm các tế bào bạn. Thật là một sự hi sinh đặc biệt của tế bào trước khi chết.

Xin nói ngay rằng : chất đó không phải là chất kháng độc mà bạch huyết cầu tiết ra. Mà vì thế cho nên chất đó có công hiệu hoàn toàn và vĩnh viễn, không sợ bị vi trùng quen đi mà nó mất công hiệu.

Chất đó, nhà bác học gọi là chất Interféron.

Những tánh chất quý giá

Nhà bác học Isaacs lại tìm thấy rằng : chất Interféron đó bao giờ cũng chỉ có một thứ, cho tất cả các siêu vi trùng của các bệnh ung thư, cảm cúm, trái, sởi, sốt vàng, bạch hầu v.v. hiện nay kể là những chứng nan y. Nghĩa là bất cứ thứ siêu vi trùng nào độn nhập cơ thể, thì tế bào của cơ thể cùng tiết ra một chất interféron như nhau.

Vậy chỉ có một chất Interféron chống được các bệnh do siêu vi trùng (ung thư, trái, cúm, bạch hầu, sốt vàng)

Chất đó được tiết ra trước các chất kháng thể mấy ngày.

Còn nữa : chất Interféron của các sức vật tiết ra cũng in hệt như chất interféron của người.

Lại còn điều lạ nữa : khi có 2 thứ siêu vi trùng khác nhau cùng vào cơ thể, thì bao giờ cũng chỉ có 1 bệnh phát ra mà thôi. Nguyên do là giữa hai bệnh đó, có 1 bệnh phát ra trước, — mà nó đã phát tức là đã làm cho Interféron tiết ra đủ để chặn đứng bệnh thứ hai.

Thần dược

Với khám phá trên, nhà bác học thấy rằng : chất Interféron là một chất chống bịnh rất hiệu nghiệm. Nó cũng là một chất chữa bệnh hiệu nghiệm.

Công trình nghiên cứu sâu rộng đã được Viện Khảo Cứu Y học Luân Đôn hướng dẫn, dưới quyền trong coi của ông Isaacs, 1 bác sĩ Mỹ, 1 bác sĩ Ba Lan. Kết quả rất khả quan. Chất Interféron đã được thí nghiệm cho người; nó chận được bệnh trái nó làm cho vi trùng ở nơi trống trải không hành động chi nữa.

Hiện nay, 3 công ty sản xuất dược phẩm lớn nhất ở Anh đương lo cố tạo chất Interféron bằng cách hỗn hợp hóa học.

TÁC PHẨM, TÁC GIẢ VÀ CÔNG CHÚNG

(Mục này mở ra dưới sự bảo trợ của Trung Tâm Văn Bút Việt Nam)

XÓM GIÁO

Truyện của HÀ CHÂU

Bài của Cô THU LIỄU

Truyện dài Xóm Giáo là tác phẩm đầu tay của Hà Châu, xuất bản lần đầu tại Hà Nội vào năm 1954. Biến cố trọng đại chia đôi đất nước đã lấp vùi tác phẩm nầy trong lớp bụi lãng quên. Nay Nhà Sách Đức Mẹ Saigon vừa tái bản lần 2. Sách dày 225 trang, khổ 13×19, giá bán 30 đồng. Sách in chữ Astrée, thân 10, tình bày trang nhã. Ngoài bìa, có bọc ngoài (jaquette) tranh vẽ của họa sĩ Văn Đạt, in nhiều màu bằng máy offset, khá đẹp mắt.

Đối với những độc giả Công giáo tên tác giả Hà Châu hẳn không còn là xa lạ. Từ nhiều năm nay, người đọc đã làm quen với bút hiệu nầy trên nhiều tờ báo Công giáo.

Xóm Giáo là tên quen gọi của một xóm nghèo miền trung chảy Bắc Việt, mà phần đông dân cư trong xóm là người Công giáo. Với một lối văn thuật chuyện giản dị, tự nhiên, tác giả dẫn người đọc tham dự vào nếp sinh hoạt thường nhật của Xóm Nhỏ nầy. Sự trường thành của những người dân Xóm Giáo — những người lưu lạc tứ nhiều phương trời, tới định cư nơi đó, trong đó sống riêng tư cũng như trong sinh hoạt tập thể, có thể coi như chủ đề chính của tác phẩm nầy.

Sau những ngày loạn lạc đầu tiên của cuộc kháng chiến chống Pháp, có phong trào hồi cư của những người mà vì lý do nầy hay lý do khác không muốn tham dự vào cuộc chiến tranh thảm khốc đó. Xóm Giáo là nơi định cư mới cho một số người lưu lạc đó. Cả xóm chỉ có chừng dăm chục nóc nhà, quây quần ngang dọc quanh một ngôi nhà nguyện nhỏ.

Coi sóc họ đạo Xóm Giáo là ông Trùm Mỹ, một thầy lang nổi tiếng vì khoa thuốc gia truyền «mát tay» và về lối chữa bệnh «lấy của nhà giàu, giúp cho người nghèo». Gia đình ông Trùm Mỹ gồm hai vợ chồng già, một con gái lớn (cô Thu) và một con trai nhỏ tuổi (Bao), sống an vui trong sự kính mến của bà con lối xóm. Là trùm họ nên ông Lang Mỹ phải trông coi mọi việc công ích chung.

Ngoài nỗ lực hoạt động, ông còn cho con gái làm trưởng toán thanh niờ trong xóm để gộp phần vào việc tổ chức các buổi lễ nghị đạo đức, cùng các công tác xã hội khác. Trong những buổi sinh hoạt chung nầy, cha con ông Trùm Mỹ làm quen và có cảm tình với Hải, trưởng toán thanh niên trong xóm. Hải là một chàng trai tính tình đứng đắn dễ thương. Mất cha mẹ trong những ngày bom đạn tơi bời, Hải lìm về nương náu tại vùng an toàn. Cặp được cha xứ là người qua biết với gia đình Hải trước đây nên cha đã gửi Hải về ngụ cư tại Xóm Giáo, trong nhà bà Cai Lính. Ông Cai đi lính đóng nơi xa, lâu lâu mới về thăm mấy buổi. Bà Cai sinh nở nhiều lần nhưng đều hữu sinh vô dưỡng. Sống trong cảnh giả đơn chiếc, bà Cai coi quý Hải như con. Hai anh nhau bằng nghề thủ công, học được từ bố con nhỏ. Được rảnh rang lúc nào, anh tích cực góp công vào các công việc có lợi ích chung nên anh được toàn thể dân trong xóm quý mến. Trong tính thần đó, mọi người đều như đã mặc nhiên gán ghép Hải và Thu thành một cặp vợ chồng hoàn toàn. Sống có đơn thiếu thốn mọi tình yêu thương. Hải chỉ còn thân bạn thân thiết với một vài người bạn trai cùng tứ nơi xa trôi nổi tới Xóm Giáo như anh Hải có hai bạn thân, Minh, một anh chàng tốt bụng, vui tính, chưa thấy người đã thấy tiếng, từ đâu luân lạc tới, làm nghề sơn guốc rồi kết duyên ngay với cô hàng guốc ; hai vợ chồng nghèo cùng tần tảo nuôi ba đứa con sung sướng và chăm nghĩa ngại tham dự bất cứ công việc chung nào của xóm. Người thứ hai là Phong, một thanh niên nghèo nhưng có chí tiến thủ. Vì thương em thiếu phương tiện theo học, nên đã bỏ Xóm Giáo ra tận bên HảiPhòng làm việc, chịu sống xa cách người yêu, để cầu tiến. Sau nầy, Minh ốm nặng và bị đui mù, suốt ngày đêm chỉ quanh quẩn nơi xó nhà. Phong vì hoàn cảnh nghèo khó, phải bỏ dở làm ăn nơi xa, nên Hải càng thêm cô độc. Sau nhiều ngày tháng cô hiu, lòng mình, Hải nhận thấy anh đã yêu Thu : Mối tình đầu khởi từ những ý nghĩ vẩn vơ, đã được xây đắp bằng rất nhiều suy tính tận đáo. Hải muốn ngỏ rõ lòng với Thu nhưng bản tính rụt rè nên đã để lỡ nhiều dịp tốt. Nhưng mãi rồi anh cũng ngỏ được nỗi lòng. Thu nghe anh rồi vùng bỏ chạy. Ngày hôm sau nàng sai em đưa tới tặng Hải một cỗ tràng hạt, ngụ ý khuyên Hải nên cầu nguyện thật nhiều để biết thánh ý Chúa. Từ đó, Hải nguyện cầu thật nhiều, nhưng vẫn chưa dám nhận lời bà Cai Lính khi bà nầy ngỏ ý muốn giúp cho anh và Thu trở thành đôi bạn. Giấc mộng lớn nhất của Hải là làm sao vận động cho dân Xóm Giáo xây được một rạp trường tiểu học vừa để trẻ em trong Xóm đỡ tốn công đi học xa, vừa tạo thành một nơi hội họp cho giáo dân trong xóm. Với nỗ lực hoạt động của anh và ông Trùm Mỹ, cùng sự giúp đỡ đặc biệt của Cha xứ anh đã đạt được giấc mộng đó ! Công việc xây cất ngôi trường lại là một đẹp đẽ anh gần gũi với Thu, nhưng trước sự thân nhiên đến tế nhạt của Thu, anh chỉ còn biết gói kín những ước vọng, và tha thiết nguyện cầu cho hoàn thiện. Trường xây cất xong, của xứ gửi giáo viên tới để trông nom lũ trẻ. Đó là thầy giáo Quý, một người khôi ngô, bặt thiệp, và quảng giao. Về Xóm giáy học được ít lâu, thầy Quý nhờ mai mối hỏi cưới cô Liên làm vợ. Liên vì đã yêu Phong nên nhất quyết chối từ kiên trinh đợi người yêu thành đạt trở về sẽ đẹp duyên chồng vợ. Thất bại, thầy giáo quay sang hỏi xin cưới Thu, người đẹp thứ hai trong Xóm. Ông bà Trùm Mỹ bằng lòng, nhưng khi hỏi ý, con thì Thu lưỡng lự chưa quyết ra sao. Trong khi đó, ông Trùm Mỹ lấy ông giáo Quý bay đi khắp xóm, làm cho Hải đớn đau sầu não. Sau nhiều suy tính và quyết định cân, Hải thấy mình thành thật yêu thương Hải, nhất là khi được biết Hải thất tình đến lâm bệnh thì nàng càng yêu hương nồng. Nhờ một sự dàn xếp khá không mưu của Liên, Hải và Thu hết giận hờn nhau.

Truyện kết thúc bằng một « *happy end* » rất đẹp : những người yêu thương nhau đều lấy được nhau. Phong trở về Xóm Giáo để tạng dân xóm một máy phát thanh giải trí, và cũng là để lo liệu cưới Liên. Hai vợ chồng Hải sau khi thành hôn cũng vẫn sẽ là trường toán thanh niên nam và nữ. Thầy giáo Quý, sau khi đã biết mối tình chân thật của Hải và Thu, thì đã thôi ngay việc xin cưới hỏi Thu mà « trong lòng không một chút vấn vương ». Nhưng hành động cao cả của Thầy Quý trên đã càng được lên bù xứng đáng : Thầy được cha xứ gửi đi du học tại ngoại quốc và hi vọng lúc trở về Xóm Giáo, Thầy sẽ được gặp lại cô giáo Thảo — em gái của Phong, cô ý định sau khi thi đỗ sẽ về dạy học tại Xóm Giáo.

Truyện khởi đầu bằng một Xóm Giáo điêu tàn với cảnh nghèo xơ xác, phải đi mượn kiệu mà rước Đức Mẹ. Với nỗ lực công góp của toàn dân, Xóm Giáo đã có riêng một cỗ kiệu đẹp nhất năng xứ, có ngôi trường học lầm đẹp mới mẻ mọi người, lại có cả điện đèn sáng lỗi vào ngõ nhỏ, và cả máy phóng thanh để giải trí trong những giờ nghỉ ngơi nhàn rỗi. Những người dân Xóm Giáo, những người không cùng một nguồn gốc quê hương, tụ tập bên nhau trong những ngày đen tối hãi hùng, sống bên cạnh thiếu thốn, nghèo nàn, vẫn không ngừng nuôi hi vọng sẽ mỗi ngày một đầy Xóm Giáo tiến xa nhiều hơn nữa. Ước mong của họ giữ trong lời nguyện cầu hàng ngày : cầu xin sao cho *Xóm Giáo sẽ xứng đáng là một xóm hoàn toàn Công giáo, có nhiều thuần phong mỹ tục, với đủ mọi tiện nghi về vật chất lẫn tinh thần (trang 73).*

Sau biến cố Genève 1954, chắc chắn bọn quỷ đỏ đã tàn phá ngôi nhà nguyện nhỏ mà xinh của Xóm Giáo. Trường học của Xóm Giáo giờ đây chắc đã là một hội trường rợp mầu cờ đỏ. Loa phóng thanh của Xóm Giáo giờ đây chắc đang vang lên những lời lẽ tuyên truyền thô bỉ của một chủ nghĩa vô thần... Những niềm tin của người dân Xóm Giáo thì có gì đập tan cho được. Rải rác khắp đồ đây trên mảnh đất tự do nầy, nơi nào còn có những xóm nghèo tương tự như Xóm Giáo, nơi đấy còn có người nuôi niềm hi vọng của dân Xóm Giáo trước đây.

(Xem tiếp trang 4)

SÁCH MỚI

Tự Do vừa nhận được :

Thi phẩm « BÀI THƠ BÌNH BẮC » của Tuyết Phong. Đây là loại thơ trường thiên, in trên giấy gió, dày 49 trang bìa sặc gió giá 40đ. Xin chân thành cảm ơn tác giả và cần giới thiệu cùng bạn đọc.

TỰ DO

HÍ HỌA QUỐC - TẾ

Trành không lòi...

Thế giới Cộng Sản ngày nay

Fidel Castro.— Các đồng chí thấy không ? Chúng ta đặt tôi mặc sinh hoạt Nga Sô một cách mau chóng.

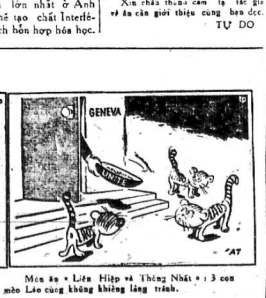

Mèo ăn « Liên Hiệp và Thống Nhất » ! 3 con mèo Lào cùng không khiêng lăng tránh.

NÓI HAY ĐỪNG

Xin nghĩ đến con cháu mai ngày !

Gia Định, ngày 14 tháng 5 năm 1962.

Kính gửi Ông Hiếu Chân,

Trân trọng nhờ ông viết giúp cho một bài trong Mục « Nói hay đừng » về việc trồng cây trong các thành phố như Saigon, Chợ lớn, Gia định nói chung và Gia-Định nói riêng, để các nhà cầm quyền hữu trách lưu ý, chăm lo về việc cho trồng cây tại hai bên lề đường.

Dân đen chúng tôi nhận thấy : ở xứ nóng này, sự trồng cây có bóng mát cho hàng bình dân lao động được nhờ thật là hữu ích không nhỏ, mà hình như chẳng được quan tâm đến. Trước đây, nhiều đường Cã có lắm cây quý như Sao, Vàng Lồng. Gần đây Cã thy hợl tàn mất chỉ là bị chặm lo đến đi ! (bán hay lấy gỗ ?) Thế mà, trái lại, lì thay đem cây khác trồng thay thế. Vẻ phần các đường mới, thì cây cối cũng chẳng được trồng trọt chăm sóc là bao.

Việc trồng cây này thiết tưởng chẳng tốn hao cho công quỹ mấy, mà tại sao bỏ bê thế ? Hay là trồng cây chờ ngày ăn trái thì lâu, nên không mấy ai nghĩ đến con cháu Ngày Mai, mà chỉ chăm lo thụ hưởng những cái hiện tại mà thôi ?

Nếu có sự lưu ý của Chánh Phủ hết thảc phải trồng các loại cây vừa có bóng mát vừa có trái ăn quả như các cây Vú Sữa, Me, Sầu chẳng hạn, thì chẳng những dân đen, có bóng mát quanh năm, mà còn giúp sự thẩm mỹ cho thành phố và đem lại không nhỏ lợi cho công quỹ nữa. Hãi trước tôi thấy thành phố Hà nội cho thâu me, sầu, mật năm cũng được khá tiền.

Nhờ tài viết văn của tiên sinh, xin góp ý kiến vào lời kêu gọi này.

(Một bạn đọc Tự Do)

Đại lý độc quyền cho nam phụ lão ấu :

ĐẠI-BỔ NGŨ-TẠNG-TINH

La-Vạn-Linh

Công hiệu trong các chứng : Mệt mỏi — Biếng ăn — Mất ngủ — Nhọc thần kinh — Suy yếu cơ thể.
Rất thích hợp cho Phụ nữ dê Điều kinh Bà huyết.
Giúp các cơ thể suy nhược gầy yếu trở nên cường tráng.
(có bán ở các tiệm Đông y)
Đông Dược Sĩ LA-CHÂNH 532, Đường Khánh — Cholon.

TÂM THẦN BỬU (PHƯỚC - LINH)

Chuyên trị : Thận hư, Tim yếu.

Người hãi hập khá thở, ngồi xuống đứng lên sây xẩm mày mặt, hoa mắt, chân tay rã rời. Người lòng đồng như ôm đồng. Trí óc suy nhược. Lim dim quên đập-không có trí nhớ, kém ăn ít ngủ, người bàn thân mỏi mệt, đau lưng mỏi gối, DI-MỘNG-HOẠT TINH Liệt-Dương không muốn hoạt động gì cả. Ai mắc phải bệnh kể trên nên tìm ngay cho được :

TÂM-THẦN-BỬU PHƯỚC-LINH

dùng một, hai ve thấy hiệu nghiệm liền.
Đông Y Dược Sĩ HUỲNH TRIẾT ANH
110 Đường Khổng Tử Chợlớn. Bảo chế. Có bán tại nơi.

Máy Ảnh « SAMOCA MRs » 24x36

Có : TÉLÉMÈTRE COUPLÉ !
và Tự-động chụp lấy !

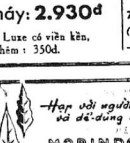

— Ống kính biếc F / 2.8
—9 độ chớp : B-1-2-5-10 — 25-50-100 và 300 phần giây
— Contact Flash X-M.
— Căn lên phim khỏi có số.

Giá máy: 2.930đ

Bao da Luxe có viền kền, thêm : 350đ.

HẠ-LONG Photo
73, Đường Pasteur, 73
(Gần Ciné Casino) SAIGON
— (Ở xa xin gửi bưu phiếu) —

Hợp với người mình, công hiệu và dễ dùng hơn thuốc Âu-Mỹ :

MORINDOL : Trị đau mỏi
COQUELUCHINE : Trị ho-gà
MORINDA NERVA : Trị mất ngủ, bổ dưỡng thần-kinh và trí-tuệ.
HEMOPTYSOL : Trị thổ-huyết

Đồng bào có thể mua tại nhà thuốc tây

MÁCH NGHỀ

968.— Xin phép mở lò nấu đường cát trắng

HỎI: Hiện nay thì muốn mở một kỹ nghệ làm đường cát trắng ở Tỉnh Tây Ninh.

Vậy xin ông làm ơn cho tôi biết có nên mở lò nấu đường đó tôi phải của những giấy phép gì ?

Phải xin phép ở đâu ? Thế nào ?

Có bị hàng đường Hiệp Hòa khiếu nại gì không ? Mục mua ở đâu ?

Phải của những điều kiện gì để nhà nhật tỷ mỹ xin ông vui lòng chỉ dùm cho tôi được biết rõ ràng.

(NGỌC BÍCH Phan đình Phùng SAIGON)

ĐÁP : *Làm đường trắng.* — 1) Muốn mở xưởng chế tạo đường trắng, thường gọi là đường máy theo phương pháp khoa học, người ấy phải xin phép mở đặc lại và đưa trong chảo (vide) rồi quay thật mau để lọc, v.v... thì phải xin phép mở xưởng tại Bộ Kinh Tế (Công Kỹ Nghệ) và làm từ khai với Nha Thuế Quan, có đính theo bản đồ ấn của xưởng máy và ghi rõ số và vốn của mọi thứ thường dùng để dựng nước đường và bánh. Đương sự sẽ được cấp giấy biên nhận.

Chủ lãm đường phải chịu sự kiểm soát của nhân viên thuế quan.

Đường máy chế tạo trong nước phải nộp thuế tiêu thụ khi ra khỏi nhà máy hoặc ra khỏi hoàn thuế khi đã đem tiêu thụ.

Ông nên đến Tỷ Quan thuế địa phương hay Nha Tổng Giám đốc Quan Thuế ở 21 bến Bạch Đằng Saigon mà hỏi thì lệ dây đủ về việc mở xưởng làm đường máy trắng.

2) Khi đã có phép và giấy tờ hợp lệ thì không xưởng hay hàng đường nào có thể khiếu tại được, phải là các hàng đường đều là xí nghiệp của tư nhân cả.

3) Mua mía của nông dân trồng mía ở các vùng Cholon—Tuy Hòa vân vân, hoặc phải đường lên mà tự trồng lấy mía kỹ kết giao kèo, ứng vốn trước cho nông dân v.v... để sản xuất mía xưởng đường.

Việc mở một xưởng làm đường phải nhu liệu ba vấn đề :

1) Nguyên liệu là mía (losi mía tốt như Java O.P.J. và C.O.)
2) Trang bị nhà máy.
3) Chế tạo
4) Tiêu thụ

DUY VIỆT

PHẢI TRỪ

Tận gốc bệnh sởi đậu

BẠN TRẺ KHỎE

mới mong khỏe mạnh luôn luôn

Nếu trẻ không đến nơi đến chốn, Hoặc kém kiêng cữ, gốc bịnh còn lại, thường lâm trở-em nay đau mai mạnh, ho, nóng, đau răng, sổ mũi, đau mắt, chốc lở, ghẻ, ngứa, ăn cầu khó tiêu, khó tuổi, ốm gầy xanh xao, bụng to, kém ăn, Lanc dâm, ra mồ hôi trộm, kiết đi-a, kiết máu, phù ngày biếm, thấy một, hoặc nhiều chứng như trên, là gốc bịnh chưa dứt, phải đến nhà thuốc chuyên môn điều trị, mới được mau lành.

Đông Y sĩ kiêm Ông Dược sĩ
VÔ-DƯƠNG-HOÈ

Nhà thuốc **THANH - XA**

Trước ở hàng Thiếc Hanoi, khách dùng thuốc lác nào cũng ra vào tấp nập. Mãi sáng bốc tới người 100 thang. Dầu bệnh ngày hiểm tới đâu cũng khỏi được, nay mở tại :
26 Ngã tư Chợ Saigon, cửa trên 2 con voi.

HO

Thuốc nước, thơm, ngọt, dễ uống mau khỏi là đặc điểm của thuốc ho THANH XA. Hạng A 40đ. B20đ.

MỒ HÔI TRỘM

Trẻ em mặt bủng da vàng kém ăn ít ngủ, nay đau mai mạnh, đại tiện khi táo khi tuổi, hay ra mồ hôi, uống ĐẠI BỔ CHÂN ÂM THANH XA 1 tuần, đưa trẻ ăn chơi khỏi mạnh. Bán mấp trăng thấy. Mỗi hộp 20 đ.

Thảo luận về « Giải trí trong xã hội ngày nay »

CÓ CẦN PHẢI THIẾT LẬP *những rạp hát chỉ dành riêng* CHO TRẺ EM CHĂNG ?

Bài của QUY TỨC

(thương xác với bạn Thanh Nguyên)
Tự Do số 1.546 (17-5-62)

☆

Theo dõi cuộc thảo luận về vấn đề « Giải trí xã hội ngày nay », chúng tôi nhận thấy có nhiều bài có tánh cách phiếm diện, nhưng vẫn còn đơi sự thương xác của các bạn Lâm Anh và M.P. cho được rõ ràng lập trường của đôi bên về việc có nên hay không « câu khán giả » bằng việc đem lên màn ảnh hay sân khấu những cảnh rùn rợn giết chóc và tôi bài hay không? Vấn đề rất quan trọng : tuy chúng tôi còn chờ đợi ý kiến của bạn M.P. nên chưa đăm lên tiếng để cũng thương xác với bạn Lâm Anh.

Hôm nay chúng tôi xin thảo luận lại với bạn Thanh-Nguyên về một vài điểm trong bài của bạn đăng ở Tự Do số 1546 ra ngày 17-5-1962.

Bạn Thanh-Nguyên sau khi nhận xét tầng thực trạng « giải trí » tại Đô thành hiện nay chỉ dồn về « chớp bóng ». Bạn nói : « Nhưng quy lại, môn giải trí phổ thông được yêu chuộng nhất là đi coi hát bóng. Người lớn đi coi, thanh niên đi coi và cả trẻ nữa cũng đi coi nữa. Giá đã rẻ, không khí lại mát mẻ, như Đàlạt, mà còn được thưởng thức nhiều pha gây cấn « bất ngờ » (...) Bạn Thanh Nguyên « muốn nhấn mạnh một sự thực, là hiện nay « *phim ảnh là môn giải trí thiết yếu được ưa chuộng nhất của người dân Đô Thành* ».

Nhưng bạn lại thắc mắc về các phim dữ dằn rùn rợn và bạn kể lại một cuốn phim mà bạn vừa đi xem, phim « Địa Ngục Môn ». Bạn nói : « Từ đầu cuốn phim, toàn là một màu tang tóc ghê rợn : những cảnh cưỡng bức, giết chóc khủng khiếp, cảnh tự tử v.v... Những cảnh đó gây một ấn tượng sâu đậm, ghê rợn trong trí óc ngay cả những người đã trưởng thành, nói gì đến lớp thiếu niên hoặc trẻ nít. Ấy thế mà là lùng thay, ở đẩy ghế ngồi phía trước và phía sau tôi, từng lớp trẻ em ngồi xem một cách tự nhiên bên cạnh là một số người lớn tuổi có lẽ các bậc phụ huynh của các em cũng « thản nhiên ». Tôi tự hỏi, không biết với trí óc non nớt các em sẽ nghĩ gì những hình ảnh « ghê rợn » đó có ghi lại trong tâm trí các em một ấn tượng sâu xa gì không? Đang nghĩ như thế thì phim tới một màn gây cấn và rùn rợn nhất : màn tên cướp, tay run rẩy cầm gươm đâm mạnh vào chàng võ sĩ đã ngã gục. Không biết vì được thần thánh phù trợ hay vì bản ngã tự nhiên, hay vì quá khiếp sợ mà một em bé chừng 6 tuổi vội lấy tờ chương trình che mắt. Cái cảnh đó khiến lòng tôi cảm xúc mãnh liệt. Một em bé gái với chừng ấy tuổi đã phải tự vệ trước những hình ảnh ghê tởm mà *đáng lẽ ra các bậc phụ huynh, các nhà hữu trách phải làm thay cho em.* »

Bạn Thanh Nguyên kết luận « Như vậy lối tại ai ? Phải chăng lỗi là tại Đô Thành không có sự tổ chức giải trí cho hữu lý, cẩn thận ? Tại Uỷ ban Kiểm duyệt chọn lựa phim dành cho mỗi giới v.v... »

Sau cùng để xây dựng, bạn T.N đề nghị : « Nhà chức trách địa phương cần phải tuyệt đối kiểm soát không cho trẻ em hoặc thanh niên chưa đủ tuổi vào xem những phim ảnh dành cho người lớn. Muốn cho việc giải trí của các em được bổ ích hơn, thiết tưởng chánh quyền nên tự thiết lập hoặc khuyến khích tư nhân thiết lập *những rạp chỉ dành riêng cho trẻ em với những cuốn phim hết sức lành mạnh và tuyệt đối cấm các em vào các rạp hát khác* ».

Từ trên đến dưới, tôi không có chỗ nào là không đồng ý với bạn Thanh Nguyên. Nhưng đến đoạn sau chót nầy, đoạn mà bạn đề nghị lập ra những rạp chỉ dành riêng cho trẻ em, thì tôi e rằng không thiết thực được với thời cảnh.

Giả sử mà có những rạp hát đó, thì người lớn (bậc phụ huynh) có nên đi theo chúng không, hay là để chúng vào đó một mình ? Giả sử chúng ta là cha anh của chúng có thể tin tưởng nơi tổ chức ấy và không đi theo một bên chúng, như lối giao dục trẻ em là không bao giờ giao phó cho một kẻ khác không trách nhiệm như cha, anh và thầy dạy của chúng. Thì như thế, nếu phải có người lớn theo bên (chả lẽ tự chúng đi đến đó ở trong 1 đô thành [illegible] ấy có và đây [illegible] cớt ngờ do sự bất cẩn gây ra) thì ra, lại phải dành chỗ cho người lớn nữa. Thì có khác nào hiện thời hễ cha anh đi xem hát thì lại dắn dắt bà con em nhỏ theo ngồi chiếm hết chỗ ngồi người lớn như ta đã thấy trong các rạp (người ta chỉ cấm dắn trẻ em vào rạp hát từ khoảng 9 giờ khuya thôi).

(Còn nữa...)

Bệnh đau gan, yếu gan

GAN NÓNG HÒA VƯỢNG, táo bón nổi mụn đầy, nổi mụn sẩn ngứa ở mặt, môi miệng lở, nổi bạch, nhọt, ghẻ, đi thịt phụ thùng, thường chóng mặt đi vàng mắt, suy kém, biếng ăn, mất ngủ. Thanh niên, Phụ nữ, phải nhiều bị, chứng bệnh trên đây, do nơi uống cả phê trà đắm, rượu nong, sanh ra, nên dùng thuốc ĐAU GAN SỐ : 1 QUẢNG AN HÒA thanh lọc thông dưỡng tiêu tiện chấm dứt bịnh đau gan. Lành bịnh uống thêm thuốc BỔ GAN SỐ : 2 QUẢNG AN HÒA bồi bổ là gan, điều hòa cơ thể, ăn ngon, ngủ được, đem lại sức khoẻ và sắc đẹp mầu da. (Có bán khắp nơi) Đông dược sĩ : LÝ TRÁC, 169 Lê văn Duyệt Saigon.

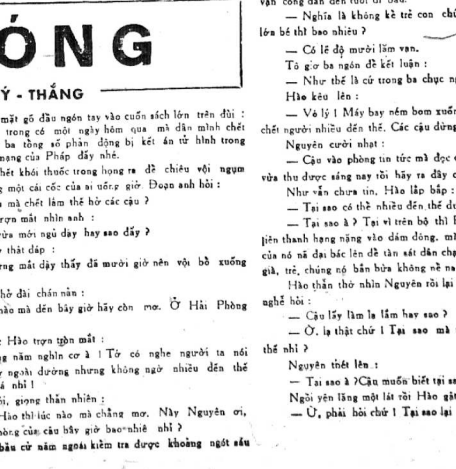

GENTLE
LAXATIVE
ANTACID
TAKE
PHILLIPS
MILK OF MAGNESIA
TONITE

Sanh lợi—Có lời ngay

Có một số Trái Khoán Đại Tự Cả Phần Chúng Khoán Cần nhường bán lại từ 100 ngàn đến rất [illegible] đồng. Thêu buê lợi hàng tháng bảo đảm.

MỸ-KIM : 8 Ngô tòa Châu (Ngã sáu) Saigon Đ. 23.989 (Mua Bán, Vay-Mượn, Cầm-Tín, Sanh-Lợi Pan-Cấp, Vốn Thế Đầy).

THƯƠNG PHẾ BINH VÀ QUÂN NHÂN *có bằng cấp được nhập các ngạch hành chánh*

Tiếp theo bài « Bạn đọc Viết » của một số anh em thương phế binh ngày 21-4-1962 trên mặt báo Tự Do, chúng tôi có nhận được thư trả lời sau này của Nha Tổng Giám Đốc Công Vụ, xin đăng lại để anh em quân nhân và thương phế binh có bằng cấp được rõ :

Saigon, ngày 4-5-1962
Tổng Giám Đốc Công Vụ

Kính gửi Ông Chủ Nhiệm Báo Tự-Do 25-27-29 đường Võ Tánh Saigon

Thưa Ông Chủ Nhiệm,

Quý Báo ngày 21-4-62 có đăng thư của một số thương phế binh có bằng Trung học để nhứt cấp thành câu Ông Bộ trưởng tại Phủ Thủ Tướng cho họ được nhập ngạch Thơ ký hành chánh miễn thi.

Trân trọng xin Quý Báo cho đăng lời giải thích sau đây :

Hiện nay Nhà Công vụ đang cùng với các cơ quan hữu trách khác cứu xét việc cho cựu quân nhân đã lập được chiến công hoặc bị chiến thương được nhập các ngạch hành chánh hay chuyên môn miễn thi nếu có đủ điều kiện bằng cấp dự trong quy chế riêng các ngạch nầy.

Trường hợp của các đương sự sẽ được giải quyết thỏa đáng sau khi ban hành văn kiện ấn định biện pháp trên.

Kính chào Ông Chủ Nhiệm

TÔN THẤT TRẠCH

ANH VĂN

Ng. - Ngọc - Linh

tại trường LÊ - QUÝ - ĐÔN
216 Phan-đình-Phùng

THÔNG DỊCH VIÊN, khóa 3 tháng, luyện thông - ngôn, dịch Anh-Việt Việt-Anh.

LUYỆN THI CAMBRIDGE
December 62.

Đủ các lớp CHIỀU, TỐI

Vui tươi khoẻ mạnh

Vì uống :

THUỐC BỔ MỚI

ACTIVIT

SINH-TỐ ĐỂ RIÊNG

CÙNG VỚI CỐT CAN BỔ TUỔI CỦA HOÀ-LAN
BỔI BỔ TRÍ NHỚ_TĂNG CƯỜNG SINH-LỰC
DƯỠNG THAI_SAU KHI SANH
TRẺ EM MAU LỚN

Pub. Phard - Phy. 63

SO 902

Vẽ phần Chương thì anh tin rằng nó không thể bị đạn lạc mà chết. Nó đã từng có lần ngồi ý với anh rằng nó mong mỏi được thấy chiến tranh xảy ra. Lần nầy hẳn nó được thỏa lòng mong mỏi, được thấy thế nào là chiến tranh. Cả một gia đình gồm hai người lớn và ba đứa trẻ em chết vùi trong một căn nhà bị dại bác phá hủy. Còn nhiều gia đình khác cũng bị tai họa ấy đánh xuống. Nếu quả là Pháp đã chiếm trọn thành phố Hải phòng thì chỉ nay mai là Chương phải bỏ vẽ. Hào sẽ hỏi xem nó nghĩ như thế nào khi được mất thấy mếu chảy, người chết, khi được tai nghe tiếng khác than của người cùng sống ? Anh tin rằng lần nầy thì Chương sẽ phải đồng ý với anh rằng chiến tranh không giải quyết được cái gì cả.

Bàn tính nó tốt, cũng như anh Hùng, như thằng Hiền, mà còn tốt hơn nữa, vì lẽ nó không kiêu ngạo. Anh sẽ có thể thuyết phục được nó để nó trở về đời sống bình thường, để nó có thể đùng khối óc và hai bàn tay không phải để tính mưu mẹo đi bóp cổ người khác mà là để đóng góp vào lợi ích của xã hội. Anh sẽ dưa nó đi xem những cái máy in do chính tay nó làm ra, những công cụ đã sản xuất hàng ngàn hàng vạn tập sách khai hóa cho biết bao nhiêu khối óc tối tăm.

Dắt bước xe đạp vào phòng giao dịch và đưng ngay cạnh một bàn giấy, Hào nhờ một anh tùy phái cất vào chỗ để xe cẩn bên. Anh nhảy ba bực thang một. Để lên tba soạn ở trên gác. Bên khung cửa sổ ở cuối hàng lang. Xuân đứng ôm vai một anh bạn trẻ. Hào liếc nhanh vào phòng tiếp khách chung. Một anh đang hút thuốc lạo, một anh nửa ngồi gác hai chân lên bàn đùng đầu gối làm giá kê cuốn sách khổ lớn đang xem.

Trước cánh thư nhân ấy, Hào đoán là phiên họp vẫn chưa bắt đầu. Chắc là mọi người còn đợi anh. Nhưng anh tự hỏi tại sao chỉ có bốn người, mà chủ bút cũng các trường bạn chẳng thấy một ai ? Anh nhìn vào phòng khách vừa thở vừa hỏi :

— Họp chưa các cậu ?

Nguyên buông cái xe điếu ra, ngửa mặt phun khói và nhìn anh mà lắc đầu. Tô cũng đáp, nhưng mắt không rời cuốn sách :

— Chắc là phiên họp hôm nay của chúng mình phải hoãn rồi. Các anh ấy ngàn phần kên kia tử sáng, bao rằng sẽ gọi dây nói về tớ đợi đến bây giờ vẫn chưa có gì.

Hào sung sướng thở ra :

— Thế mà mình cứ sợ đến trễ.

Nguyên chế nhao :

— Ừ, nếu có họp thì cậu đến cũng vừa vặn kịp để ký tên vào biên bản.

Thân thể nóng bừng vì vận động nhiều, Hào cởi áo ngoài để khoác vào lưng ghế và gieo mình xuống. Anh kéo cái điếu bát lại gần, chỉa hai ngón tay và vẻ vẻ :

— Còn thuốc tớ xin một mồi.

— Có cả hộp đấy, cậu còn muốn tớ châm đóm cho cậu nữa. hay sao.

Hào vẻ lấy cái hộp sắt nhỏ đựng thuốc lào ở trên mặt bàn và chứa lại sự vô ý của mình :

— À, đây rồi, thế mà tớ không thấy.

Giữa tiếng xòng xọc của nước cuốn trong guốc điếu, anh nghe tiếng hỏi của Tô :

— Này Nguyên ơi, lúc nầy câu bảo rằng đài phát thanh Saigon nói có bao nhiêu người chết ?

Hào kéo cho hết mồi thuốc và đưa mắt nhìn Nguyên. Anh nay đáp :

— Chúng nó nói ít nhất là năm nghìn người chết, chưa kể số người bị thương.

Tô nhăn mặt gõ đầu ngón tay vào cuốn sách lớn trên đùi :

— Thế là trong có một ngày hôm qua mà dân mình chết bằng một phần ba tổng số phần động bị kết án tử hình trong cuộc đại cách mạng của Pháp đấy nhé.

Hào trút hết khói thuốc trong họng ra để chiêu vội ngụm nước chè trong một cái cốc của ai uống giở. Đoạn anh hỏi :

— Ở đâu mà chết lắm thế hở các cậu ?

Nguyên trợn mắt nhìn anh :

— Cậu vừa mới ngủ dậy hay sao đấy ?

Anh ngay thật đáp :

— Tớ bưng mắt dậy thấy đã mười giờ nên vội bỏ xuống đây ngay.

Nguyên thở dài chán nản :

— Hèn nào mà đến bây giờ hãy còn mơ. Ở Hải Phòng đấy, thì sẽ.

Đến lượt Hào trợn tròn mắt :

— Những năm nghìn cơ à ! Tớ có nghe người ta nói loáng thoáng ở ngoài đường nhưng không ngờ nhiều đến thế đấy. Khiếp quá nhỉ !

Tô lại hỏi, giọng thản nhiên :

— Cậu Hào thì lúc nào mà chẳng mơ. Này Nguyên ơi, dân số Hải Phòng của cậu bây giờ bao nhiêu nhỉ ?

— Dạo bầu cử năm ngoái kiểm tra được khoảng ngót sáu vạn công dân đến tuổi đi bầu.

— Nghĩa là không kể trẻ con chứ gì ? Nếu kể cả già và lớn bé thì bao nhiêu ?

— Có lẽ độ mười lăm vạn.

Tô gớ ba ngón để kết luận :

— Như thế là cứ trong ba chục người có một người chết.

Hào kêu lên :

— Vô lý ! Máy bay ném bom xuống thành phố cũng không chết người nhiều đến thế. Các cậu đừng có phóng đại nữa đi.

Nguyên cười nhạt :

— Cậu vào phòng tin tức mà đọc cái bản tin của đài Sàigòn vừa thu được sáng nay tối hãy ra đây cãi nhau với chúng tớ.

Như vẫn chưa tin, Hào lẩm bẩm :

— Tại sao có thể nhiều đến thế được ?

— Tại sao à ? Tại vì trên bộ thì Pháp cho xe tăng đi lin liên thành hàng ngang vào dám đông, mà dưới sông thì tầu chiến của nó nã đại bác lên để tàn sát dân chạy loạn. Đàn ông, đàn bà, già, trẻ, chúng nó bắn bừa không nể nang.

Hào thẫn thờ nhìn Nguyên rồi lại nhìn Tô. Nguyên ngạc nghẽ hỏi :

— Cậu lấy làm là lắm hay sao ?

— Ừ, là thật chứ ! Tại sao mà người Pháp lại làm như thế nhỉ ?

Nguyên thét lên :

— Tại sao à ? Cậu muốn biết tại sao thì đi mà hỏi tụi Pháp ấy.

Ngồi yên lặng một lát rồi Hào gật gù nói nho nhỏ :

— Ừ, phải hỏi chứ ! Tại sao lại không hỏi cho ra ?

(Còn nữa)

KHÓI SÓNG

Truyện dài của **LÝ - THẮNG**

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường

Tự Do

TIN TỨC TIN TỨC TIN TỨC TIN TỨC

Thủ đô và các tỉnh

BÁC SĨ THƯỜNG TRỰC

CHÚA NHỰT 27-5-1962

Từ : 13 giờ đến 6 giờ sáng hôm sau

B.S Phạng Missao 65, đường Lương-như-Học Cholon
Nguyễn-hữu-Phiêm 237, đường Trương minh-Giảng Saigon
Nguyễn-minh-Tâm 47, đại-lộ Cộng-Hòa (Nancy) Saigon
Nữ Nguyễn-bích-Tuyết 26, đường Nguyễn-cư-Trinh Saigon

THỨ HAI 28-5-1962

TRƯA : 13 g. đến 15 g. CHIỀU : 19g. đến 6g. sáng hôm sau

B.S. Đỗ-xuân-Gấu 397, đại-lộ Đông-Khánh Cholon
Trần-sỹ-Đôn 156, đường Bùi-thị-Xuân Saigon
Nữ Nguyễn-như-Hạnh 58, đường Hiền-Vương Saigon

★ **Triển lãm Hội họa Trung Hoa tại Trụ sở Hiệp Hội Văn hóa Việt Hoa.**— SAIGON.— Dưới sự bảo trợ của Hiệp hội Văn hóa Việt Hoa, một cuộc triển lãm hoa phiến Trung Hoa của họa sĩ Trần Chấn Thiên, sẽ tổ chức trong 3 ngày tại trụ sở của Hiệp Hội, số 105 đường Ngô Quyền, Chợ Lớn. Cuộc triển lãm đã khai mạc vào 15 giờ chiều thứ Bảy 26-5-62. Họa sĩ Trần văn Cần, tự Chấn Thiên, người Kim Mã (Phúc Kiến) đã từng trưng bày họa phẩm của ông tại Cambodge và Đài Loan và qua Việt Nam được 3 năm nay. Họa phẩm trưng bày không gian những bức vẽ hoa lá, non nước, cảnh điền, ngư trang, nhân vật, tất cả chừng 130 bức. Số trưng nhất của họa sĩ Trần Chấn Thiên là Hội nhân đen con hành vẽ là mau tăng của giấy (Mặc-xích-tố) Cuộc triển lãm mở cửa mỗi ngày từ 15 giờ đến 22 giờ.

★ **I vụ dinh cống và hai vụ tranh chấp của 3 hãng xích lô máy đã giải quyết xong.** — SAIGON.— Ngày 14-5-62 30 công nhân xích lô máy tăng xe La Cazze, số 182/47, đường Phan Thanh Giản Saigon, đã đưa đơn cho hãng một yêu sách 11 điểm để xin giải quyết nhưng không được thỏa mãn nên ngày 21-5-62, toàn bộ đình công để tuyên yêu sách. Nội vụ đã được hòa giải tại văn phòng ngày 24-5, lần này thì hãng chấp thuận cả bản yêu sách nên, nên toàn thể công nhân quyết định chấm dứt đình công và cho xe chạy lại vào sáng ngày 25-5-62.

Cũng vào ngày 24-5, Nghiệp đoàn công nhân xích lô máy đã giải quyết xong 2 bản yêu cầu của 40 tài xế hãng xe Thái văn Chung, số 175/2, Phố cơ Điểu (Cholon) và 12 tài xế hãng xe đường Vũ Duy Ngụy (Phú nhuận). Yêu sách của những công nhân này đã được ký 14 điều khoản thương lượng như nhau là đòi nâng trả thù ; xin thăm xe theo giá chính thức của Lý Ban Vật Giá v.v... (N.G.)

★ **Việc tuyển 100 sinh viên vào trường Đại Học Sư Phạm Huế.**— HUẾ.— Trường Đại Học Sư Phạm Huế sẽ tổ chức kỳ thi nhiệm sở của trường ở Huế vào tháng năm tháng 7-1962 một kỳ thi tuyển 100 sinh viên vào 6 lớp chuyên môn (3 năm) của trường. Số sinh viên định tuyển vào 6 lớp chuyên là : Việt Văn 15 sinh viên ; Pháp Văn 20 sinh viên ; Anh Văn 10 sinh viên ; Toán 20 sinh viên ; Lý Hóa 15 sinh viên và Sử Địa 20 sinh viên. Các ứng tuyển phải là công dân Việt Nam, tuổi từ 18 đến 29 tuổi và có bằng cử Tú tài toàn phần. Đơn xin đề thi nộp tại Văn phòng trường Đại Học Sư Phạm (thành-an Mỗm cũ).

★ **Uỷ Ban Trung ương Phong trào Nhân dân tái thiết Dinh Độc Lập đã nhận được trên 900.000 đồng.**— SAIGON.— Uỷ Ban trung ương Phong trào Nhân dân Tái thiết Dinh Độc Lập vừa cho biết trong không thời gian từ 15-5 đến 21-5-62, Uỷ Ban đã nhận có trên là 591.437 đồng của các thể hào tâm gồm đến Cô-nhơn 8 Tháng 5 Saigon được tự trước là 316.284 đồng, số tiền Gap cộng là 1.214.200 đồng. Uỷ Ban trung ương Phong trào Nhân dân Tái thiết Dinh Độc Lập trân trọng kính gửi Đại lộ Nguyễn Huệ, Saigon, xin tiếp tục tín nhận tiền của các nhà hào tâm.

Ở ngay THỦ ĐÔ, hãy ghi tên học tại

TRƯỜNG ANH NGỮ ZIÊN-HỒNG

80/6 đường Đà Huyện Thanh Quan — Saigon

Ở xa Thủ Đô, hãy viết thư hỏi

Phương Pháp Tự Học Anh Ngữ

do ban giáo sư kinh nghiệm hướng dẫn. Hãy đọc các sách giáo khoa và Học Bản **Trau Giồi Anh Ngữ** do Ban Tu Thư ZIÊN HỒNG xuất bản — Điện thoại 24059

TRUNG-HỌC -TƯ-THỤC- **TRUNG-THU**

214/2 Phan đình Phùng — Saigon Đ.T. 496

Nghị định số 1901 Ngày 5-12-1960

ĐỆ NHẤT và ĐỆ NHỊ CẤP

Có lớp Đệ Nhất. Lịch khai giảng Niên khóa 1962-63

1-6-1962 : Đệ NHỊ, TAM A và B TỪ, NGỮ, LỤC.
2-7-1962 : Các lớp ĐỆ THẤT (Anh và Pháp)
1-8-1962 : ĐỆ NHẤT A, B và C. (học riêng)
Đệ Nhị A và B (học lại).

Kết quả thi T.H.Đ.N.C. khóa 1961-62 : **120** thí sinh trúng tuyển với **12 Bình Thủ.**

BAN GIÁO SƯ CŨ ĐƯỢC TĂNG CƯỜNG

Danh sách ban Giáo sư và Học-sinh trúng tuyển T.H.Đ.N.C. niêm yết tại văn phòng. Kính mời phụ huynh học sinh đến viếng trường sớ trước khi ghi tên để giữ chỗ cho con em học buổi sáng.

TƯ THỤC **QUỐC - ANH**

213–215 Ngô đình Khôi Gia Định—Giấy phép số 1924 GD/HV4

1-6 KHAI GIẢNG :

28 - 5 Tờ THẤT đến NHỊ A B
18 - 5 Từ MẪU GIÁO Pháp Việt đến lớp NHẤT
THỨ HAI BỒNG TỪ THẤT đến NHỊ

Bắt đầu nhận đơn.

— TƯ - THỤC — CHUYÊN-NGHIỆP **KIẾN-TẠO**

174, Đại lộ Chi Lăng, Phú-Nhuận (Saigon)
Giấy phép số 238 KTHV/KHT/2

LỚP A : KHAI GIẢNG NGÀY 15-6-1962. Mỗi ngày 4 môn :
o Vẽ Họa Đồ Kỹ Thuật (dessin technique) o Lập Chiết Tính (métré) o Lập Đồ Án (projet) o Thực nghiệm Công tác (Pratique des travaux), do Hiệu Trưởng điều khiển chỉ dẫn. Thời nghề sau 3 tháng. Xin mời đến xem thể lệ và ghi tên ngay vì số ghi tên có hạn định.

Đặc-biệt : — Có hai lớp tốt :
— Vẽ họa đồ kỹ thuật
— Lập chiết tính.

THỦ-ĐÔ

— Dim nổi, dim lâm.... — Dim by sinh **«Tôi Chánh»** đã hoàn thành cuộc **« Cách Mạng Sân Khấu »** với 3 tiêu chuẩn : **Tuổi Trẻ, Đồng Đầu, Huy Hoàng,** ...và chỉ ước mong quý vị khán giả hàng thương mến chống tôi đến thăm đông đã khích lệ **«Tình Thần»** của nhóm nghệ sĩ **Trẻ Trung, Cầu Tiến :** NHƯ NGỌC, HỒNG HOA, KIM KIM HOA, TUYẾT HỒNG, TUYẾT HOA, TÂN TÀI, PHƯỚC HẬU, THANH HÙNG, DUNG THANH LAM, NGUYỄN BỬU hợp cùng BẢY XẺ, SÁU NHỎ, LÊ THÀNH CÁC và 2 thân đồng BO BO—LƯU KÌNH nguyên nữ lực **Ca Diễn** qua vở :

Bảo Động Hương rừng — của — *Thiếu Linh và Hoàng Linh Nam*

Tại rạp **QUỐC THANH** (máy lạnh, ngang Thành Ô-Ma cũ) liên tiếp diễn xuất 9—10—11 đêm **26, 27, 28.5-62** với giá vé : 60đ. 44đ. 35đ. 22đ. và xin quý vị chú ý chiều chúa nhật 27-5-62 có xuất 2 ... 10 ... đồng hàng 35đ. 44đ. 22đ.

In tại nhà in riêng của TỰ DO, ngân phiếu xin gửi cho ông : **KIỀU - VĂN - LÃM, Quản-nhiệm**
25. 27-29 Vô-Tánh — SAIGON.

(Tiếp theo 1 trang 1)

được quyền ưu tiên. Lối giải quyết nửa vời nầy, xuất phát từ một nhận chỉ, đã đưa đến những hậu quả thực tế hết sức tai hại ; Dù đã chịu đựng lâm hại gần như thế, coi giải thưởng là được giải, đi ưu tiên lúc cần kíp lắng tới nhận là được gửi đi ưu tiên ! Hơn nữa, giải « ưu tiên » ấy đến sớm thì công việc phân phối bao lại trở nên phức tạp hơn. Những tờ báo đến sớm ấy được chia ra, nhưng phần nhơn chứ không được đem giao cho các độc giả ngay, vì nếu giao ngay thì sẽ xảy ra một cảnh hỗn độn : độc giả miễn Trung ít mua báo tại tiệm sách mà thường mua báo dài hơn, kể được đọc sớm hơn, người phải đọc sau thì tất nhiên là những truyện trách mốc lo ở phải điền ra ! Hơn nữa, giải gửi trước, gửi gửi sau, nhiều lần có gửi tới nơi, có gửi mất hút, mà hóa đơn của nhà phát hành trung ương gửi về cho các đại lý địa phương thì tất nhiên là đầy đủ ! Chúng tôi xin đơn cử ra một vài tỉ dụ : Trong ngày 16 tháng 4 năm 1962, báo ngày 14 và ngày 15 ra tới Đà Nẵng vào buổi sáng, còn báo ngày 16 thì tới nơi vào buổi chiều. Báo ngày 21 tháng 4 năm 1962 ra đến Đà Nẵng ngày 23 mà kiểm nhận đại lý trong số 6 đại lý Thông nhất tại Đà Nẵng ! Tại Hội an, có 3 đại lý không nhận được gửi thứ hai. — Ngày 3 tháng 5 năm 1962 riêng nhà đại lý Bạch Đằng ở Đà nẵng chỉ nhận được có 110 tờ báo Tự Do, trong khi đó hàng ngày đại lý ấy vẫn có nhận 210 tờ báo Tự Do v.v. v.v...

Những khiếm khuyết trên đây hẳn có nhiều lý do khác nhau : Có thể là do sự luồng cuồng của các nhân viên trung ương hoặc địa phương của nhà phát hành Thống nhất, có thể là do sự lũng lẳng của các nhân viên nhận hàng, bắc hàng ở mấy bay v.v... Những khuyết điểm ấy, chắc hẳn rồi đây sẽ tránh được. Nhưng, điều cốt yếu mà chúng tôi muốn yêu cầu nơi Bản Giám Đốc hãng hàng Không Việt Nam là cho báo chí được hưởng quyền ưu tiên với các công văn về thư từ. Mỗi ngày, số báo gửi đi mỗi đô thị lớn phòng độ trên 100 kí, tức là nặng bằng hai hành khách Việt Nam hàng trung bình. Chúng tôi không biết trọng lượng đành cho hành lý ở mỗi chuyến máy bay là bao nhiêu, nhưng giả thiết trong trường hợp độc biệt nào đó mà phải hi sinh không nhận một vài vị hành khách để có chỗ chuyên chở báo chí, thiết tưởng hãng Hàng Không Việt Nam cũng nên cố gắng. Công cước chở hàng trăm kí kí kíp sẽ tới tay hàng bốn năm ngàn người mà chắc chắn là những phần tử ý thức và hoạt động nhất trong một tỉnh có dân số lên tới hàng triệu người. Những tờ báo ấy là một thứ hàng độc biệt, là một thứ công văn và thư từ có giá trị công ích (tờ báo nào mà không đang cao thông cao của Chính Phủ và tờ báo nào không ấp ủ biết bao nhiêu nỗi niềm mong bạn đọc ở bốn phương đang chờ mong mỗi mốn từng giờ từng phút ?). Xét về mặt hiệu lực trong cuộc xây dựng đất nước và chiến đấu với cộng sản, bằng năm ngàn tờ báo gửi về mỗi tỉnh có hàng triệu người kia có thể ví với một đoàn bán bộ xây dựng đất nước, hoặc một đoàn binh sĩ chiến đấu trên mặt trận tâm lý...

Dành quyền ưu tiên cho báo chí để bảo chí có thể tới tay độc giả các nơi một cách điều hòa và nhanh chóng, hãng Hàng Không Việt Nam sẽ trực tiếp cộng tác với Chính Phủ trong cuộc chiến — [illegible] xây dựng đất nước, sẽ thực giúp đỡ các người sáng về nghề báo (từ kẻ cầm bút cho đến người thợ nhà in), sống về nghề phát hành báo (từ thủ đô tới các địa phương xa xôi), và sẽ tích cực phục vụ đồng bào từ thành thị tới thôn quê, ở trong đó có những khách hàng hiện tại hoặc tương lai của chính hãng Hàng Không Việt Nam vậy.

TỰ DO

KỊP THỜI ĐẸP GIỮ SẮC ĐẸP CHẮC CHẮN ĐẸP

Nuôi da một chỉ có dùng **CRÈME THORAKAO** da mặt được tươi sáng, trắng trong, mịn mỏng, đẹp dễ và trẻ trung chống lúc nào suy tàn.

Dùng **CRÈME THORAKAO** mỗi ngày để thay thế phấn tức là Giữ Sắc Đẹp.

Dùng **CRÈME THORAKAO** ra nắng không bị Đen Nám lại còn trừ tuyệt Mụn Nám, Tàn Nhang, Sẩn Sùi, Quầng Đỏ, ngừa rất hết Nám.

Dùng **CRÈME THORAKAO** chống khi nào bị hư da mặt. Có Bán Đâm.

Hàng von nguyên Hoàn Cầu nhưng Đều đã dùng kết quả tốt đẹp. Gia đình hạnh phúc đầm đìa.

Có bán tại các nhà thuốc Tây các hiệu Mỹ Phẩm lớn.

Tổng Phát Hành tại hiệu **THIÊN HƯƠNG**
số 11 Đại lộ Nguyễn-thái-Học (Cầu Ông Lãnh) Saigon

TIN ĐẶC BIỆT

(Tiếp theo 2 trang 1)

Thông cáo chính thức và kết quả của hội nghị trên đây, đăng trong các báo ở Hànội ra ngày 18-4-62 cho biết rằng : đã hoàn thành hai nhiệm vụ trên đây, chính phủ cộng sản sẽ thu mua của nông dân theo giá chính thức một số lượng nông sản nhiều gấp rưỡi năm ngoái.

Hàng năm, cứ trước mỗi vụ thu hoạch bao nhiêu chính phủ cộng sản Bắc Việt lại luôn luôn nhấn mạnh những « lợi ích hết sức quan trọng » của việc thu mua nông sản để xuất cảng sang các nước cộng sản khác, đặng đổi lấy nguyên vật liệu và hàng hóa do các nước kỹ thế tạo đem và cung cấp cho dân. Nhưng trong thực tế, hàng hóa phẩm vật cần thiết cho đời sống nhân dân mà trong nước không sản xuất được và phải nhập cảng ngoại quốc vẫn luôn luôn thì cố rất ít đến nỗi mọi người đều cho rằng hàng nhập cảng là một món xa xỉ phẩm không nơi nước. Tỷ như thuốc chữa bệnh thiếu đến nỗi chính phủ Bắc Việt đã phải thi hành biện pháp thu mua với giá cao cả đến những thứ thuốc cần bông mà nhân dân chưa có : giữ và chưa dùng đến. Báo *Thời Mới* ngày 13-3-62 đã cho biết rằng trên thị trường chợ đen ở Bắc Việt, hiện có bán rất nhiều thứ hàng giá mạo là hàng ngoại quốc nhập cảng. Những ống thuốc về nước Tung Cung được đem bán và nơi rằng đó là thuốc mê Pê ni xi lin.

Một thứ đồ dùng rất thường khác như các bông đèn đặc biệt để dùng là của tài chính hiện nay Hà Nội hiện nay. Báo *Thời Mới*, số 2881 ra ngày 12-4-62 đã đăng trong mục «Dọc quanh thị trường» một bài nguyên văn như sau :

« Trong bức thư của bạn Thanh Hà gửi cho thời báo than phiền về chuyện bông đèn nhỏ, có đoạn viết : — Tôi có cái bông đèn 6 vòng đang chạy đến đó sau xe đạp bị chếy tốc. Tôi đã đến các cửa hàng bán phụ tùng xe đạp, các cửa hàng bán bóa ô rtô-ngô, *thậm chí cả cửa nhà các bạn đi công tác qua các tỉnh ghé cho cái hàng ngũ bếm lim mua hộ cái bông đèn ấy nhưng đều không có.* Tôi khi đến các hộp kinh hàng nên của các bạn ngồi quanh Bờ Hồ và phố Hàng Đao (Hà nội) thì chao ôi, sao mà nhiều thế. Lòng mừng thầm cho cái đèn đó của tôi sắp có sinh sống, tôi liền hỏi mua ngay. Nhưng hàng nào cũng vậy, đều nói giá từ 1d 30 đến 1d 50 (tức là bằng từ 1 đồng đến 16 đồng tiền Việt Nam tính theo giá gạo). Có hàng không bảy ở trên mặt kinh mà lại đến điểm mất tên dạy nhỏ cơ, 1 bề rồi cuối cùng thì cũng phải nhẫm mất bốt rồi 1d 30 để dầy lấy ánh sáng cho cái đèn đó của tôi ».

ĐOÀN-GIÁC

VIỆT NAM CỘNG HÒA
—
NHÀ TỔNG GIÁM ĐỐC XÃ HỘI
trực thuộc Tổng Thống Phủ

Thông-Cáo

Ngày 12 tháng 6 năm 1962 hồi 9 giờ sáng tại Nhà Tổng Giám Đốc Xã Hội trực thuộc Tổng Thống Phủ, số 114 đường Bùi thị Xuân Saigon, sẽ có cuộc :

a) Thầu cung cấp :
— 30.000 thước vải trắng,
— 30.000 quyển vở học sinh 50 trang.

— 160 tấn gạo trắng số 1 (25% tấm)

Sách Điều Kiện để tại Sở Kế toán Nhà Tổng Giám Đốc Xã Hội đã các nhà thầu đến xem trong những ngày giờ làm việc.

b) Khảo giá mua 15.000 khăn bông cỡ 30cm x 70cm.

SAIGON, ngày 17 tháng 6 năm 1962
NHÀ TỔNG GIÁM ĐỐC XÃ HỘI

Buổi Liên Hoan

của Trung Tiểu Học Tư Thục HUỲNH-THỊ-NGÀ tổ chức tại trụ sở Tổng Đoàn Thanh Niên Học Đường số 2 Đại lộ Thống Nhất hồi 9giờ sáng ngày 27-3-62.

Để mừng các em Học Sinh đã vẻ vang trúng tuyển kỳ thi THĐ NC khóa ngày 26-4-62 và nhất là để khen tặng em TRẦN-THIỆN-DŨNG học sinh lớp Đệ Tứ A I đã chiếm ưu hạng, THỦ KHOA ở Trung Tâm Nguyễn Tri thuộc Hội Đồng 7. Đã tổ một tuần dự biến để đó với các em Thủ Khoa thì sinh Công cũng như Tư mà học sinh trường HUỲNH THỊ-NGÀ chiếm được.

Buổi LIÊN HOAN sẽ có phần Ca Vũ Nhạc Kịch giúp vui do ban Văn Nghệ của Trường tính diễn với sự hợp tác của quý liệt TRẦN-VĂN-TRẠCH và một số nghệ sĩ danh tiếng Thủ đô. Bà Hiệu Trưởng, Toàn Ban Giám Đốc và Toàn Ban Giáo sư trân trọng kính mời Quý vị Phụ Huynh Học sinh của Trường : hãy liệt tham dự buổi liên hoan để khen thưởng những thí sinh trúng tuyển và khích lệ các thí sinh không may mắn.

KÍNH MỜI

NHẮN TÍN : 118 em trúng tuyển THĐNC, 82 em trúng tuyển Tiểu học và những Học sinh Trường có tham dự điểm hành ngày Đại Hội Thanh Niên Học Đường Thủ Đô ; hãy liên lạc với trường vào 3 giờ chiều ngày **26-5-62** để nhận thiệp mời, chụp hình kỷ niệm gắp phần tổ chức buổi LIÊN HOAN.

TRUNG TIỂU HỌC TƯ THỤC **HUỲNH-THỊ-NGÀ**
Số 10 Trần nhật Duật Tân-Định, G.P. số 1983/GD/PCHV/ND
TỔNG KHAI GIẢNG **1-6-62**
Đủ các Lớp Sáng — Chiều và Tối
Từ Đệ Nhị đến Đệ Thất và từ Lớp Nhất đến Lớp Năm
Danh sách Thí Sinh trúng tuyển có đăng tiếp bảo Tiếng Chuông, Lê Sống ngày 24, 25-5, Thời Báo 25-5, Dân Việt 26-5 và có niêm yết tại Trường.

CÂM TẠ ĐỒNG BÀO

Xin gửi lời chân thành cảm tạ quý vị Đồng bào cử tri quận Hóc Môn đã đạt là phiếu tín nhiệm nơi tôi, nhất là một số quý bạn ở các nơi : Tân Hiệp, Bà Điểm, Trung Chánh v.v... đã tận tâm giúp đỡ trên phương diện tinh thần, khuyến thưởng vật chất ! Trong cũng cuộc tôi ra tranh cử Dân Biểu Quốc Hội ngày 20-5-62 vừa qua.

— Cũng như lần trước ở Quận Tân Bình, lần nầy tôi lại vận động Thủ Phiếu (cũng bị thua người đắc diện chính thức của Phong Trào C.M.Q.G.) nhưng tôi rất vung vuông vì đã đoạt lòng Dân tín tưởng Hà nhiều.

Vậy kính xin quý bạn cùng 12.353 quý vị cử tri trong quận nhà nhận nơi đây tâm lòng tri ân nồng hậu của tôi.

Thân sĩ NG.-NGỌC-CẦM
Ứng cử viên Dân Biểu Quốc Hội Quận Hóc Môn (Gia Định)

RAO VẶT

FOTOCOPY

Rẻ nhất, lấy ngay, đã loại máy 711 Nguyễn Hoàng Saigon (Hành lang Ciné), Cầu mua giấy THERMO FAX, GEVACOPY (N) COPYPAPER.

Bán 5 căn Phố lầu đúc mới cao luôn đất, điện nước riêng hẻm Phan Đình Phùng. Xin hỏi 272 Lê thánh Tôn Saigon.

Sang hoặc bán lẻ đắc rẻ nhà phòng đủ tiện nghi, nơi yên tĩnh, mát, tiện đi lại : 89 Phan kế Bính Dakao (Vigerie), gần Đình tiền Hoàng.

ÁO quần trắng nhỏ dùng Bạt Giặt nguyên chất 108 siêu : HỒNG LIÊN 134 Trần quang Khải — Saigon.

BÁN và CHO MƯỚN

Biệt thự lầu, 1 150m/2 đất, 9 buồng, 3 buồng tắm, nhà bếp, nhà xe, phòng gia nhân, nhà xe, kho nhỏ, khu lớn. Phố lầu đúc, mới cất 120m/2 đất, đầu đủ đồ điện, nước máy, giao nhà ngay, tại Lê văn Duyệt Saigon.

Phố 2 lầu-đúc, mới cất, đủ tiện nghi, tại Võ Tánh Sg. Xin hỏi Hoa Lư 599 Lê văn Duyệt Saigon.

VIỆT - NAM HỌC - ĐƯỜNG

38, Đường Tân Định — Giấy phép số 5.305 GD/HV4

Hiệu trưởng Ô. Lương duyên Trinh

Khai giảng niên-khóa 62-63. **1-6-62** ĐỦ LỚP : Đệ Nhị, Đệ Tam, Đệ Tứ, Đệ Ngũ, Đệ Lục, Đệ Thất.

Đặc-điểm : *Kỷ luật nghiêm* : Kiểm soát thường xuyên học sinh. *Giáo sư uy tín* : Ô. Ô. Trinh, Đại, Lăng, Nhân, Uyên, Chuyết, Gisi, Tiếu... *Giờ học nhiều* : Tuần học từ 22 đến 28 giờ. *Học phí nhẹ* : Nhì : 320đ. và 300đ. Tam : 240đ. và 220đ. Tứ : 200đ. và 180đ.

TRUNG-HỌC **NGUYỄN-BÁ-TÒNG**

73 BÙI - THỊ - XUÂN — SAIGON — Đ. T. 25.161

Giấy phép số 550/GD/HV/TR ngày 11 - 1 - 1958
Nghị định số 955/GD/HV/ND ngày 17 - 7 - 1961

Trân trọng thông báo cùng Quý Phụ huynh và các em học sinh về

Ngày Khai Giảng

1 - 6 - 62 : Các lớp từ Đệ Thất đến ĐỆ NHỊ A, B, C.
5 - 7 - 62 : Lớp Đệ NHẤT A, B, C.
1 - 8 - 62 : Các lớp ĐỆ NHẤT C ANH VĂN và PHÁP VĂN.

BUỔI TỐI chỉ có các lớp ĐỆ NHẤT C ANH VĂN và PHÁP VĂN.

VIỆC NHẬP HỌC : Toàn thể học sinh năm nữ, mới có từ ĐỆ THẤT tới ĐỆ NHẤT muốn nhập học, phải tới ghi tên tại Văn phòng.

RIÊNG VỀ NGÀY KHAI GIẢNG 1 - 6 - 62 : *Các học sinh lớp sáng cũng như lớp chiều phải có mặt tại trường hồi 7 giờ 30.*

MỘT TIN ĐÁNG MỪNG cho đồng bào Thủ - Đô

Bắt đầu từ tháng 8-1962 !

Sẽ có chừng 100 xe buýt mới màu cam hiệu INTERNATIONAL chạy trên tất cả các ngã đường Thủ Đô.

✱ Đồng bào không còn băn khoăn vì nạn thiếu xe.
✱ Hành khách không cèn phiền hà vì xe chật và Công Quản cũng mong ngại deo xe sẽ chấm dứt.
✱ Công tư chức và học sinh không còn lo ngại đi làm, đi học, đi về trễ giờ.

TƯ-THỤC SƠ CẤP **VĂN-HÓA**

138, Hai Bà Trưng — Đ.T. Saigon 680
Giấy phép số 251/HCNV — Hiệu Trưởng : Ô. CHÚ-HƯƠNG

(1-6-62) Mở các lớp SƠ CẤP Chương trình VIỆT

ĐẶC ĐIỂM : Trường sở rộng rãi, có đầy đủ tiện nghi ; liên lạc mật thiết giữa nhà trường và gia đình ; số học sinh nhận có hạn ; học phí vừa phải.

Xin ghi tên đề giữ chỗ ngay tự bây giờ tại Văn phòng

TƯ THỤC **LES LAURIERS**

2, Đinh công Tráng — Tân Định (Saigon) — Tel. SG. 276
Giấy phép số 13820 GD/T/TH/TT ngày 6-11-1958

TRUNG HỌC VIỆT và PHÁP — Đệ I và Đệ II CẤP

LỊCH KHAI GIẢNG NIÊN KHÓA 1962-1963

1) Ngày 16 tháng 5 : các lớp Lục, Ngũ và Tứ
2) Ngày 15 tháng 6 : các lớp Nhì và Tam (A và B)
3) Ngày 18 tháng 6 : các lớp Thất
4) Ngày 17 tháng 7 : các lớp dự Chương trình Pháp : Tiểu Học : 9e, 8e và 7e. Trung Học từ 6eM đến 1eeM Math. Elém. và Sciences Exp.

Thi T.H.Đ.N.C. ngày 26-4-62 có 36 Học sinh LES LAURIERS trúng tuyển (1 Bình, 8 Bình thứ) trong số trăng công 76 Thí sinh (S. bách phân : 47%).

TƯ THỤC **KIẾN - THIẾT**

223/4 Phan đình Phùng — Saigon
Hiệu trưởng : Ô. Huỳnh - văn - Phước
G.P. 13825 — GD/TTH/TR ngày 6-11-1958

KẾT QUẢ THI T.H.Đ.N.C. KHÓA 26-4-62

Dự thi : 286. Đậu : 87. Tỷ lệ : 30, 41%

4 Bình, 15 Bình Thứ

Danh sách học sinh đậu yết tại trường

1-6 : KHAI GIẢNG BUỔI SÁNG, CHIỀU, TỐI

Thất, Lục, Ngũ, Tứ, Tứ học lại — Đệ Tam, Đệ Nhị A,B (học riêng)

TRUNG HỌC TƯ THỤC SÀO NAM **Thông-Cáo**

95, Nguyễn thái Học Saigon
G.P. số 1122 GD/HV/TR cấp ngày 9-7-60

1-6 Mở đủ các lớp Trung Tiểu Học

Học phí Thất : 120đ. Lục : 140đ. Ngũ 160đ. Tứ : 220đ.
— Học sinh cũ của các Giáo sư hiện dạy tại trường đều được giảm phí.

Nữ - Sinh Chú ý !

Lớp Bà tức Pháp văn : THẤT — LỤC — NGŨ — TỨ
Do Bà AN - THỊ - KỲ, nguyên Giáo Sư Trường TRUNG-VƯƠNG hướng dẫn.

MỞ NGÀY 1-6-1962

Ghi tên tại VIỆT NAM HỌC ĐƯỜNG, 38 Đặng Tất, Tân Định

TƯ THỤC **ĐẠT ĐỨC**

MẪU GIÁO, TIỂU HỌC, TRUNG HỌC I, II CẤP

73, đường Chi-Lăng — Gia-định

Giấy phép B.Q.G.D.D. số 6333/GD/TTH/TTR

Khai giảng 1-6-1962

TAM A và TAM B : Sáng (7giờ30— 11giờ30)
NHỊ A và NHỊ B : Chiều (2giờ — 4giờ)

Danh sách thí sinh của 3 lớp đệ tứ ĐẠT-ĐỨC trúng tuyển kỳ thi Trung Học Đệ Nhất Cấp ngày 26-4-1962

Họ và tên thí sinh	Họ và tên thí sinh
1 Nguyễn thị A	906 Trần thị Th...
40 Đặng thị Bông	921 Hồ thị Kim Thoa (B.T.)
43 Cù thị Cầm	966 Cù thị Tý
141 Huỳnh Hoa	995 Lê thị Yến
165 Nguyễn thị Hồng	33 Lê văn Bách
231 Trần kim Liên (B.T.)	46 Phan hoàng Bảo
247 Trinh thị Lợi	120 Cao hồng Chau
256 Phan thị Mai tức Huyền Liên	121 Lâu hồng Châu (BT)
259 Trần thị Bạch Mai	122 Lê bông Châu
269 Hồ thị Mừng	127 Trần văn Châu
287 Đinh thị kim Nga	146 Đào văn Chiến (B.T.)
383 Trần thị Sương	168 Trương trọng Chương (B)
386 Hồ ngọc Sương	201 Lê Đài
392 Nguyễn ngọc Sương	262 Bùi văn Đông
416 Đặng kim Tiến	301 Lê văn Giỏi
490 Hà thị tường Vi	314 Nguyễn phúc Hai
523 Trần thị Ánh	346 Kỳ văn Hiệp
548 Đỗ phan thị Hải Châu(B.T.)	385 Phạm minh Hoàng (B.T.)
558 Trang thị Chất	399 Phùng văn Hồng
564 Nguyễn thị Thu Cúc	447 Phạm đức Huyen
581 Đoàn thị Dung	463 Phan văn Kc
779 Nguyễn thị Ngọc	520 Phan văn Lu
812 Nguyễn thị Nhi	549 Phan duy Liêm
804 Nguyễn thị Nhàn	1705 Trương vương Hoàng
625 Cao khắc Minh	1711 Nguyễn văn Hoàng
692 Nguyễn văn Ngọ (B.T.)	1716 Lê vỹ Hùng
772 Nguyễn duy Phi	1786 Mã du Kha (B.T.)
817 Lâm văn Quân	1900 Trương minh Lộc
828 Huỳnh ngọc Qui (B.T.)	1909 Trần kim Lộc
863 Nguyễn văn Sang	2041 Phan trương Minh (B.T.)
912 Đinh qui Trọng	2063 Nguyễn hữu Nam
918 Điệp thanh Tú	2066 Trang hoàng Nam
1123 Dương văn Thanh	2086 Huỳnh thanh Ngà
1212 Trần trung Thủy	2116 Lê công Nhiều
1217 Phạm phú Thọ	2144 Lê văn Nghĩa
1268 Trịnh văn Xin	2214 Ngô đức Phương
1270 Huỳnh văn Xuân	2254 Nguyễn văn Qui
1288 Nguyễn văn Ái	2280 Trần văn Ru
1414 Trần quang Châu (B.T.)	2345 Trần lý Tài
1418 Nguyễn thu Châu	2349 Huỳnh đình Tâm (B.T.)
1465 Lê văn Danh	2464 Lê văn Tường
1498 Đinh khắc Duyên	2470 Lâm hữu Thạch
1569 Lê minh Đức	2525 Huỳnh văn Thảo
1574 Phan văn Đức	2537 Đỗ hữu Thiện
1601 Võ văn Giàu	2559 Trần ngọc Thiện
1688 Đặng đình Hòa	2652 Nguyễn thăng Trí
1696 Huỳnh hồng Hoàng (B.T.)	681 Trần Tân Nụ
1704 Trương minh Hoàng	2226 Huỳnh Thoại Quang
841 Đặng thị Phụng	2818 Hồ Thế Khang
	1493 Nguyễn đức Dũng (B.T.)

29-5-62 - 1556

HÔM NAY | NHẬT BÁO NGHỊ LUẬN CHANH TRỊ KINH TẾ XÃ HỘI VĂN HÓA

Tự Do

TIẾNG NÓI CỦA NGƯỜI VIỆT TỰ DO

Chủ nhiệm : KIỀU-VĂN-LÂN

Báo-quán : 25-27-29, Võ-Tánh – Saigon – Hộp thư số 653 – Điện thoại tự động 25.521

Năm thứ Chín.—Số 1.556 Thứ Ba 29-5-62 (26 th. Tư (th.) Nhâm-Dần) Giá 2 đ.

ĐỌC TRONG SỐ NÀY :

- Một Ban điều tra quốc tế đã đến Việt Nam điều tra kỹ càng về việc Việt Cộng phá hoại giáo dục, ngăn cản học sinh, giết hại giáo chức
- Mặc cả gay go ở Lào bằng tối hậu thư và hành động quân sự : Cộng quân tiến đánh, Phouma đe doạ, Thái tập trung binh, Mỹ dồn quân tới
- Viên Thuyền trưởng tàu Lạc Hồng (đậu ở Vũng Tàu) đã bị Toà ra lệnh bắt giam

Ngoại trưởng ÚC tới Saigon

SAIGON.— Ngoại trưởng Úc Sir Garfield Barwick sẽ đến viếng Saigon từ ngày 29 tháng 5 đến 1 tháng sáu. Ngoại trưởng Barwick sẽ từ Singapore đến vào lúc 12gio25 trực chuyến bay của hãng hàng không Pan American, và sẽ rời Saigon đi Hong Kong hồi 13 giờ 15 ngày 1 tháng 6.

Khi đến phi trường Tân Sơn Nhứt Ngoại trưởng Barwick sẽ mở một cuộc họp báo. Phái đoàn gồm có ông Anderson phụ tá Bộ trưởng Thương Mại, chuyên trách về Nam Á và Đông Nam Á sự vụ, Dingle, bí thư Bộ trưởng Ngoại giao. Bà Ngoại trưởng cũng cùng đi với Phái đoàn.

Đây là một cuộc viếng thăm quan trọng nhất của các nhân vật Úc trong mấy năm gần đây.

Tin vắn Quốc tế

- Thủ tướng Thái có thể sẽ là Tổng tư lệnh chế huy Liên quân Đông Nam Á, và tướng Harkins sẽ là phụ tá cho ông. Kế hoạch đó đương được nghiên cứu.
- Một phiên viện tiền chế gồm 100 giường và 10 nữ điều dưỡng viên đã được đem tới Thái lan cho quân Mỹ xử dụng.
- Lãnh tụ đảng Tân Trung Hoa (chống Cộng, đối lập với Tưởng giới Thạch) là ông Sa Tung Chi đương nhậm đã bị Tòa án ở Đài Bắc xử bì mật và kết án tử hình.
- Mặt Trận Giải Phóng Ai Cập Ri tuyên bố tự mình sẽ tổ chức bầu vệ cho công nhân Hồi Giáo cại Alger và Oran.
- Trong chuyến bay 3 vòng quý đạo, Carpenter đã nhận thấy trái cầu tung ra ngoài vân lơ lửng bay theo sát phi thuyền Carpenter đã dần giải có phạm một lỗi là xử dụng dồng thời 2 hệ thống điều khiển phi thuyền, do đấy đã hoang phí nhiên liệu làm cho sự an ninh của phi hành gia giảm đi.

TIN TỨC MỖI NGÀY

LUÂN ĐÔN. — Các cảnh sát Luân Đôn đã được lệnh mặc cho các đồi trai gái ôm nhau hôn hít tự do ngoài công lộ. Chỉ khi nào thấy quá mê ly, kích thích, mới được lẻ phép tiến mới đi, chứ không được cùng biện pháp cứng rắn như trước.

BOSTON.— Các nhà giải phẫu Mỹ đã thành công trong việc chắp liền một cánh tay đứt rời vào chỗ, bị đứt, cho em Knowles bị bánh xe lửa nghiền.

MÃ LAI— Anh Hashim, người Mã Lai, chỉ trong một đêm bị cùm nặng và mơ thấy tiên, mà biến thành gái.

1 Trung sĩ Hoa Kỳ BỊ THƯƠNG VÌ MÌN VIỆT CỘNG

SAIGON.— Một người tin quân sự Hoa kỳ cho biết, thứ Tư vừa qua, một trung sĩ Mỹ đã bị thương vì đạm phải giữ mìn của Việt cộng làm nổ quả mìn trong khi đưa một nhóm Biệt động quân đi thực tập ở gần Trung lập, thuộc tỉnh Long An, cách Saigon chừng 40 cây số, về phía Tây Bắc.

Vẫn theo nguồn tin trên, viên trung sĩ này đã bị những mảnh mìn nổ trúng một tay, khiến cánh tay này có thể bị bại dược.

Viên Trung sĩ bị thương hiện đang nằm điều trị tại một bệnh xá trên phi trường Tân Sơn Nhứt và đánh tính của được giữ kín.

DÂN ĐÓI NỔI DẬY Ở TRUNG CỘNG

Quân đội Trung Cộng được lệnh đuổi 4 triệu dân ở Thượng Hải đi các miền quê.

- Ông Phouma hạ tối hậu thư hẹn ngày 15-6 thì phải lập xong Chánh Phủ Liên Hiệp.
- Cộng quân phản ứng chống Mỹ, đánh lớn và chiếm Saravane.
- Thái Lan đem binh ra biên giới.

Dân đói làm dữ ở Thượng Hải

THƯỢNG HẢI (ĐBX).- Hàng triệu dân đói làm dữ ở Thượng Hải, như cướp phá, đã đảo, khiến Chánh phủ Trung Cộng sợ có lạo động nên Chánh phủ đã huy động quân đội, cấp tốc cưỡng bách tản cư 4 triệu rưỡi dân đô, chỉ để lại trong thành phố chừng 4 triệu mà thôi.

Nổi loạn tại Quảng-Châu

HƯƠNG-CẢNG (UPI) 27-5.— Hôm nay, một nhật báo ở Hương Cảng loan tin hơn 10.000 người đã nổi loạn tại QuảngChâu hồm thứ tư qua vì Trung Cộng đã cấm đi cư.

Tờ "Daily Express" cho biết vụ nổi loạn nầy xảy ra khi có lệnh ngưng bán vé xe lửa từ Quảng Châu đi Shumchun, một thị trấn gần biên giới.

Một số lớn cảnh binh Trung cộng đã bị số người nổi loạn đánh nga. Cộng sản phải điều động quân đội can thiệp. Ít ra có 10 người bị giết hay bị thương.

Đoàn người nổi loạn đã đập phá tất cả vật dụng tại nhà ga.

Cộng quân phản ứng vụ Thái Lan

UBOL (Reuter) 27-5. Theo một nguồn tin không được xác nhận, nghe được tại đài thâu thanh biên giới ở Ubol thì Saravane, thủ phủ miền Hạ Lào, đã thất thủ sáng hôm qua sau 3 ngày bị vây khốn.

Nguồn tin nầy không cho biết thêm chi tiết, nhưng có lẽ thành phố Saravane đã bị hư hại nặng nề vì trọng pháo và bích kích pháo địch nã vào liên tục.

Một đơn vị quân đội Thái gồm 1 trung đoàn, có một tiểu đoàn pháo binh được trang bị đủ các khẩu dại bác 105 ly, tối qua đã được điều động từ trấn cứ đồng trại tại Ubol đến gần biên giới.

Còn tin Lào thì chỉ nhận tăng Saravane đương bị tấn công mạnh.

Ô. Phouma hăm dọa

(REUTER) 26-5.— Hôm nay, hoàng - thân Souvanna Phouma cho hay ông sẽ rời Lào đi Ba Lê vào hồm 15-6 tới nếu việc thành lập một chánh phủ Liên hiệp quốc gia không thể thực hiện được trước thời gian đó. Ông phải đi ăn cưới con gái ông. Và nếu việc điều đình không tốt đẹp, ông sẽ ra đi luôn, không trở lại Ai Lao.

(UPI) 27-5.— Đáp lời báo Pravda (Nga) ông cho biết ông « tắt cám động » về lời tuyên bố của Kroushtchev mới đây muốn có một giải pháp hòa bình cho vấn đề Lào.

Ông Phouma khẩn thiết yêu cầu Mỹ vì quyền lợi của hòa bình nên ngưng hẳn sự can thiệp vào nội bộ Ai Lao.

Chánh phủ Lào lên án ông Phouma

(REUTER) 27-5.— Hôm nay, quyền ngoại trưởng Lào Sisouk Na Champassak lên án hoàng thân Souvanna Phouma gây áp lực cho phe thiên hữu bằng cách đưa ra thời hạn chót là ba tuần lễ để thành lập chánh phủ liên hiệp quốc gia.

Ông nói cũng thông tin viên Reuter rằng đề nghị của hoàng thân Phouma là một tối hậu thư và một hình thức áp lực.

Ông cho rằng nếu hoàng thân Phouma thật bụng muốn giải quyết vấn đề Lào, ông phải lưu lại ở Lào cho tới khi những mối bất đồng được dàn xếp.

Thái Lan thương nghị với Bắc Việt

VỌNG CÁC (Reuter) 26-5. Hôm qua, tại Vọng Các có tin cho hay Thái Lan sẽ mở các cuộc thương nghị trực tiếp với Bắc Việt nhằm giải quyết vấn đề Việt kiều tỵ nạn hiện trú ngụ tại các tỉnh miền Bắc Thái Lan, vốn là một vấn đề kéo dài đã khá lâu.

Trưởng Prapart Charusathien, bộ trưởng nội vụ cho biết các cuộc thương thuyết có thể sẽ được mở tại Hànọi.

Trước đây, Thái lan đã thỏa thuận cho hồi hương 30.000 Việt kiều trong một thời hạn là hai năm. Chừng 70.000 Việt kiều hiện còn trú tại Thái Lan.

Mỹ đưa đồ bộ nữa

HOA THỊNH ĐỐN (AFP) 26-5.— Hôm nay tại bộ quốc phòng người ta loan tin rằng một tiểu đoàn, gồm 1.800 người thuộc thủy binh lục chiến vừa xuống tàu ở đảo Xung thăng và hiện đang ở trên tàu của Đệ thất hạm đội Mỹ trên Nam Hải và ở gần Vịnh Thái Lan.

Tại Ngũ giác đài, người ta nhận rằng trong trường hợp cần dùng, các quân đó có thể được gởi đi Thái lan để tăng cường quân đội Mỹ trấn đóng tại nước nầy.

Nhưng lại tỏ ý hòa hoãn

HOA-THỊNH-ĐỐN (AP) 27-5.— Hôm chủ nhựt, ông Averell Harriman, cố vấn tối cao về Viễn Đông sự vụ của Tổng thống Kennedy cho hay rằng quân đội Mỹ được đưa tới tại TháiLan cho đến khi nào đạt được một thoả ước về một chánh phủ Liên hiệp quốc gia và về nền độc lập của Lào.

Ông cho hay việc đóng quân Mỹ tại Thái Lan nhằm giúp vào việc thiết lập lại hình chiến tại Ai Lao. Sự việc nầy làm cho cộng sản dừng lại trong chừng và nghe ngóng... làm cho chúng công nhận rằng chúng ta sẽ chiến đấu và không thể bỏ rơi tất cả vùng Đông Nam Á.

Chú tàu Lạc Hồng đã bị tống giam

SAIGON.— Sau cuộc điều tra vụ tàu Lạc-Hồng bị đâm tại Vũng Tàu làm cho nhiều người bị thiệt mạng. Trưa thứ bảy ngày 26-5-62, thuyền trưởng Nguyễn thế Nghiệp Ct tờ Nha giám đốc C.S.C.A. được giải tới hỏi lý cuộc. Kết quả sau cuộc thẩm vấn ở dự thẩm, ô. Nghiệp đã bị tống giam Chí Hoà.

Hoan nghênh tinh thần xung phong thi hành quân dịch của thanh niên Việt gốc Hoa

NHẬN XÉT THỜI CUỘC

Khó xử

Bám ngay vào vụ tướng Soian được Tòa Án Quân sự Tối Cao cho hưởng trường hợp giảm khinh và giảm án xuống tù chung thân, các luật sư của tướng Jouhaud nhao nhao xin cho tướng này được thoát cái chết. Tổng thống De Gaulle sẽ phải quyết định về việc đó.

Có lẽ quyết định ấy không phải dễ dàng gì ! Vì ngay sau khi án tử chung thân của Soian được tuyên ra, các báo nói tiếng trên thế giới đã gần như đồng thanh mà bảo rằng « De Gaulle đợi bọi và Quân Đội Bí Mật đợi thống ! Bạn ấn có tính cách khuyến khích Quân Đội Bí Mật cứ hoạt động mạnh, vì họ có thể tin chắc rằng họ sẽ không bị trừng phạt ».

Trước tình hình khẩn tại, bản án đó quả là một tiếng sét đánh xuống đầu De Gaulle. Nên hiểu rằng, ở bên Pháp, Tòa Án không phải là một đựng cụ trong tay quyền Hành Pháp, và không có một bảo nào trên thế giới nghĩ ngờ rằng De Gaulle đã có ý muốn thế tay. Hộ đều nếu lên sự thật là : « De Gaulle muốn đánh mạnh xuống Soian, nhưng Tòa Án Tối Cao đã ngăn tay ». De Gaulle đã góp phần tiếng sét, vì chẳng sách tướng quyết của ông đã không thể thi hành, và bọn Quân Đội Bí Mật đã được bản án khuyến khích.

Cố nhiên, chúng ta vẫn có thể ngờ rằng chính De Gaulle đã không muốn thẳng tay đánh xuống đầu Soian và ông ta đã ngầm vận động với Tòa Án. Nhưng trước quốc dân, trước thế giới, vì chính sách của ông, vì chế độ, vì tương lai và danh dự dân tộc. Pháp, ông không thể có một thái độ lơ là đánh dấy dân tộc. Pháp, ông không thể có một thái độ yếu mềm. Ông phải Soian, hay ít nữa cũng nhận cái án tử hình rồi kéo dài tình trạng đến lúc có thể ân xá được những kẻ đã cố tình mưu giết ông, lật đổ chế độ, và hội đoàn dự án Pháp.

De Gaulle sẽ phải làm một cái gì đó để gỡ lại hành động của Tòa Án Tối Cao. Một lá ông cũng ân xá Jouhaud, nhưng đồng thời tỏ sự cương quyết bằng cách đòn đp rất mạnh phe Quân Đội Bí Mật ở An gié Ri. Hoặc là ông kéo dài tình thế và không ân xá Jouhaud, và làm mọi việc để tỏ ra ông cương quyết hơn.

Đã có tin De Gaulle giải tán Tòa Án Tối Cao và không cho xử vụ nào nữa.

ÔNG BỘ TRƯỞNG Công chánh và Giao thông duyệt y việc Tăng giá cước xe lửa

SAIGON.— Ông Bộ Trưởng Công Chánh và Giao Thông vừa ký nghị định duyệt y việc tăng tất cả các giá cước xe lửa và chuyên chở hành khách, hành lý, hàng hóa đại và tiểu tốc hành trong các bản cước hay trong các hợp đồng riêng.

Việc tăng giá nầy, ấn định là 3% cho mọi loại giá cước, đã được Nhà Hỏa Xa áp dụng kể từ ngày 1 tháng 5 năm 1962.

ÔNG CỐ VẤN Ngô Đình Nhu đến Mỹ Tho họp Hội nghị ấp chiến lược khu Tiền Giang

MỸ THO.—Hồi 9giờ rưỡi sáng 24-5, ông Ngô đình Nhu, cố vấn chánh trị Phủ Tổng Thống, đã đến Định tường chủ tọa cuộc hội nghị về ấp chiến lược khu Tiền Giang, tại Hội Trường mới dường Gia Long Mỹtho.

Thành phần tham dự cuộc hội nghị, có quý ông : Bộ Trưởng Nội vụ, Bộ Trưởng Công Dân vụ, Tổng Giám Đốc công tác và Thanh niên, Tổng Giám Đốc kế hoạch thanh tra, Đại Biểu Chính - phủ miền Tây Nam - Phần, Nhì Vị Đại Tá Tư Lệnh khu chiến thuật Tiền Giang — Hậu Giang, Quý vị Tỉnh Trưởng : Định tường, Kiến Tường, Kiến Phong, Longan, Kiến Hòa, Vĩnh Bình, và Vĩnh Long, cùng 1 số Đại Biểu Quốc Hội, Cố Ban đặc trách ấp chiến lược Trung ương Quý ông, Quận Trưởng, Tỉ Trưởng và Chủ Tịch Công Dân vụ trong toàn tỉnh Định tường.

Mở đầu cuộc hội nghị, ông Ngô-văn Vàng Đại Biểu chánh phủ miền Tây Nam Phần trình bày lý do cuộc hội nghị là nhằm kiểm điểm công cuộc thiết lập ấp chiến lược, rút ưu khuyết điểm trong quốc sách vừa kể, và thành thì, lợi huấn thị của ông Cố vấn chánh trị Phủ Tổng Thống.

Sau đó, ông Cố Vấn chánh trị đã lần lượt giải đáp và đặt hướng công tác về quốc sách thiết lập ấp chiến lược, theo sự báo cáo của các Tỉnh trưởng hiện đang bị bế mạc.

Cuộc hội nghị tạm chấm dứt hồi 13 giờ. Buổi chiều, từ 14 giờ, ông Cố vấn chánh trị đã thuyết trình về vấn đề lập ấp chiến lược tại nông thôn đến 16 giờ rưỡi thì bế mạc cuộc hội nghị. Đ. T.

Trình diễn nghệ thuật tại miền Nam, Phái đoàn Quốc tế

Chấn Hưng Đạo Đức luôn luôn nghĩ tới đồng bào miền Bắc

SAIGON, 27-5-62.— Chiều hôm qua, tại nhà hàng Đông Khánh, một hữa tiệc đã được Liên đoàn Công chức Cách mạng Quốc gia tổ chức để khoản đãi Phái đoàn Quốc tế Chấn hưng Đạo Đức mới đi trình diễn nghệ thuật tại các đô thị Nha Trang, Qui Nhơn, Huế và Đà Lạt trở về.

Kết thúc buổi tiệc, ông Nguyễn Lượng, Bộ trưởng Tài chánh, đồng thời cũng là Chủ tịch Liên đoàn Công chức, đã lên tiếng ca ngợi những thành công mà Phái đoàn Quốc tế đã thâu được được ở Việt Nam, đặc biệt nhân mạnh vào những điểm tương đồng giữa chủ trương của Phong trào Chấn hưng Đạo đức với tinh thần tiến Pháp V.N. và các chính sách mà Chính phủ V.N. vẫn theo đuổi.

Đáp lại, ông Rajmohan Gandhi đã ca ngợi tinh thần của dân chúng và chính phủ Việt Nam, biểu lộ trong sự hưởng ứng Phong trào Chấn hưng Đạo đức, đặc biệt nhân mạnh vào những buổi trình diễn nghệ thuật ở bên bờ sông Hương, mà buổi cố tới 25.000 người đến tham dự. Ông cũng lên tiếng cám kết rằng Phong trào Chấn hưng Đạo đức sẽ cố gắng làm cho thế giới hiểu rõ hơn sự quả khích của đồng bào Việt Nam, mà sẽ giúp đỡ Việt nam ta sớm đem được hòa bình và tự do trở về với đồng bào miền Nam.

Sau buổi tiệc này, Phái đoàn Quốc tế đã đến đi trình diễn nghệ thuật tại Biên hòa, Vĩnh long, v...

HỌP BÁO CỦA PHÁI BỘ TỔNG LIÊN ĐOÀN GIÁO GIỚI QUỐC TẾ : Các hoạt động khủng bố của Việt Cộng đối với học đường và giáo chức

SAIGON (VTX) 26-5.— Phái bộ điều tra do Tổng Liên đoàn Giáo giới Quốc tế phái tới Việt Nam đã mở cuộc họp báo vào 26-5 tại trụ sở Tổng Hội Giáo giới Việt Nam, số 2 đại lộ Thống Nhứt, để trình bày về nhiệm vụ của Phái bộ là điều tra về những hành động khủng bố của Việt Cộng đối với học đường và giáo giới tại miền thôn quê Việt Nam.

Shri Natarajan, Phó Chủ Tịch Tổng Liên đoàn Giáo giới Quốc tế, Phó Chủ tịch Giáo giới Ấn Độ và Chủ Tịch Uỷ ban Chấp hành của Tổng Hội Giáo giới Ấn Độ tại Á Châu, hiện là Chủ tịch của Phái bộ điều tra.

Nhưng sáng nay Shri Natarajan bị thương trong một tai nạn bất ngờ, nên ông Denis Forestier, Chủ tịch Tổng Hội Giáo giới Pháp và là nhân viên Phái bộ điều tra đã ngỏ lời với báo chí.

Ông Forestier cho biết Phái bộ điều tra đã tới Saigon từ ngày 18 tháng 5 và sẽ từ giã Việt Nam ngày chiều hôm nay. Trước khi lên đường, Phái bộ muốn trình bày với báo chí kết quả cuộc điều tra trong một tuần lễ tại các miền thôn quê Việt Nam với những nhận xét tại chỗ và tình hình học đường và giáo giới cùng nền giáo dục của Việt Nam nói chung.

Công tác của Phái bộ

Trước hết, ông Forestier nói rõ về công tác của Phái bộ từ khi tới Việt Nam. Phái bộ đã được hoàn toàn tự do hoạt động và được sự giúp đỡ chu đáo của các nhà chức trách cũng như của các nhân viên trong Tổng Hội Giáo giới Việt Nam, điều mà Phái bộ hết sức cảm tạ.

Ngày không ngày đêm, Phái bộ đã hội kiến với các nhân vật cao cấp như ông Chủ tịch Quốc Hội Trương vĩnh Lễ, ông Bộ Trưởng Quốc gia Giáo Dục Nguyễn quang Trình, cùng tiếp xúc với tất đông các nhân vật trong giáo giới tại Saigon cũng như tại các tỉnh, các đại diện tổ chức sinh viên, học sinh, các cơ quan xã hội, tôn giáo, các ký Dân biểu, v...

Phái bộ đã đi Ba Xuyên và An Xuyên để quan sát tại chỗ, thực hiện 200 cuộc phỏng vấn hay thăm hỏi, đến thăm các trường học bị khủng bố phá hoại và tiếp xúc với các cơ quan giáo dục địa phương để thu thập các con số thống kê chính xác.

Ngoài ra Phái bộ lại gặp gỡ hàng trăm giáo viên địa phương, thâu riêng các gia đình nạn nhân của sự khủng bố, và ghi nhận được rất nhiều những lời chứng hoặc nói hoặc viết do chính các nạn nhân hay các nhân chứng thuật lại. (Những chứng cớ nầy đều được phiên dịch sang Anh văn và Pháp văn dính kèm theo bản phúc trình).

Sau hết, Phái bộ đã dành suốt đêm thứ sáu 25-5 để thảo bạch bản phúc trình sau khi đã tới Đà Lạt thăm đại khoá Nghị luận hội và Trách vụ của Tổng Hội Giáo giới Việt Nam tổ chức.

Những kết luận của Phái bộ : cần phải báo động ngay với dư luận quốc tế

Kế đó, ông Forestier cho biết bản phúc trình của Phái bộ sẽ được công bố vào sau, nhưng ngay bây giờ ông thấy cần phải cho báo chí rõ những chi tiết về những điều nhận xét và luận kết của Phái bộ, để có thể báo động ngay với dư luận quốc nội cũng như quốc tế.

Đại để, bản phúc trình của Phái bộ gồm những điểm chính như sau :

a) Phái bộ công nhận rằng từ năm 1954, Chính Phủ Việt Nam Cộng Hòa đã có những nỗ lực lớn lao để phát triển nền giáo dục và khuếch trương trường học. Phái bộ lấy thí dụ con số học sinh tại tỉnh Ba Xuyên đã từ 3.096 người năm 1954, lên tới 27.958 người năm 1961-62.

b) Phái bộ công nhận sáng Việt cộng đã gây một phong trào khủng bố rộng lớn nhằm vào học đường và giáo sinh trên lãnh thổ Việt Nam Cộng Hòa. Phong trào không bề nào theo sự nhận xét của Phái bộ, đã phát khởi từ năm 1959, trước hết nhằm vào các tỉnh biên giới và các tỉnh miền Nam. Từ năm 1960, phong trào không bề ngừng gia tăng gây hại và lan rộng đến khắp các tỉnh.

Vào cuối năm 1961, ngay nhiều nơi gần Saigon cũng bị nạn khủng bố của Việt Cộng và người ta có thể kết luận rằng từ năm đó, các trường học ở khắp mọi nơi trên lãnh thổ Việt Nam Cộng Hòa đều bị ảnh hưởng bởi nạn khủng bố của Cộng sản.

c) Phái bộ nhận thấy rằng những hành động khủng bố đó rõ ràng mạnh ở những thân xá bảo lành, thiếu các phương tiện bảo vệ an ninh. Sự thả bỏn về giao thông cũng giúp cho Việt Cộng dễ mạnh phong trào phá hoại và khủng bố học đường.

Những giáo chức bị bắt cóc, tra tấn và sát hại

d) Theo các chứng cớ thâu lượm được, Phái bộ nhận thấy rằng bọn Việt cộng cảm thù giáo chức vì họ đóng vai trò chủ yếu trong tinh giáo dục của Chính phủ, cũng bởi sinh thì chức các cuộc chào cờ, hát Quốc ca, dạy học sinh về công dân giáo dục, v... Bọn Việt cộng của chủ giáo chức là nhân viên của Chính phủ, hoạt động gián điệp và tuyên truyền cho chính phủ. Bởi vậy, Việt cộng nhiều lần đọa nạt, cưỡng bách giáo chức không được tuân theo lệnh của chính quyền và phương pháp giáo dục.

e) Phái bộ ghi nhận những trường hợp khủng bố điển hình như : giáo chức bị bọn không bề Việt Cộng bắt cóc, tra tấn và sát hại. Nhiều giáo viên bị chúng triệt đánh rất đã man, giam giữ không cho ăn uống. Chúng lên án rồi bắn chết những giáo chức theo thói khôi tay chúng. Một số giáo chức bị chúng bắt giam, hành hạ một thời gian rồi cho về, nhưng có nhiều người bị chúng hành quyết.

(Xem tiếp 2 trang 4)

BIỂN THỦ trên 200.000đồng của Nha Ngư Nghiệp

★ Một ông Thơm sự đã về hưu bị bắt.

BÔ THÀNH.— Hôm vừa qua, nhà chức trách Đô Thành, phát giác ra một vụ biển thủ tại Nha Ngư Nghiệp. Số tiền biển thủ 230 ngàn, thủ phạm là ông Cung đình Hiến (nguyên thơm sự của Nha nầy đã về hưu). Theo tin người hiểu chuyện cho biết thì Nha nầy có một số máy, bán chịu cho các ngư phủ để rập vào ghe chạy ra khơi đánh cá ; những chủ ghe đánh cá được trả tiền bằng nhiều kỳ. Khi những chủ ghe đánh cá đem tiền đến trả, thì ông nguyên thơm sự Cung đình Hiến nhận tiền và cố làm biên lai. Khi ông nầy về hưu thì cố trao số sách và tiền bạc lại đã trách ông Cũm Đức, nhưng ông nầy sẽ bắt số sách và tiền bạc mới hay là ông Hiến đã tham lạm số Bạc nói trên, ông Hiến liền bị tạm cầu lưu để thẩm vấn.

1 tổ chức buôn bán thuốc trụ sinh CHỢ ĐEN

BÔ THÀNH.— Cách đây lối 2 tháng, được một tin cho hay tại đường Trương minh Giảng có một tổ chức buôn bán thuốc trụ sinh giá chợ đen. Tổ chức nầy có đông người họ tóa ra đến các nhà thuốc Tây ở Đô Thành Kiểm mua thuốc trụ sinh như : Penicilline, Terramycine, Aureomycine v... chở về miền Hậu giang hàn giá chợ đen... Công cuộc chuyên chở thuốc từ Đô Thành và các tỉnh hàng xe đò lịch biệt « Trắc tông » hoặc gởi hàng xe đò đến các sân ga lãnh chở ăn tiền công rất đắt.

Nhà chức trách vận 3 liên phái nhân viên bao an tình theo dõi tổ chức buôn bán chợ đen thuốc trụ sinh cối trên.

Sau gần 2 tháng theo dõi, nhân viên an ninh thâu thập được đầy đủ tài liệu và công cuộc buôn bán nầy : Bọn buôn lậu gào thiệp với Việt Cộng bắc cầu Tây quan mua lại thuốc trụ sinh với giá mắc chưt ít và đang tọa giá để mua thuốc. Mỗi khi thuốc mua được bọ đóng vào thùng gỗ rồi đó hoặc chở bằng tắc xăng nhà và các tỉnh.

Sang 27-5 ông Cảnh sát trưởng giả dạng thường dân chỉ huy một nhóm nhân viên phục tại ngã bên số 284 đường Trương minh Giảng, đến 8 giờ 20 sáng nhân viên chặn xe « trắc xông » mang số NBD.975 trong ngã bên nói trên chạy ra, có chở nhiều thùng thuốc trụ sinh.

Lập tức nhân viên đưa chiếc xe nầy và 1 người lái cùng một người theo xe về bót xét hỏi. Theo lời khai của hai người nầy nhà chức trách vào bên xe An Đông tịch thâu tiền chiếc xe đó sắp chạy 1 thùng thuốc của bọ gói cho anh lơ chở theo xe.

Người ta nhà chức trách của vào mót cần nhà ở đường Hàng (Chợ lớn) tịch thâu 1 thùng thuốc bọ mua trước gói tại đây chở xe chở về tỉnh.

Trong thùng trụ sinh đã tịch thâu được phòng định có máy trắm ngàn đồng. Nhà chức của tịch thâu được 2 chiếc xe trắc xông mang số NBD 975 và số NBC 242 của bọ đang đi chở thuốc và có 3 người bị bắt trong số có Ng.-v-T. ngụ tại đường Trương minh Giảng là người chủ trương. Nội vụ của trong vòng điều tra.

LẬP TRƯỜNG

Hương Cảng : một mặt trận mới. (1)

Thế giới hiện đương xúc động trước một cuộc di cư vĩ đại. Vì đại, không phải vì con số những người đã chuyển, trong đó còn nhỏ bé nếu so với mấy cuộc di cư từ sau cuộc thế chiến thứ hai ; nhưng vì đại vì tính chất phức tạp và hậu quả khó thể giải hoặc được của cuộc di ấy nó rất dễ dàng biến thành một cuộc di cư không lồ nhất trong lịch sử nhân loại từ trước tới nay. Bởi lẽ lần sống dân tị nạn trốn tới Trung Cộng đến Hương Cảng theo nhịp độ từ 3000 đến 5000 người mỗi ngày, mà nhà cầm quyền Hương Cảng chưa biết đối phó và gỡ quyết sao cho ổn thỏa (1), và rất có thể biến thành một ngòi lửa chiến tranh ngủ; đã ảnh hưởng đến cuộc chiến tranh nóng ở nơi khác.

Trước hết là thái độ của nhà cầm quyền Trung Cộng. Phản ứng của Trung Cộng ra sao ? Có thể Mao Trạch Đông sẽ tìm cớ chấn cuộc di cư ấy vì nó làm bẻ mặt chế độ, chẳng hạn bằng cách bắt kín cảnh giới giữa lực địa Trung Hoa và hải đảo Hương Cảng theo kiểu Nga Xô và Đông Đức đã xây « bức tường ô nhục Bá Linh » (1). Nhưng nếu Mao Trạch Đông không cần đến chuyện « sỉ diện » (và có lẽ đã xét kỹ đến cái cớ Cộng Sản ; nếu ở Bá Linh Cộng Sản phải xây bức tường ngăn cách là vì ảnh hưởng tai hại cho hệ thống của một Tây Bá Linh tự do mà tác đãi xét tâm lý dân chúng, và làm cho bao nhiêu nhân công chuyên môn có năng lực khuyến đến qua Tây Đức hết, khiến cho nền kinh tế của Đông Đức không người trăn quản thêm nữa thì sao ? Hãy thử tưởng tượng biến bức tường rách rưới đó khỏi ấy có đo áo đổ tội, thì Hương Cảng thế tất phải chết ngộp Cộng khó có cách gì cứu vãn nổi. Nhà cầm quyền Anh nhận chân rằng chỉ riêng có nhà cầm quyền Bắc Kinh mới có thể ngăn chặn làn sóng người đổ tới Hương Cảng mà thôi, và chưa ngăn rằng cuộc di cư « giết » Hương Cảng ấy cũng có thể là đo âm mưu ác độc của nhà cầm quyền Trung Cộng muốn tận cùng đối lại phần đặt nhỏ dưới hình thức xâm lăng hòa bình. (Ai cũng thấy rõ rằng một Hương Cảng, nhượng địa cho Anh quốc, trong tình trạng hiện thời, chỉ có lợi cho Trung Cộng ; Bắc Kinh cần gì thòu hồi lại phần đất nhỏ bé, đã từng được mệnh danh là khuông phò» của Trung Hoa Đế Ij.) Hiện thời, rõ ràng nguyên nhân chính (có thể là nguyên nhân duy học nhất) của cuộc di cư ấy là nạn đói trên lục địa. Nhà cầm quyền Hương Cảng đã nhận xét rằng có những lăng kéo đắc toán thể dân cư hướng về Hương Cảng tìm lấy miếng ăn. Như vậy, dù với giả thuyết một âm mưu xâm lăng hòa bình

(Xem tiếp 1 trang 4)

(1) Tự Do số 1.552 ngày 24-5-62. Lập Trường : « Hương Cảng, mặt cầu ngỏ ». Nhà cầm quyền Hương Cảng hiện lâm vào ngõ kín, ai con số cần cứ lớn mới. Riêng trong ngày thứ hai 21-5, đã hơn 5.000 người trên qua. Trước đây, con số đến lục địa di cư tới lối có đến khoảng 100.000 người một năm. Đến số Hương hiện nay là 3.2000.000, trong đó có trên một phần ba là những người « di cư ».

TIN ĐẶC BIỆT TỰ DO

Tương lai của xã hội cộng sản Bắc Việt

Nạn thiếu niên du đãng rất trầm trọng

- Cuộc kiểm tra vừa qua về tình hình sinh hoạt thiếu nhị đã đem lại nhiều nhận định đáng lo ngại.
- Đông Lao Động đặt vấn đề : thiếu niên học sinh còn một nửa ngày rỗi rãi, nên dùng chúng vào những công tác gì để chúng khỏi hư hỏng ?

Tin của CÔ THẦN

Phụ trách trường hợp thông tin của TỰ DO tại miền Bắc số tuyến 17

nên ngày rỗi rãi sẽ không được gì để ý đến cho nên đám ranh hàng ; ngày đang có thể đóng nên ngày lũng của thiếu niên nhỏ cho việc gì ?

Vấn đề được đặt ra sau cuộc kiểm tra tình hình hoạt động ở các cơ sở của đảng Lao Động phụ trách công tác thiếu nhi. Cuộc kiểm tra nầy

(Xem tiếp 3 trang 4)

TỰ DO CƯỜI...CƯỜI...CƯỜI

Bất đồng quan điểm

Tại một Hội nghị chánh trị ở Bắc Kinh, các cán bộ hỏi Mao trạch Đông :

— Sao dại đồng chí cứ để cho Nga tranh đánh can thiệp với các nước Ai Lao ? Một đảng là Việt cộng đem thân đó đan, một đảng là Nga liệng vô khi xuống và vận động ngoại giao ? Có nên chấp nhận tình trạng ấy mãi không.

Ly thuyết gia lão thành hỏi Mao nói :

— Tại bất đồng quan điểm đây. Kết Xếp thì muốn lập một quốc gia cộng sản mới. Còn chúng ta muốn một hành thính mới kia. Hãy để Kết Xếp đi trước đọn đường...

Trẻ thơ nguyên tử

Nhà A.— Nây, mấy mấy tuổi ? 6 tuổi chưa ?

Nhà B.— Cũng không biết nữa.

Nhà A.— Thế mấy thích ngắm đàn bà áo mỏng, quần giấy bóng chưa ?

Nhà B.— Chưa.

Nhà A.— À ! Thế thì mấy chưa đến 6 tuổi.

HAI NGƯỜI GÂY PHONG TRÀO « KÉO TAI » Ở BẮC VIỆT
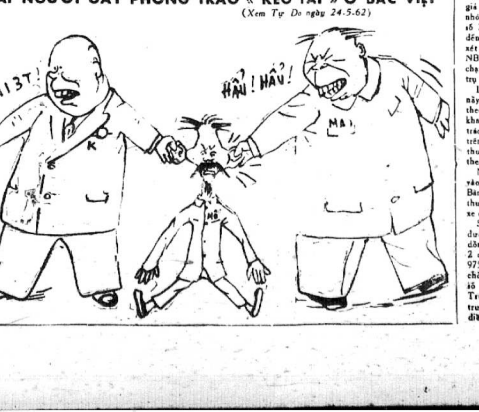
(Xem Tự Do ngày 24-5-62)